National Library
Bibliothèque Nationale
Aou Aug 26 1981

LATVIJA AMERIKĀ

NR. 28 SESTDIENA, 1981. GADA 11. JŪLIJS 31. GADS

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

SATURDAY, JULY 11, 1981

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 75 centu

Spēkus smeļoties

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Aizvadītās lielās Latviešu svētku dienas Toronto no jauna pierādīja, ka 36 trimdas gados mēs esam godam spējuši pastāvēt. Esam saglabājuši dārgāko mantu — savu latvietības apziņu. Esam bagātinājuši mūsu kultūras pūru, esam arī palikuši modri savā nacionālpolītiskā aktivitātē. Protams, ka mūsu vidū bijis arī vērā ņemams skaits no mūsu gara mantās pieminētajiem tēva diviem gudrajiem dēliem, bet sirdsšķīstais ideālists — jaunākais dēls — gādā un gādās, lai, stundai pienākot, atmodinātu mūsu Saulcerīti. Latviešu dienas un Dziesmu svētki ar savu bagāto sarīkojumu skaitu ir patiesi lieli visas latviešu trimdas Tautas svētki. Nepārspīlēsim, ja apzīmēsim šos svētkus par spēka avotu, kur ticību un paļāvību gūst pagurušais un skaidru skatu atgūst samulsušais.

Dažas kopā pavadītās neaizmirstamās dienas vecākai paaudzei nav tikai atmiņu svētceļojums. Šajās dienās mēs ar prieku vērojām, ka vecajai maiņai, neņemot vērā visas trimdas dzīves negātīvās nelūgtās līdzgaitnieces, ir izdevies nodot karogu jaunajai maiņai.

Svētkos atplaukušā vienotība jāpatur, atgriežoties atpakaļ pelēkā ikdienā. Svētkos uzliesmojušais nacionālais lepnums ne vien jāpatur, bet tas jākāpina mūsu nacionālpolītiskā aktīvitātē. Visi nevar būt kaujas pirmajās rindās, bet ikviens var pielikt savu roku vai ārtavu mūsu taisnīgās cīņas atbalstīšanai.

Mūsu jaunatnes vairākums nebūt nav aizmaldījušies kosmopolītiskās pazušanas gada tirgū. Ja šāda aizmaldīšanās notikusi, tad nemetīsim pirmo akmeni jauniešiem, bet gan vainosim tos, kam patiesībā būtu jāuzņemas atbildība. Nav šaubu, ka tas ir vecāku ziņā, katras atsevišķas ģimenes ziņā, lai ar lieliem materiāliem upuriem izaudzinātie un pa lielākai daļai augstās mācību iestādēs izglītotie dēli un meitas saglabātu sevi latvietībai.

Latviešu valodas kopšanā sava nozīme ir skolām, baznīcai un organizācijām, bet pirmā vietā atbildība ir ģimenei un nevienam citam. Mēs vēlamies, lai mūsu bērni sev par dzīves draugu izraudzītos mūsu pašu tautas locekli. Diemžēl, ne vienmēr tas var notikt. Jauktās laulības ir skaudra trimdas īstenība, bet tas nenozīmē, ka latviešu vīram vai latviešu sievai tādā gadījumā sava tautība būtu jānomet kā novalkāts cimdu pāris. Ar šīm rindām lai cildinām visus apzinīgos vecākus un sveicam visus mūsu bērnus un mazbērnus, kas saglabājuši cieņu un lepnumu savai izcelsmei un arī savai mātes valodai. Pateiksimies vecākiem par viņu uzupurēšanos, jo viņu mīlestība pret bērniem nekad nebeidzas. Pāri visām lietām nezaudēsim ne brīdi ticību mūsu tautas augšāmcelšanās dienai.

Atstājot starptautiskās politikas skatuvi iespējamu drāmatisku notikumu priekšvakarā, šonedēļ lai paliek kārtē-

(Turpinājums 20. lp.)

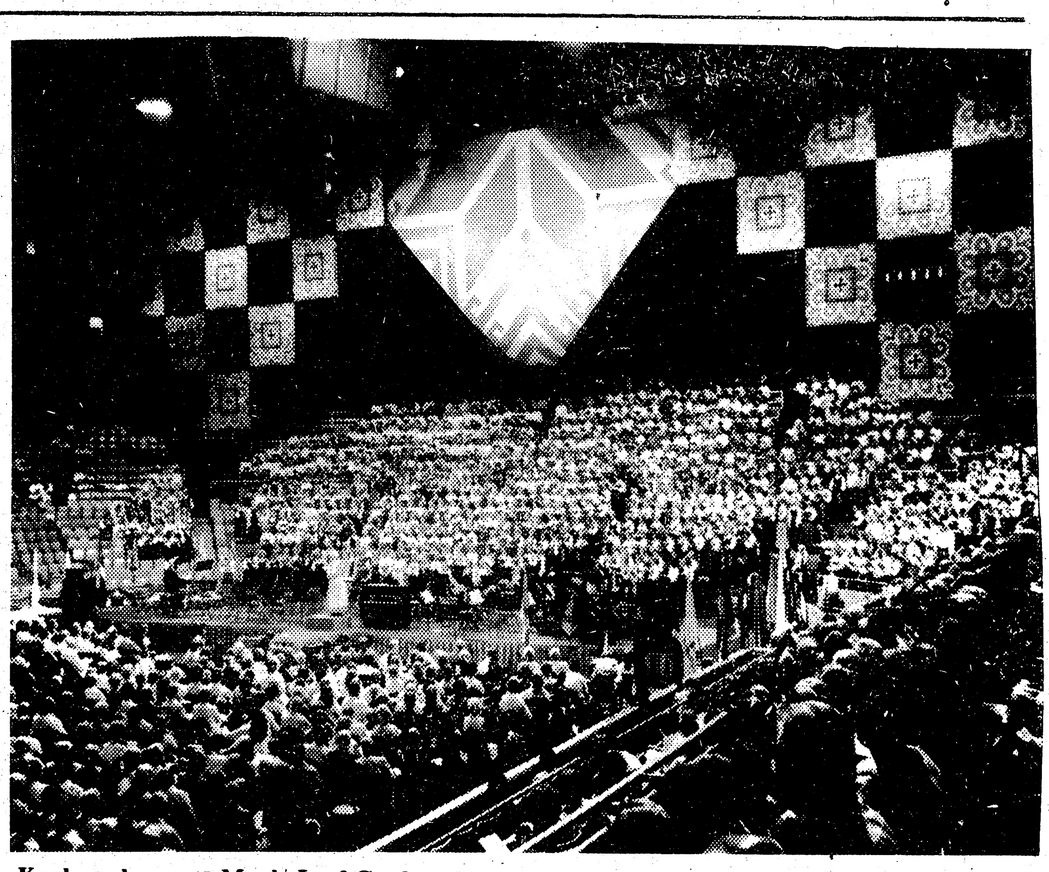

Kopkoŗu koncertā Maple Leaf Gardens.

Aizmirst to, kas šķeļ

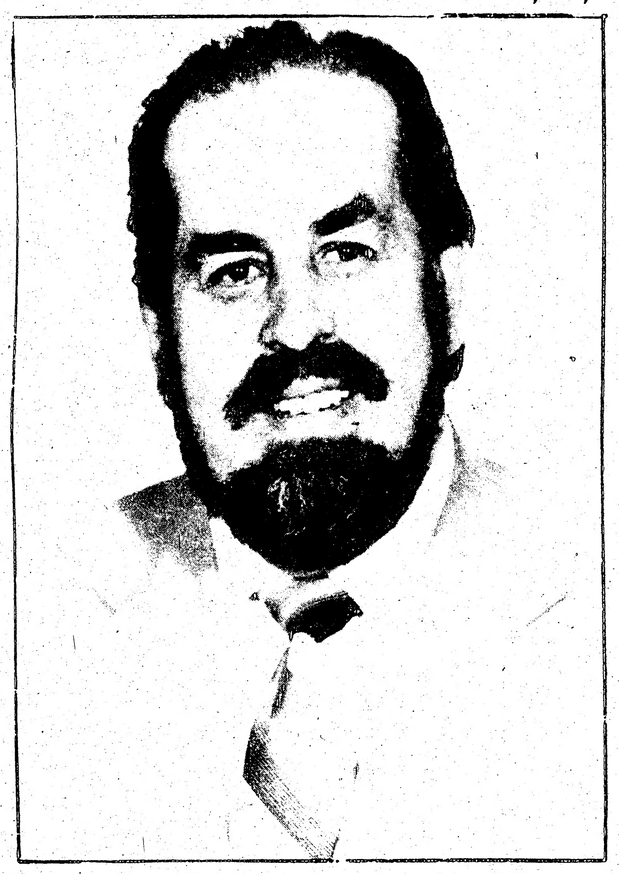

LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs.

LNAK valdes priekšsēdis Tālivaldis Kronbergs Dziesmu svētku kopkoncertā teica:

„Visas Kanadas latviešu saimes vārdā lai atļauts izteikt sirsnīgu pateicību šo lielo dienu un svētku rīkotājiem par nesaudzīgo uzupurēšanos un lieliski paveikto darbu.

Tāpat lai pateicamies visiem svētku dalībniekiem, kas ziedojuši tik daudz sirdsdegsmes un laika mūsu latviskās kultūras saglabāšanas dēļ.

Lai pateicība arī visiem svētku apmeklētājiem — tuviem un tāliem, kas pulcējušies šeit un šajās dienās smelsies spēkus mūsu kopībai un apzinīgas cīņas turpināšanai par brīvības atgūšanu mūsu tautai un valstij:

Saslēgsimies vienā ciešā nedalāmā saimē. Aizmirsīsim visu to, kas mūsu šķeļ. Paturēsim prātā visu to labo. Visu to, kas mūs vieno.

Mums jāpilda Mātes Latvijas uzliktā sūtība. Katram pēc savas labākās sirdsapziņas jāveltī domas un darbi skaudrā un nešaubīgā cīņā par brīvu Latviju. Dieva svētība mūs tad pavadīs!

Svētki izskanējuši. **Foto J. Ligers.**

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1981. G. 11. JŪLIJS **28. NR.**

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — **Latvija Amerikā Publishing Ltd.** Valdē — P. Ratnieks, Alb. Šterns, J. Grodnis. **Laikraksta atbildīgais redaktors** — A. Kundrats. **Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs:** V. Irbe, **4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad.** V. Jaunkalnietis, **1805 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā** Ed. Šmugajs, **28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.**

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 35 dol., 6 mēnešiem — 18. dol., 3. mēnešiem — 9 dol. Atsevišķa numura cena 75 centi.

Sludinājumu maksa sludinājuma daļā $4.00, **tekstā** $6.00, **pirmajā vai pēdējā lp.** $10.00 **par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā** $1 **par rindiņu, atkārtojot atlaide.**

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

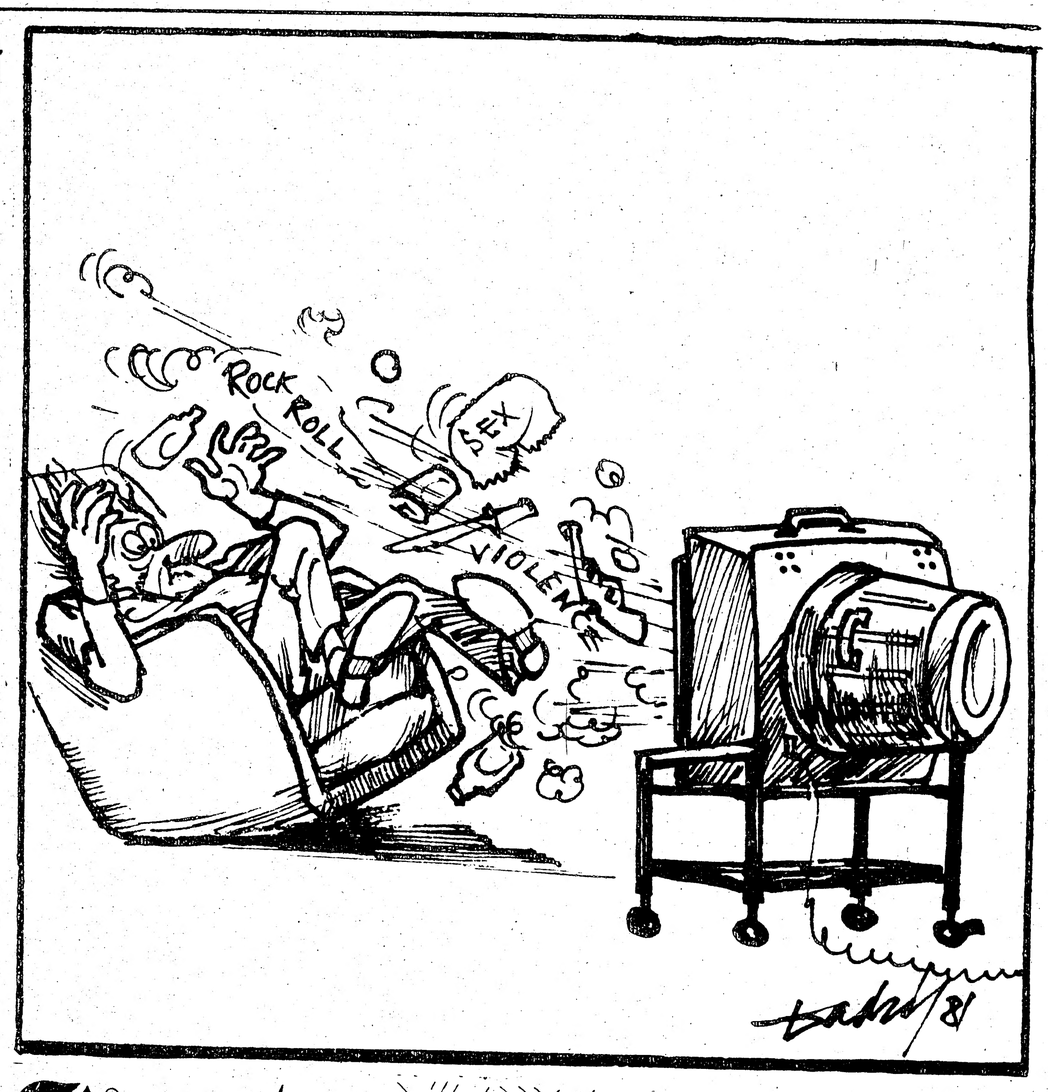

Austra Liepiņa

Skaidrības labad

Nepazīstu un nezinu, kas ir Alma Sēja, raksta ,,Savāda iecietība'' (Latvija Amerikā 22. n-rā) autore. Raksta saturs norāda, ka viņa 4. Globālo DV dienu vanadžu sanāksmē nav bijusi klāt, vai arī tajā piedalījusies pavisam īsu brīdi.

Tā kā biju šīs vanadžu sanāksmes un darba sēdes vadītāja, tad uzskatu par savu pienākumu noskaidrot aplamības un nepamatotos apgalvojumus augstāk minētajā rakstā. To daru arī tādēļ, lai atgādinātu, ja kādai tas būs aizmirsies, ka vanadzes ir DV organizācijas pilntiesīgas locekles, darbojas saskaņā ar organizācijas noteikumiem un seko DV CV norādījumiem.

Alma Sēja dzirdējusi, ka vanadžu sanāksmē esot izteiktas šādas domas:

1. Nav stipri jāuztraucas par tiem, kas iet skatīties vai klausīties Pad. savienības iesūtītos Kultūras sakaru sniegumus;

2. Jābūt iecietīgiem pret tiem, kas iet skatīties un klausīties PS Kultūras sakaru sniegumus;

3. Uzturēt sakarus ar brāļiem un māsām dzimtenē.

Izbrīnu rada lielā vērība, ko Alma Sēja pievērš tieši ,,kultūras sakaru'' jautājumam, ko vanadžu darba sēdē pieminēja tikai pavisam īsi, sakarā ar kādu notikumu Austrālijas latviešu sabiedrībā. Liekas, ka A. Sēja savdabīgi uztvērusi domu neatbalstīt padomju aģentu centienus sašķelt latviešu trimdas sabiedrību ar savstarpējiem apvainojumiem un aizdomām. Attiecībā uz šī raksta 2. p.: šādu ieteikumu netiku nedz sanāksmē, nedz darba sēdē dzirdējusi. Ja autore pati būtu bijusi klāt sanāksmē, tad viņa būtu gan dzirdējusi referātā ,,Vanadžu darba un sadarbības principi'' aicinājumu vanadzēm būt iecietīgām, pacietīgām un ievērot savstarpējo cieņu savu pienākumu pildīšanā.

Attiecībā uz 3. p., pārsteidz A. Sējas neziņa simbolu lietošanā latviešu valodā. Ka teiciens ,,brāļi un māsas dzimtenē'' apzīmē mūsu tautas daļu okupētajā Latvijā, līdz šim vēl neviens nav apšaubījis. Almai Sējai derētu izlasīt mūsu organizācijas goda biedra archibīskapa A. Lūša skaisto garīgo dziesmu ,,Draugi, brāļi tālumā'', kā arī citu mūsu nacionālo darbinieku rakstus. Esmu vienis prātis ar A. Sēju, ka mums jāuztur sakari ar mūsu ,,brāļiem un māsām'' arī šeit — brīvajā pasaulē. To mums neviens neliedz, un DV pat mudina izveidot ciešākus sakarus un sadarbību visas organizācijas apmērā. Raksta autore apšauba vanagu un vanadžu sirdsapziņas spējas izšķirt, ko var un ko nevar darīt, nezaudējot savu nacionālo latvisko apziņu un stāju. Vanadžu sanāksmē tādas šaubas nedzirdēju. Ja Alma Sēja būtu bijusi klāt vanadžu sanāksmē un darba sēdē, tad viņai būtu arī zināmi tur pieņemtie atzinumi. Pēc raksta satura spriežot, viņa tos nav dzirdējusi, kādēļ jautājuma noskaidrošanai tos te pievienoju:

4. Globālo DV dienu vanadžu salidojumā 1981. gada 22. aprīlī Melburnā, Austrālijā, pieņemtie atzinumi

1. Vanadzes nekad nedrīkst aizmirst savu latvietību, un viņu atbildībā ir jaunās latviešu paaudzes audzināšana kā ģimenē, tā sabiedrībā.

2. Vanadzēm jāiesaistās informācijas darbā, jāiepazīstina ar Latviju un latviešiem patvēruma zemes sabiedrība.

3. Jāiepazīstina ar DV organizācijas mērķiem un darbu mūsu jaunā paaudze, lai tā varētu turpināt DV organizācijas darbu, lai kādreiz atkal brīvi latvieši varētu dzīvot brīvajā Latvijā. Vanadzēm arī jātur rūpe par mūsu latviešu ģimnaziju Minsterē.

4. Jāatbalsta morāli un materiāli tautieši okupētajā Latvijā, izsūtījumā un apcietinājumā Pad. savienībā. Sevišķa vērība būtu pievēršama iespējām, ko dod sadarbošanās ar Gaismas akciju.

5. Savstarpēji jāsazinās kā vanadžu kopām, tā zemju valdēm. Kopdarbībai organizācijas mērogā jābūt vienotai un saskaņotai.

O. Zvirgzdgrauds

Lasītāju Vēstules

KĀDĒĻ ATTURĒŠANĀS UN PRETBALSOŠANA

Pagājušajā LNAK padomes sesijā pieņēma vairākas rezolūcijas. Domāju, ka nozīmīgākā un svarīgākā bija TLB sestdienas skolas pārzines M. Matīsas iesniegtā: ,,Nedrīkstam pasīvi noskatīties, ka latviešu bērnu domāšana tiek novadīta Latvijas okupantiem vēlamā virzienā, tādēļ padome atzīst, ka nacionālpolītiski nepieņemama tādu personu strādāšana latviešu skolās, jaunatnes organizācijās un vispār ar mūsu jaunatni Kanadā, kuŗas sadarbojas ar Latvijas okupantu Kultūras sakaru komiteju.''

Nekādi nevaru saprast, kāpēc pret šo rezolūciju balsoja kādas DV nodaļas priekšnieks, bet no balsošanas atturējās kāds atbildīgs organizācijas darbinieks un pāris vienas provinces nodaļas pārstāvju.

O. Zvirgzdgrauds

TAKTA TRŪKUMS

Daudzo dziesmu svētku sarīkojumu virknē Royal York viesnīcā skatītājiem izpatikt mēģināja arī kādreiz izslavētie Čikagas Piecīši.

Pieprasījums pēc viegla žanra un humoristiskiem priekšnesumiem vienmēr bijis liels. Diemžēl, tieši šajā novadā mums vienmēr bijis kā labu autoru, tā arī pirmklasīgu izpildītāju trūkums.

Čikagas Piecīši mēģinājuši šo robu aizstāt. Diemžēl, gadu tecējumā arī viņu sniegums slīdējis tikai lejup.

Toronto sarīkojumā Čikagas komēdianti jau noslīdēja līdz nožēlojama takta trūkuma līmenim. Mūsu baznīcas galvas archibīskapa A. Lūša aizkaršana, kā arī ņirgāšanās par garīdznieku gadiem izrakstīja pašiem ,,jokdaŗiem'' nabadzības apliecību.

M. G. Toronto

VARĒJA IETAUPĪT UN TUVINĀT

Dziesmu svētki izdevās lieliski. Tūkstošiem tālu ceļu mērojuši izdeva lielu naudu gan par braucienu, gan par svētku sarīkojumiem, gan arī par dārgām apmešanās vietām. Bez šaubām, daudzi baudīja radu vai draugu viesmīlību, bet simtiem bija jāmaksā 70 vai vēl vairāk dolaru par pārnakšņošanu viesnīcā.

Vai nākotnē nevarētu padomāt par plaša veida tālo ciemiņu izvietošanu latviešu ģimenēs. Atsaucība noteikti būtu. Braucējam ietaupītos sūri grūti nopelnītie dālderi, bet mājastēvam būtu izdevība pabūt kopā un dalīties ar ciemu no trejdeviņām zemēm.

Ciemiņam nebūtu jākaunās laipnību pieņemt. Kopību, draudzību un tuvību ar naudu izmērīt nevar. Varbūt ka šādas tālo ciemiņu uzņemšanas akcijā kopā uz mūžu tiktu savests neviens vien latviešu jauniešu pāris.

Dzintars P. Ošavā

VECAIS PILSKUNGS NEBIJA LABĀKĀ IZVĒLE

Daudz darba un pūļu Vecā pilskunga uzvedumiem bija ielikuši Toronto teātŗa mākslas kalpi. Diemžēl, lugas izvēle bijusi nelaimīga. Jaunajai paaudzei tās saturu grūti saprast. Vecākai paaudzei pēc nelaika Osvalda Uršteina lieliskiem uzvedumiem režisora G. Vērnieka talants sagādāja tikai vilšanos. Mūsu klasiskā literātūrā ir bagātīgs uzvedamo lugu pūrs. Tāpat par uzveduma sagatavotāju vajadzēja aicināt labāko no labākajiem

O. J. Hamiltonā

PATEICĪBA CENTRAM

Paldies Centram par Čikagas Piecīšu izmantošanu savā labā. Kad izbūvēs jauno Latviešu namu un vecajā atstās tikai O. Grebžes gleznas un mani, tad Centram būs cerības, kā viņš to ļoti vēlas — dabūt mani pie sevis. Vai es drīkstēšu ņemt līdz arī Grebžes gleznas?

Jāzeps Grodnis

APBALVOJUMI TĒLOTĀJAS MĀKSLAS IZSTĀDĒ

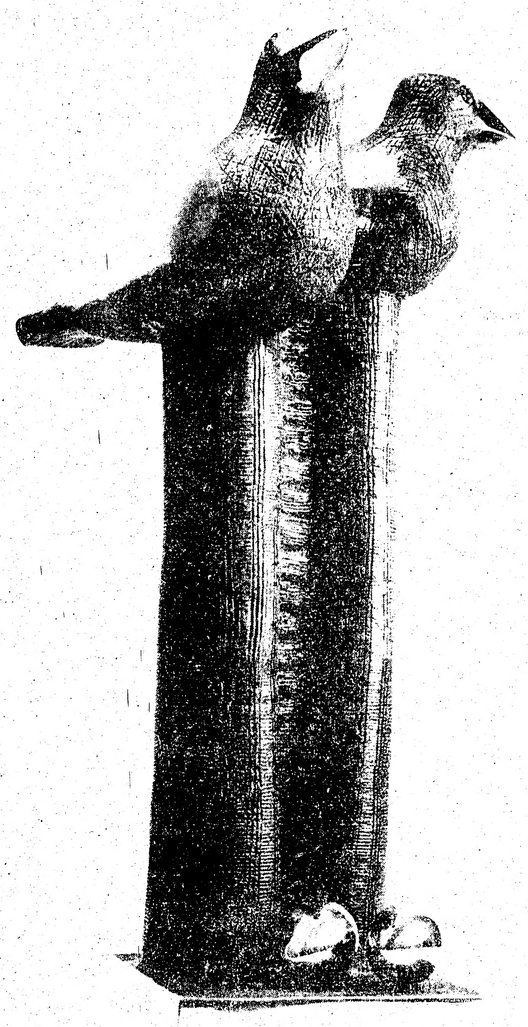

Zigfrīda Jurševska „Atpūta". Foto J. Ligers.

Apbalvojumi lietiskās mākslas izstādē

7. Kanadas latviešu dziesmu svētku lietiskās mākslas izstādē piedalījās 89 autori ar 400 darbiem. Izstādi Royal Yorkas viesnīcas telpās atklāja LNAK izglītības daļas vadītājs J. Mežaks. Tajā piedalījās Latviešu daiļamatnieku apvienība Austrālijā, ASV un Kanadā, kā arī ASV audzēkņu grupa „Jaunās rakstītājas", kas bija izstādījušas savus darinājumus.

Žūrijas komisija pēc izstādīto darbu izvērtēšanas piešķīra svētku rīcības komitejas naudas balvas un atzinības rakstus, ko saņēma keramikā Emma Dzeguze par māla brokasttraukiem, zeltkalis Aleksandrs Gugāns par sudraba svečturiem Saules ziedi, Eduards Balodis (ASV) par kokli, Austra Hāne — ādas šķīvis, Otīlija Mežule par Zemgales līgavas tērpu un Erna Puriņa Jansone (ASV) par audzēkņu grupas Jaunās rakstītājas darbiem.

Atzinības rakstus keramikā saņēma Zigfrīds Jurševskis par māla šķīvi, Anna Graudiņa (ASV) par zaļo podu, Laimdota Brūvere par brūnu svečturi, Velga un Pēteris Jansoni par māla šķīvi; rotās Dziesmu svētku tēlotājas mākslas izstādi atklāja 1. jūlijā LNAK kultūras nozares vadītāja Inta Purva Royal York viesnīcas zālē.

Izstādes galvenais rīkotājs Jānis Zuntaks lūdza svētku rīcības komitejas priekšsēdi Žani Šmitu paziņot žūrijas komisijas spriedumus par izstādē uzņemto darbu apbalvojumiem ar rīcības komisijas naudas balvām un atzinības rakstiem.

Glezniecībā atzinības rakstu ar naudas balvu piešķīra Gundegai Cennei par gleznu Uguns sakta un Visvaldim Reinholdam — par Mūsu zeme. Tēlniecībā balva un atzinības raksts piešķirts Zigfrīdam Jurševskim par „Atpūta". Akvareļu katēgorijā Kārļa Langenfelda darbs Miglains rīts izpelnījās naudas balvu un atzinības rakstu. Grafikā balva un atzinības raksts piešķirts Ilgvaram Šteinam par darbu Insekts.

Izstādē uzņemti 55 autoru 87 darbi, to vidū nelaika A. Kopmaņa divas skulptūras un O. Skušķa divas gleznas.

V. S.

un kalumos Aleksandrs Alunāns (ASV) par dzintara saktu Koklīte, Juris Kļaviņš (ASV) par sudraba un dzintara kakla rotu, Eduards Spravņiks par svečturi ar Latvijas apriņķa pilsētu vairogiem; koka izstrādājumos Konrāds Bertušs par pūra lādi, Pēteris Jākobsons (Austrālija) par koka skulptūru Annele; ādas izstrādājumos — Sergejs Beklašovs (Austrālija) par ādas albumu, Jānis Zālītis par svečturi; tekstīliju nozarē — Ņina Jurševska par sienas segu Vecmāmiņa, ASV audzēkņu grupas Jaunās rakstītājas par tekstildarbiem, Lilija Treimane par jostu segām Kurzeme-Zemgale-Latgale un Lidija Beklešova (Austrālija) par sienas segu. Balvas un atzinības rakstus pasniedza dziesmu svētku rīcības komitejas priekšnieks Žanis Šmits un A. Gugāns. Izstādes techniskais iekārtotājs ir Harijs Jansons un tās atbildīgais vadītājs — Latviešu daiļamatnieku savienības Kanadā priekšsēdis A. Gugāns. Tirdziņa vadītājas — Velga Jansone, Māra Lūse, Velta Vilsone un Ņina Jurševska. Izstādi, tirdziņu un daiļamatnieku saietu rīkoja Latviešu daiļamatnieku savienība Kanadā.

V. S.

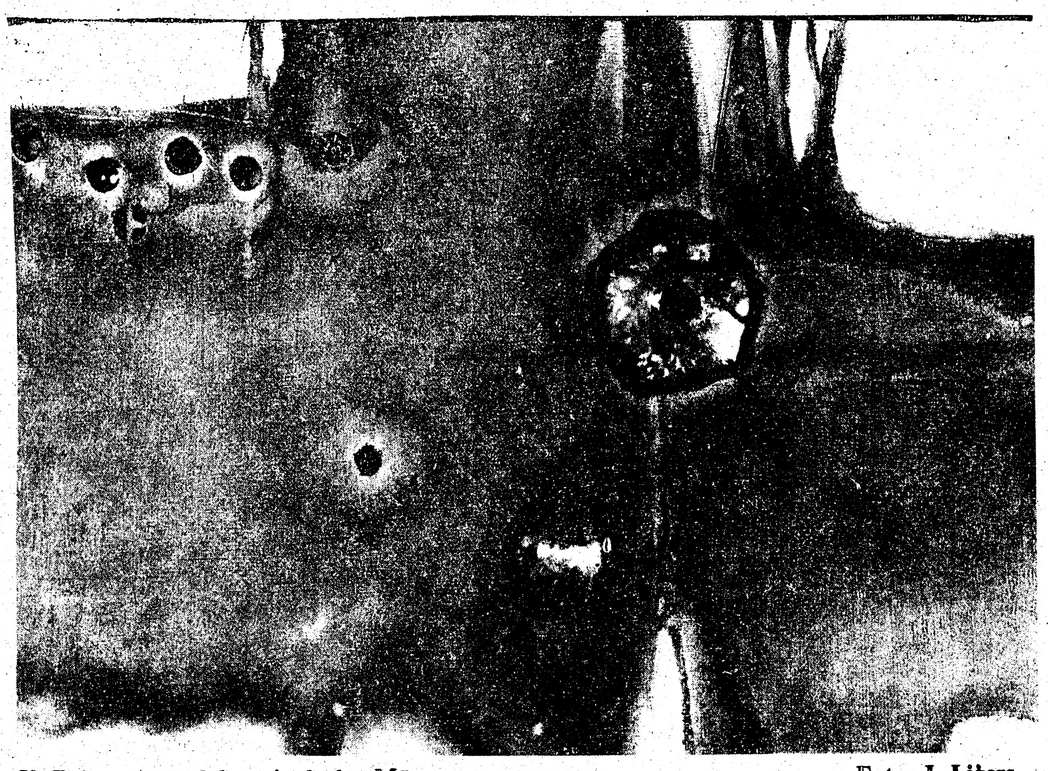

V. Reinholda godalgotais darbs Mūsu zeme. Foto. J. Ligers.

Svētdiena ar grāmatu

LOLITA ROZE-GULBE. JĀIZTUR. IZDEVIS DV APGĀDS. 1981. G.

Lolita Gulbe lasītājiem ir pazīstama no periodikas un literāriem sarīkojumiem. Tagad viņas dzejā var viengabalaināk ieskatīties krājumā „Jāiztur".

Šodien liekas neticami saskarties ar dzejnieci, kas pārdzīvo pateicību par piešķirtām dienām. Nav uzpūsta „es", nav pārgudrības, nav nievu. Jāsaka — Lolita Gulbe ir iegājusi kādā senā bērzu paēnā, kur cilvēks ir cilvēks ... esmu ūdenszāle,/ esmu nogrimuša/ zvana mēle.

Brīnums, cik neuzbāzīgi kāds sevi var iezīmēt pasaules telpā. Tāda pieticība ļauj dzeju lasīt un ļauj lasītājam dzīvot. Citā vietā autore saka: Es esmu kā krūze —/ pilna avota ūdens ... Tas ir tīra avota ūdens spēks, kas ļauj autorei apliecināt: ... Vēsa un tīra/ es ieeju jaunā/ septembŗa dienā/ ar pateicību.

Pārdzīvojuma dzejnieks nevar iztikt bez mīlestības meklēšanas un apliecināšanas. Tā Lolita Gulbe apzinās: ... mēs stāvam/ zem viena dzīvības koka/ varbūt/ arī es esmu/ Tava mājās pārnākšana. Citā vietā autore atzīst: ... tavās rokās/ ir manas mājas —/ mana dzīvības jūra. Pazīdama dzīves steigu, autore, Līgo brīnumam ticēdama, tomēr saka: ... Bet Tev nav laika/ un man nav laika —/ Nāc, Jānīti, citu gadu! Autore Dievu redz visur ap sevi. Kā mazam Dieva atspīdumam cilvēkam savā dzīvē ir dota iespēja starot. Tā, vasaras mīlēdama un atmiņās sildīdamās, autore iztur dzīves steigu un smagumu, tāpat kā sudraba sakta ir izturējusi kalna smagumu, tumsu un gadu simteņus.

Visvaldis Roze saskanīgi izveidojis sudraba saktu grāmatas vākā.

Ruta Atvasara

APSVEIKUMU KARTES

Tautiski motīvi pēc oriģinālām ITAS OZOLS grafikām, četri dažādi zīmējumi. Kartes bez ierakstiem, piemērotas visiem gadījumiem.

12 kartes ar aploksnēm dabūjamas Toronto latviešu grāmatu un rotaslietu galdos, latviešu veikalos un zvanot pa tālr:

531-4330

WHITE elna

Piedāvājam augstākās kvalitātes šujammašīnas un putekļu sūcējus. Izdarām labojumus un pārdodam papildus piederumus. Uzasinām šķēres, nažus un šuvēju šķēres (pinkings shears). White-Elna Sewing Centre, 2235 Bloor St. West — Tel. (416) 766-2740.

DV apgāds izdevis jauno

Gunas Ikonas

dzejoļu krājumu

PATIESĪBAS MEDĪBĀS

Dabūjams DV grāmatnīcās

Cena $ 10.00.

Modŗa Lorberga

pirmais dzeju kopojums

GRUZDOŠAIS NEMIERS

iznācis un ir pārdošanā DV grāmatnīcā.

Arnolds Lūsis

Garīgā un kultūrālā vienība

Vai pašreizējā laikmetā ir iespējams izveidot un uzturēt kādu kultūrālu un garīgu vienību starp tautu tēvzemē un tautu svešumā — tas ir jautājums, kas pēdējo gadu aprisēs mūs visvairāk nodarbinājis un par ko visvairāk esam diskutējuši, runājot par tā saucamiem ,,kultūras sakariem'' un ,,kultūras sakarniekiem''. Bet — ar kultūrālo un garīgo vienību — kāda svešuma vējos izkaisītai tautas daļai būtu jācenšas uzturēt ar tautas celmu tēzemē — šai ,,kultūras sakaru'' problēmai būtiski nekāda sakara nav — jo tādi sakari, kādus grib veidot pašreizējie kultūras dzīves noteicēji okupētajā Latvijā — ir politiski motīvēti, un politiskos apsvērumos tie arī jāizvērtē.

Šai savā īsreferātā es gribu norādīt tikai uz dažiem priekšnoteikumiem, kas mums trimdā jāīsteno, ja mēs negribam pazust savai tautai un gribam celt garīgus tiltus uz tautu tēvzemē.

No Zviedrijas akmeņainā krasta uz tēvzemes pusi raugoties, Kārlis Skalbe ir rakstījis vārdus: ,,Gliemezis iet ar māju uz muguras. Viņš visur ir mājās, jo māju ir sev atnesis līdz. Tā ir melna un nepievilcīga no ārienes, bet iekšā zaigo varavīksnes krāsās. Un — ja tur ir iekļuvis kāds grauzējs — smilšu grauds — tad tas beidzot ir pārvērties par brīnišķīgu pērli.

Raug — te ir pamudinājums izkopt savu iekšējo dzīvi, ja arī ārējā čaula ir tumša.

Lietas, kuŗas kā bēgļi esam paņēmuši, ir daļa no latviešu mājas, kur augusi un izveidojusies tautas dvēsele. Mums jādzīvo ar sevi. Mūsu pulks nav liels, bet arī mazos strautos turas skaidrs ūdens, jo tas nāk no tīra avota, kuŗa burbuļošanu pastāvīgi dzirdam un kas arvien dziļi ieviļņo — tās ir mūsu tautasdziesmas. Tās neizsīkstoši plūst no skaidriem tautas dvēseles dziļumiem. Ja pamanīsim, ka esam nomaldījušies, griezīsimies arvien iekšā šai straumē. Raug — arī gliemezis veļas uz priekšu pa strauta oļaino straumi, kuŗa to nes un veldzē, jo citādi izžūtu viņa maigais, vārīgais ķermenis.

Ja negribam iet bojā, mums jāturas latviešu valodas un gara dzīvē, plūstošā straumē''...

Tie ir skaisti vārdi un jauks padoms. Bet nepārspīlēsim tā nozīmi, kā tas, diemžēl, reizēm ir noticis. Ar tautasdziesmām vien šodien latviešu Beverīnas pili nenosargāsim un neizglābsim; ar tautiskām pastalām — nākotnes stikla kalnā Saulcerīti modināt — neuzkāpsim. Mūsu laikmetā daudz nozīmīgāki ir vārdi, ko savā apcerējumā ,,Tēvzemes mīlestība'' rakstījis vēl joprojām izcilākais tautiskās apziņas ideologs Kronvaldu Atis.

Viņš minētā rakstā norāda, ka ir 7 avoti tautas garīgās un kultūrālās vienības izkopšanai un saglabāšanai.

Pirmais avots ir tēvzemes pazīšana. Otrs — tēvijas vēsture. Trešais — tautas valoda. Ceturtais — krietnu ieražu cienīšana. Piektais — tautas kopības gars. Sestais — krietnāko latviešu tautas dēlu cienā un godā turēšana. Septītais — ticības mācība.

Mums, kas esam izklīduši daudzu zemju robežās, pašreizējā laikmetā, manuprāt, no Kronvalda norādītiem avotiem visnozīmīgākais ir — tautas valoda, tautas kopības gars un ticības mācība, kas vairo tautas garīgo pretestību un dod tautai spēku lielu pārbaudījumu laikmetos.

* * *

Valoda ir tautas dvēsele. Tauta bez valodas ir mirstoša tauta. (Vēsture pazīst tikai vienu izņēmumu — un tā ir žīdu tauta — kuŗas kopība sakņojas reliģijā.)

Mūsu stāvoklis šai ziņā trimdā, manuprāt, ir nopietnāk apdraudēts nekā tautai tēvzemē. Asimilācijas inde ir iedarbīgāka par rusifikācijas indi, jo pirmo dzeŗam labprātīgi — otra jādzeŗ piespiesti un ar nepatiku.

Mums būtu jādomā par to, kā šo asimilācijas procesu samazināt — kādi faktori to paātrina, kā tos apkaŗot.

Šai sakarā norādīšu tikai uz tautību ziņā jauktām laulībām. Šādu laulību skaits jau tuvojas 60 proc., un tas notiek arī tur, kur dzīvo daudzi latviešu jaunieši. Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzē 1980. gadā, piemēram, no 12 laulībām 7 ir bijušas tautību ziņā jauktas. Kanadā 1980. g. luterāņu draudzēs salaulāti 18 pāŗi, kur abi laulātie bijuši latvieši un 23 laulības bijušas jauktas tautību ziņā.

Otrs zīmīgs faktors, kuŗam mēs nevaram vienaldzīgi paiet gaŗām, ir tas, ka jauktās laulībās dzimst vairāk bērnu nekā tīri latviskās laulībās. Saskaņā ar prof. E. Dunsdorfa pētījumiem Austrālijā laikā no 1951.—62. gadam, latviešu laulībās dzimušo bērnu skaits bijis 2192, — jauktās laulībās 3340 — tātad 1208 vairāk ...

Ņemot vērā iepriekš teikto, mums visiem kopā jāmeklē ceļi un veidi, kā saglabāt latviešu valodu — pašu nozīmīgāko saiti, kas tautu svešumā var vienot ar tautu tēvzemē — arī kultūrālās un garīgās dzīves aprisēs. Un kā ar latviešu valodu — mēs tautas kopībā varētu iesaistīt tos cittautiešus, kas latviešu ģimenēs ienāk šādās jauktās laulībās.

Šo jaukto laulību procesu apturēt nevarēsim. Bet ja mēs neatradīsim ceļus un veidus, kā to izmantot savā labā, tad svešumā mūsu rindas paliks aizvien retākas. Mēs — brīvībā un labklājības Leiputrijā dzīvodami — būsim izdarījuši tautisku pašnāvību.

Jau tagad šai ziņā mūsu stāvoklis — īpaši ārpus Amerikas kontinenta — ir ļoti nopietns. Pēdējā dekadā — no 1970.—80. gadam —

	DZIM.	MIR.
Anglijā	96	518
Vācijā	68	287
Zviedrijā	81	322
Brazilijā	36	39
Venecuēlā	40	52
Arģentīnā	28	89

Tātad ārpus Amerikas un Austrālijas — Eiropā un Dienvidamerikā mūsu nākotnes cerības nākošos 30 gados auklēs 344 bērni — kristīti mūsu ev. lut. baznīcā.

* * *

Beidzot es gribu pieskarties Kronvaldu Ata minētam — septītam avotam — proti, ticības mācībai. Ikviens, kas ir sekojis notikumiem Polijā, atskārtīs, kādu garīgu spēku tautām dod reliģija, kāds stiprums ir tur, kur tauta iet kopā ar baznīcu un baznīca ar tautu. Arī Kronvalds savā jau minētajā rakstā saka:

,,Reliģijai jābūt par tēvzemes iesvētītāju. Reliģija audzina un māca mīlēt pasauli. Tēvzemes mīlestība ir Dieva dāvana. Jaunā audze jāmāca, ka paša Dieva prāts un vēlēšanās, ka mēs visu, kas vien labs un jauks virs zemes, un tamlīdz arī tautu un tēviju — mīļojam, to saudzējam un aizstāvam līdz pēdējam. Tādu ticību būs jaunai audzei iedēstīt tēva mājā, skolā un baznīcā. Šī ticība būs auglīgi svētīgs un stiprs pamats tēvzemes mīlestībai uzzelt un uzplaukt.''

Es domāju, ka pašreizējā krizes laikmetā mūsu tautas brīvības un rītdienas sapnim uzticīgi paliks tie latvieši, kuŗu tautas kopības garu apstaros kristīgā dzīvesziņa un tās izauklētā likteņa vienības apziņa. Tādi latvieši — arī maz skaitā palikuši — tomēr vienmēr un visur augstu cels savas tautas un zemes brīvības karogu.

Mūsu gadsimts ir neapstrīdami pierādījis, ka nacionālisms maina krāsu atkarā no politiskās vides. Nacionālismu, kas izaug no reliģijas saknes — kas sakņojas pārliecībā, ka tautas ir Dieva gribētas — un es piederu tautai tāpēc, ka Dievs mani tajā ielicis — tāds nacionālisms nemainās. Arī latviešu tauta dzīvos, ja šāda pārliecība būs tā zīļu josta, kas mūs saista pāri trejdeviņām robežām ar tautu tēvzemē, Latvijā.

Dzejnieks Modris Lorbergs Latviešu dienās tikās ar Rietumvācijas viesi literātu J. Sudrabiņu. Foto J. Liģers.

Nodibināta V. Korsta piemiņas balva

Amerikas Latviešu Republikāņu Apvienības pilnsapulcē ar valdes vēlēšanām Vašingtonā 6. jūnijā par Apvienības priekšnieci ievēlēja līdzšinējo Inesi Stokes-Strautnieci no Illinojas, priekšs. vietn. Hariju Markevicu — Mičigena, vicepriekšs.-informācijas nozares vad. prof. A. Berķi — Virdžinija. Apgabalu vicepriekšsēži — A. Jerumanis (Kalif.) — rietumu apgabalam, Regīna Rēķe (Indiana) — vidienes apgabalam un T. Aldzeris (Ņujorka) — austrumu apgabalam. Kasieris — F. Bērziņš (Ņujorka). Atzīstot, ka valdes kodolam pašreizējās dzīves dārdzības dēļ sekmīga darbība iespējama tikai tad, ja tie nedzīvo izklaidus, pēc nominācijas komisijas ieteikuma pilnsapulce pilnvaroja priekšsēdi pieaicināt sekojošos valdes locekļus no Čikagas vai tās tuvākās apkārtnes: vienu vicepriekšsēdi, ģenerālsekretāru un korespondences sekretāru, tādējādi nodrošinot valdē kvorumu no Čikagas un tuvākās apkārtnes valdes locekļiem.

Paplašināja informācijas nozari. Prof. A. Berķis pārzinās vēstuļu rakstīšanu ,,lasītāju vēstuļu'' nodaļām amerikāņu laikrakstiem, bet A. Jerumanis informācijas darbu ar ASV prezidentu, valdību, Baltā nama administrāciju, senātoriem un tautas vietnieku nama deputātiem, sniedzot informāciju par latviešu nacionālpolitiskiem jautājumiem. A. Jerumanis arī uzturēs sakarus ar DV ārējās inf. nozari un T. Aldzeris ar ALA informācijas nozari.

Par padomes priekšsēdi ievēlēja A. Manguli (Masačuzeta). Sapulce ar visām balsīm atzina, ka pašreizējā ASV valdība ar prezidentu Rēgenu priekšgalā ir krasi noskaņota pret komūnismu un Pad. savienības imperiālistisko politiku, kādēļ latviešu republikāņiem šī situācija ir jāizmanto, lai valdību informētu par latviešu beztiesisko stāvokli okupētajā Latvijā un pārmērīgo krievu iepludināšanu.

Apvienības valdes locekļus un pilnsapulces delegātus intervēja Amerikas Balss pārstāve I. Karule, lai par latviešu republikāņu darbību informētu tautiešus Latvijā. Nodaļas rosīgi piedalījušās Rēgena—Buša vēlēšanu kampaņā, par ko liecināja daudzie saņemtie atzinības raksti nodaļu vadītājiem un daudzie ielūgumi piedalīties inaugurācijas svinībās Vašingtonā, kur gan visiem nav bijis iespējams piedalīties. Priekšsēde I. Stokes jau divas reizes piedalījusies Baltā nama pieņemšanā pie prezidenta Rēgena (janvārī un martā). Baltā nama durvis latviešiem ir atkal atvērtas. Pašu latviešu aktīvitāte un pareizā pieeja nodrošinās panākumus, tādēļ Apvienības pilnsapulce daudz vērības veltīja tieši informācijas darbam. Bažas radīja līdzekļu jautājums, bet sapulces dalībnieki izteica cerības uz palielinātu tautiešu atbalstu šim informācijas darbam.

No 5. līdz 7. jūnijam Vašingtonā notika arī Amerikas Republikāņu Nacionālitāšu grupu kongress, kuŗā latvieši bija labi pārstāvēti. Katrai tautībai atļauto trīs delegātu mandātus Amerikas Latviešu Republikāņu Apvienība piešķīra I. Stokei, H. Markevičam un R. Rēķei. Par delegātu vietniekiem kongresā vēl piedalījās F. Bērziņš, A. Lambergs ar dzīvesbiedri un E. Mangule. Latvieši bija arī divās pavalstu delegācijās, Kalifornijas — A. Jerumanis un Masačuzetas — A. Mangulis.

V. Korsta piemiņai nodibināja ,,V. Korsts' Memorial Award'', par kuŗa piešķiršanu noteikumus izstrādās Nacionālitāšu padome tuvākā laikā. Apbalvojumu piešķirs katru gadu. Ar to latviešu rosīgā politiskā darbinieka V. Korsta vārds paliks neizdzēšamā piemiņā Nacionālitāšu padomē.

Kongresa dalībniekus ieaicināja arī ārlietu ministrijā, kur viņi saņēma vispusīgu informāciju par pašreizējās ASV ārpolitikas vadlīnijām un principiem. —sts

Jānis Klīdzējs

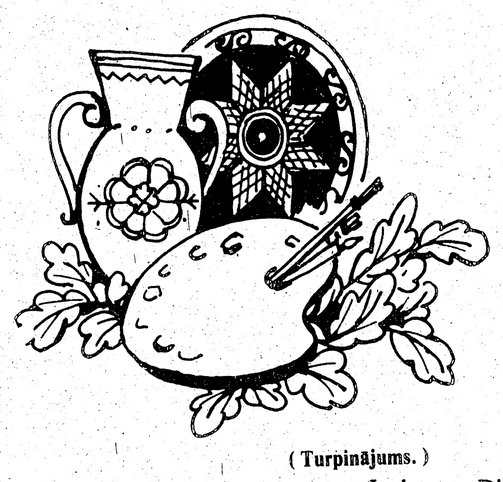

Ilga un Tedis

(Turpinājums.)

Ja kas ar Dinu vai Tedi notiek, tad policija ies taisni uz tavām mājām. Jā, taisni ceļā pie tevis, un tu stāvēsi savā istabā un drebēsi kā sakustināts receklis. Ja tev ir tik liela vēlēšanās parādīt, tad nāc mums pretī tepat uz vietas, un tu saņemsi tepat it visu, ko tik tava vērša sirds ilgojas. Gribi? Nācšurp!

Maiks rīstās dusmās, viss viņa krūšu kurvis cilājas no karstas un saspiestas dusmu elpas, bet uz priekšu viņš nekustas.

— Par to, ko un kā tu draudēji, mums jāziņo skolotājai tūlīt, — piegājis Maikam gluži klāt, cieti saka Lujs.

Maika, Lerija un Voltera sejās notiek pēkšņas pārmaiņas. Viņi sāk taustīgi skatīties viens otrā un visos. Volteram pat sāk pilēt deguns un viņš to ierauj ar lielu troksni.

— Leitnant, tev jau smadzenes tek ārā, — saka Linda, un visi sāk skaļi smieties. Mazā Selma smejas palēkdamās. Viņa ir slavena ar to, ka viņa var runāt ritmos, un visi viņu ir iesaukuši par Dzejnieci. To viņa dara arī šoreiz:

Oh, leitnant, oh, leitnant,
Cauras tev domas.
Saliec tās somā
Un lēpo uz mājām,
Bez savas domas.

Tavs Maiks un tavs Lerijs
Pakaļ tev sekos,
Slābani bekos
Līki no dusmām,
Pilni ar usnēm.

Oh, leitnant, oh, Lerij,
Oh, Maik, Burbuļberij, —
Grūti ir skolā,
Paliec zoss olā.''

To noklausījušies, visi sāk smieties un kliegt tik skaļi, ka viņu balsis atbalsojas skolas ēku jumtos un koku galos. Neviens nezina, vai šos ritmus viņu Dzejniece sacerējusi jau agrāk mājās, vai arī tepat uz vietas. Vienu zina visi: mazā Selma to var, kad tik tas viņai ienāk prātā. Un tas viņai ienāk prātā vienmēr taisni tad, kad vajadzīgs.

— Paldies, Selma, — pret viņu pagriezies, saka Lujs. — Tu biji laba tiesnese visai šai neglītajai lietai. Mums ir palicis tikai viens, kas vēl jādara: jāpaziņo skolotājai Miss Lusilei Odoinelei, kā un kam Maiks draudēja.

Maiks sāk nervozi mīdīties no vienas kājas uz otru.

— Zināt ... Zināt ... — viņš stostās. — Tas nav godīgi — tā skriet uzreiz pie skolotājas ... Nē, tā nevar.

— Bet vai draudēt ir godīgi? — vaicā Lujs.

— Draudēt? Viņš saka, ka es draudējis ... — Maiks rauga smaidīt. — Meitenes, vai būtu kāda dzirdējusi, ka es draudējis? Lujs grib jokot ... Mēs taču visi esam draugi, vai ne? Es un — draudēšana? Tās ir tik tālas lietas, viena no otras kā mēness no zemes ...

— Maik, nemuldies! — meitenes sāk kliegt viņam pretī vienā balsī. — Varbūt tu esi mēness, vai pats esi uz mēness, bet tu draudēji. Draudēji Dinai un Tedim. Mēs visas dzirdējām. Nemēģini te tā aizspokoties kā pa nebijušu gaišā dienas laikā.

Maiks parausta plecus un nopūšas.

— Ja tas tā būs bijis, tad tikai pa jokam, — viņš saka.

— Pa jokam? Labi tādi joki, — atcērt Lujs. — Jūs visi trīs par daudz bieži tā jokojat. Ja jūs visi trīs atvainosities, lūgsit piedošanu Dinai un Tedim, tad šoreiz vēl laidīsim vaļā. Ievērojiet, tā ir pēdējā reize.

— Vot, velnu, — saka leitnants un norauš ar piedurkni sviedrus no pieres, kas uztraukumos viņam noraso vienmēr. — Būs tā kā jāatvainojas.

Tomēr neviens no trijiem nesāk nekā. Viņi stāv un skatās viens otrā.

— Būs vai nebūs? — stingri vaicā Lujs, ko klase vienmēr ir uzskatījusi par savu vadoni visādu strīdu izšķiršanā un arī kopēju lēmumu pieņemšanā. Visi viņu cienī tāpēc, ka viņš ir labākais skolēns klasē. Savu cienīšanu viņš ir ieguvis arī ar to, ka reiz pašu Maiku varējis nosviest uz grīdas un izspiest no Maika atzīšanos, ka viņš padodas.

— Es skaitīšu līdz trīs ... Viens ...

Ir liels klusums visapkārt.

— Divi ...

Klusums aug arvien biezāks.

— Trīs ...

— Mēs atvainojamies, — nesaskaņotā korī beidzot sāk visi trīs vainīgie. — Mēs atvainojamies ... un lūdzam piedošanu ... Dina un ... Tedi Jaunarāj, ka mēs tā runājām un ... sarunājām ...

Dina un Tedis mēmi pamāj.

— Tad nu šoreiz viss ir kārtībā, — paziņo Lujs.

— Četri, atskan aiz viņu visu mugurām, un šo balsi visi pazīst, jo tā ir skolotājas Lusiles Odoineles balss. — Kas te tāds ir noticis vai notiek?

Viņa vaicā it kā nekā nezinātu un nebūtu dzirdējusi. No smaida, kas kustēdamies staigā pa skolotājas acīm un pieri, visi jūt, ka skolotāja varētu būt klausījusies un dzirdējusi nepamanīta jau labu laiku.

— Nē, nekas ... — parausta plecus Lujs. — Mēs visi tikai tāpat vien šo un to pārrunājam.

— Te daži puikas atkal bija sākuši Tedi saukāt par Džeidžeidžei ... — Dina nenociešas un pastāsta mazliet. — Mēs visi pārrunājām, ka tā nedrīkst un ka tā nav labi kādu aizvainot un mēdīt. Tagad gan jau viss ir kārtībā.

— Ir labi, bērni, — pamāj ar savu vienmēr smaidīgo seju skolotāja, — ka jūs paši visu to tā pārrunājat ... Tas ir ļoti labi. Tagad visi iesim atpakaļ klasē. Tūlīt būs zvans.

Kad visi ir sākuši kustēties uz klases pusi, skolotāja pagriežas atpakaļ un saņem Teda roku.

— Vai tu vēl arvien esi bēdīgs par to, kas te notika?

— Tas jau ir pāri. Tas nebija nekas, — Tedis atsaka un viņa balss ir jautra. Un šinī brīdī viņš zina, ka viņa balss ir jautra tāpēc, ka skolotāja nekā nav dzirdējusi par viņa Ilgu, foto un par vēstulēm.

Atskan zvans. Viss lielais pulks skolas pagalmā sakustas un sāk skriet.

Simtu domu skudras kozdamas skraida zem Teda pieres: kas tik viss te šodien notiek. Dinas un Lindas, Maiki un Volteri. Kaŗi un mieri.

Klasē ieejot, Tedis pamana, ka Dina skatās atpakaļ un redz, ka tas, uz ko viņa skatās, ir neviens cits kā viņš pats. Viņš pamāj Dinai un jūt, ka pats ir pilns aizkustinājuma un laba prāta pret Dinu. Iedomā, iedomā — stāties pretī pašam Maikam manis dēļ un kliegt Maika sejā tādus vārdus, no kā šis paliek zils un pelēks ... Nē, to nespēj pat visi puikas.

Savā vietā apsēzdamies, Tedis arvien vēl domā to pašu. Meitenes ir un ir jocīga tauta. Tu reizēm nekā nevari zināt un paredzēt, ko viņas darīs un kāpēc viņas darīs vai nedarīs to. Ir lietas, kur viņas zina bez zināšanas. Tāpat vien — paskatās un zina. Kaut arī es Dinai sameloju, ka dzeŗu tikai nevārītu ūdeni, būs ar viņu kādreiz jāpadzeŗ tas sodā-pap. Patiesībā, tas ir tīri lāga dzēriens. Tāpēc vien, ka es padzeršu ar viņu sodā-pap, man jau nav uzreiz jāpaliek par viņas pastāvīgo. Gan jau viņa atradīs savu pašas.

Tad Tedis sadzird, ka skolotāja Lusile Odoinele ir jau sākusi runāt par uzdevumiem.

Ar ausīm Tedis klausās skolotājas balsī. Viņa saka, ka tas ir tā un tā. Ja viņa saka, ka tas ir tā, tad laikam tas tā ir. Viņa tās lietas zina. Kad vajag pierakstīt, Teda roka mudīgi pieraksta. Pa to pašu laiku viņa acis apstaigā Dinas, Lindas un Selmas matus. Linda paskatās atpakaļ, un Teda galva kā ar rāvienu nokrīt uz leju, un viņš stingri sāk meklēties savu burtnīcu un grāmatu lapās. Tu, Linda, nesāc uzreiz domāt, ka es skatījos uz tavu pusi gribēdams.

(turpinājums sekos)

Trīs vietas Latvijā

Apgāds Gauja izdevis trīs pārspiedumus vienā kopējā sējumā. Tie ir Latvijā trīsdesmito gadu sākumā izdotās serijas ,,Jaunais zinātnieks'' izdevumi: Z. Lancmaņa. B. Šalfejeva un J. Novoselova ,,Rīgas vārtos'', J. Delles ,,Venta un Abava'' un Fr. Dravnieka ,,Lielupe''. Visās trijās grāmatās ir vēsturiskas un ģeografiskas ziņas par šiem apgabaliem, kam pievienoti arī nostāsti, teikas, parunas, tautas dziesmas par dažādiem notikumiem vai vietām. Atrodamas arī apvidus kartes, uzņēmumi un zīmējumi par grāmatās aprakstītām vietām.

Rīgas aprakstos vērība pievērsta priekšpilsētām un Daugavas salām, sākot ar 19. gadsimta sākumu. Norādīts, ka kāds vēsturnieks aplēsis, ka Rīgas priekšpilsētas no 1559. līdz 1812. gadam nodedzinātas līdz pamatiem 8 reizes, caurmērā reizi pa katriem trīsdesmit gadiem. Grāmata iesākas ar nevajadzīgu Rīgas priekšpilsētu dedzināšanu 1812. gada 24. jūlijā, kad pie Katlakalna parādījušās Napoleona armijas izlūku nodaļas.

Pirmā agrākajā Krievijas territorijā ierīkotā telegrafa līnija bijusi starp Rīgu un Bolderāju, kas atklāta 1852. gada 1. novembrī. Toreiz tā izmaksājusi pāri par 14,500 sudraba rubļu vai Latvijas laika naudā ap 40,000 latu, par ko esot varējuši pabaŗot nepilnus 3 milj. cilvēku ar siltām ,,gaļas brokastīm''.

Grāmatā par Ventu un Abavu aprakstītas ne vien šīs upes ar pietekām, bet arī pilsētas un apdzīvotas vietas, sevišķi izceļot skaisto apkārtni. Aprakstos autors ielicis vairāk savus pārdzīvojumus un vērtējumus, brīžam tas ir ceļojuma apraksts, tomēr ir samērā daudz vēstures un ģeografijas datu un aprakstu.

Trešā grāmata par Lielupi ir ar ģeografisku saturu, mazliet apskatot arī vēsturi. Sevišķi izcelta dolomīta un ķieģeļrūpniecība, lopkopība un zemkopība, atsevišķa nodaļa arī cukurrūpniecībai, kas Latvijā ar 1926. gadu sāka attīstīties, uzceļot pirmo cukurfabriku Jelgavā. Plašs apraksts arī par Jelgavu un citām Zemgales apdzīvotām vietām.

Kaut arī kopš pirmiespieduma pagājuši turpat 50 gadi, iespiestie dati trimdinieku informēšanai ļoti noderīgi. Sen esam piemirsuši ģeografiskos vai vēsturiskos datus par dažādām Latvijas vietām, bet jaunākā paaudze tos nekad nav zinājusi. Grāmatas noderīgas zināšanu atsvaidzināšanai. Tur ievietotas daudzas aprakstīto vietu vai uzņēmumu illustrācijas, kaut dažos gadījumos iespiedums nav padevies.

V. Irbe

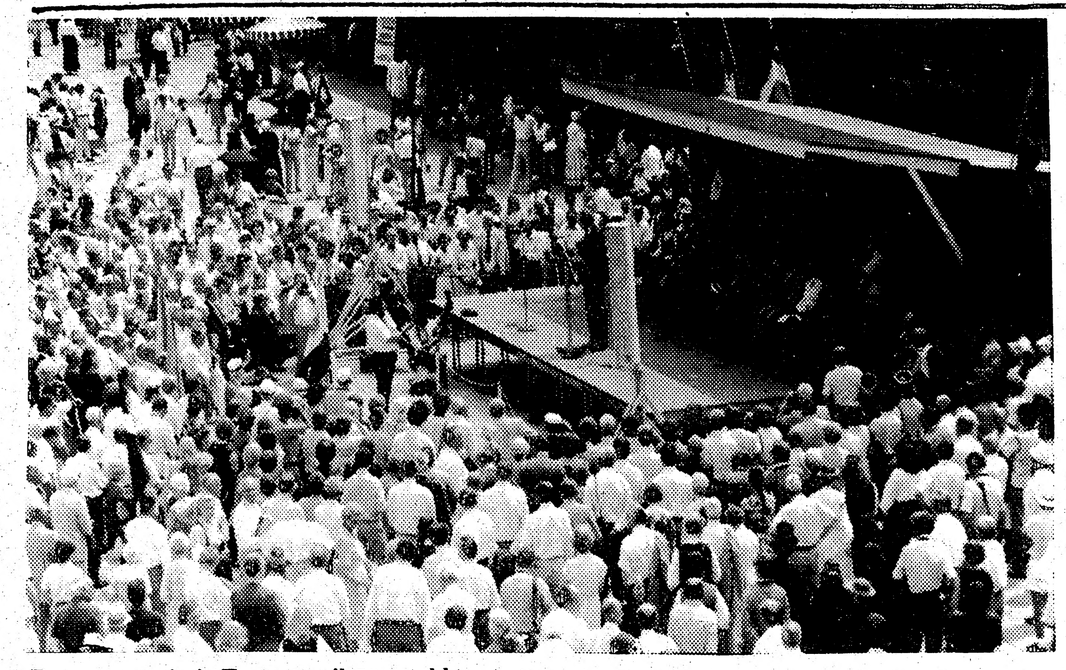

Demonstranti pie Toronto pilsētas valdes nama.

Archibīskaps A. Lūsis un LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs kopā ar Toronto pilsētas galvu Egletonu demonstrācijas laikā. Labajā pusē Imants Purvs, PBLA priekšsēdis I. Spilners un Inta Purva.

Kopkoŗu diriģenti komponists Jānis Kalniņš, L. Zobena un A. Purvs gājienā uz svētku vietu.

Tālie ciemiņi no Ņudžersijas. Foto J. Liģers.

Demonstrācijas

Par izcilu notikumu izvērtās Dziesmu svētku dienu demonstrācija 4. jūlija pēcpusdienā pie Toronto pilsētas valdes nama, pulcinot ap 2000 ļaužu, to vidū koristus un tautas deju dalībniekus tautas tērpos. Demonstrācija izdevās teicami. Goda viesu vidū redzēja latviešu draugu pilsētas galvu Artu Egletonu, kas sveica latviešus visu torontiešu vārdā. Demonstrācijas ievadījumā archibīskaps Arnolds Lūsis izlūdzās Dieva svētību: ,,Lai priecīgi cerībā un pacietīgi bēdās varētu Kristus vārdu uzklausīt ar siltu sirdi. Dod brīvību, Kungs, tiem, kam tā nolaupīta.

LNAK valdes priekšs. T. Kronbergs runā aicināja atcerēties brāļus un māsas okupētajā Latvijā un izteica prieku mūsu svētku dienā redzēt pie pilsētas valdes nama augstu plīvojam Latvijas karogu: ,,Katram mums jādara kaut mazs pienākums. Jābūt ticībai, ka brīvības stunda nāks un mūsu tauta dzīvos. Mums jābūt vienotiem ar rietumu pasauli,'' norādīja LNAK valdes priekšsēdis. Pilsētas galva Egletons savā runā izteica prieku par plīvojošo karogu un par šiem svētkiem, norādot uz Latvijas valsts dibināšanas dienu 1918. g. 18. novembrī. Latvija savos 20 brīvības gados ar sasniegumiem parādījusi sevi par cienījamu un patstāvīgu valsti. Tautas uzplaukumu 1940. g. pārtrauca krievu nelegālā okupācija. Runātājs novēlēja latviešu tautai turpmāk brīvību un patstāvību. Pilsētas galva arī izteica prieku par šeit sapulcinātajiem daudzajiem latviešiem un pateicās par viņu veikumu šīs zemes tālākā veidošanā.

Pilsētas galvas runu vairākkārt pārtrauca skaļi aplausi. Pilsētas galva bija aizkustināts, saņemot no TLB sestdienas skolas audzēknes Sandras Priedītes (tautas tērpā) tautisku lelli.

LNAK politiskās informācijas daļas vad. Dr. L. Lukss gaŗākā runā angļu valodā atgādināja masveida deportācijas Latvijā un pārējās Baltijas valstīs un apcietinājumā turētos tautiešus dzimtenē, kā arī norādīja uz pārkrievināšanas draudiem un to, ka mūsu tauta dzimtenē paliek mazākumā. Viņš arī atgādināja Helsinku un Belgradas konferenču atzinumus par tautu pašnoteikšanās tiesībām un to, ka Baltijas tautu okupanti to ignorē.

Pašreizējā Polijas tautas cīņa nokratīt komūnisma jūgu ir zīme arī mums, lai esam gatavi turpmākajām brīvības cīņām. Ar aplausiem demonstranti sveica runātāja paziņojumu nosūtīt Latvijas komūnistu partijas pirmajam sekretāram Vosam telegrammu ar prasību atbrīvot mūsu apcietinātos tautiešus ... Demonstrācijas norisi atjautīgi vadīja Dace Veinberga. Viņa arī iepazīstināja ar pārējiem demonstrācijas goda tribīnes viesiem — PBLA pr-di Dr. Ilgvaru Spilneru no ASV, Latviešu dienu rīcības komitejas pr-di Intu Purvu, pilsētas galvas eksekutīvo asistentu Imantu Purvu, dziesmu svētku rīcības komitejas priekšs. Žani Šmitu un svētku gājiena vadītāju Valdi Vāgneru.

Demonstrācijas gaitu uzņēma arī televīzijā. Dr. L. Luksu intervēja Toronto dienas laikraksta Daily Star un radio reportieŗi. Demonstranti arī iegriezās pilsētas valdes namā, kur iekārtota īpaša skate (būs atvērta līdz š.g. 15. jūlijam). Tanī parādīti mūsu sasniegumi kultūras dzīvē, sabiedriskā darbā un individuālie tautieši par panākumiem šejienes zemes un vispasaules mērogā ... Piezīmējams, ka gaumīgo skati bija iekārtojis arch. Norberts Sebris. To vēro arī vietējie kanadieši un tūristi, iegriežoties pilsētas valdes namā ... Skatītāji uz ielām ar lielu interesi vēroja koristu un tautas deju dalībnieku gājienu uz dziesmu svētku koncerta vietu, sevišķi priecājoties par mūsu krāšņajiem tautas tērpiem.

O. K.

Sarīkojumu Kalendārs

18. jūlijā ,,Bērzainē'' DV Toronto nod. internās šaušanas sacensības. Vakarā zaļumballe. Ieeja brīva.

1. augustā tradicionālā Rudzu puķu balle Mežciemā.

31. oktobrī LSAK jubilejas balle Latviešu Centrā pl. 20 vakarā. Spēlēs Runči.

SAULAINĒ

12. jūlijā pl. 16. Saulaines vasaras nometnes atklāšana.

No. 1.—3. augustam bērnu svētki Saulainē.

22. augustā Vasaras nometnes noslēgums.

No 23.—29. augustam Kristīgās sadraudzības dienas Saulainē.

19. septembrī Draudzes saiets un Rudens svētki.

DV TORONTO NODAĻAS SARĪKOJUMU KALENDĀRS 1981. GADAM

17. oktobrī DV Toronto nod. gada svētki.

21. novembrī kaŗavīru daudzināšana.

5. un 6. decembrī DV Ziemsvētku tirdziņš.

13. dec. DV Toronto nodaļas bērnu eglītes pēcpusdiena.

19. decembrī DV Toronto nod. eglītes vakars.

31. decembrī Jaungada sagaidīšanas vakars.

Meklē dzīves draugu

Glīta, latviski izglītota, 29 gadus veca šķirtene ar 9 gadus vecu meitenīti vēlētos satikt krietnu latvieti jauna dzīves posma uzsākšanai. Nopietni domātas vēstules lūgums adresēt šī laikraksta kantorim, **125 Broadview Ave., Toronto, Ont., M4M 2E9,** ***ar atzīmi ,,Laimai''.***

Dziesma vieno un aizrauj

10,000 APMEKLĒTĀJU KOPKORU KONCERTĀ

7. Latviešu dziesmu svētki Kanadā 4. jūlija pēcpusdienā kulminējās ar kopkoru koncertu Maple Leaf Gardens milzu arēnā, kur pulcējās ap 10,000 klausītāju ne vien no Kanadas un ASV, bet arī citām zemēm brīvajā pasaulē. Iespaidīgs bija 1500 koristu un dejotāju lielais gājiens orķestŗa pavadībā no Toronto pilsētas valdes nama laukuma uz koncerta vietu. Gājienu kārtoja un vadīja Valdis Vāgners. Disciplīnētās vienībās soļoja koristi un dejotāji, katra aiz sava karoga, nesot plakātu ar savas vienības un pilsētas nosaukumu.

Gājienu tautas tērpos ielās vēroja daudz ziņkārīgo, bet pie koncerta nama to ar aplausiem un saucieniem sagaidīja latviešu tūkstoši, kas bija sastājušies biezā slānī ielas abās pusēs. Dziedātāji un dejotāji tiem atmāja ar roku vēdināšanu. Dažās grupās atskanēja pat pa dziesmai, un dejotāji pagriezās deju solī. Ilgie mēģinājumi un karstais laiks tos nebija nogurdinājuši.

„Vai visi tie maz varēs saiet koncerta zālē?" skatītājos dzirdēja bažīgi iejautājoties.

Sagāja! Un vēl atlika drusku brīvas vietas, plašās auditorijas tālākā sektorā. Gājienā piedalījās 44 koŗi un 34 tautas deju vienības. Svētku fanfārām svinīgi atskanot, auditorijā ienesa 23 karogus, kuŗu vidū bija arī vecais Dziesmu svētku karogs (1873. g.) No estrādes pret klausītājiem pacēlās augsta dziedātāju siena, visā tautas tērpu spožajā krāšņumā ap divstāvu nama augstumā, pašā augšā novietojoties vīru balsīm. Virs dziedātājiem bija redzams mākslinieka Kārļa Langenfelda vienkāršais, bet izteiksmīgais dekorējums.

Koncertu abās valodās pieteica Ilze Valdmane. „Kamēr būs latvieši pasaulē, dzīvos arī latviešu dziesma," viņa teica, apsveicot daudzos klausītāju tūkstošus. Tad uzrunu teica dziesmu svētku rīcības komitejas priekšnieks Žanis Šmits. Viņš minēja, ka latviešiem Kanadā jau 30 gadus notiek dziesmu svētki, un šie ir septītie. Dziesma kļuvusi par tautas spēka avotu un mūsu nacionālās apziņas stiprinātāju, uzrunu beidzot ar Latvijas valsts himnu, pirms tam atskaņojot Kanadas himnu, virsdiriģentam Arvīdam Purvam diriģējot kopkori ar simfonisko orķestri.

Tad plašo auditoriju uzrunāja un apsveica Latviešu nacionālās apvienības Kanadā valdes priekšsēdis Tālivaldis Kronbergs, visu Kanadas latviešu vārdā pateicoties svētku rīkotājiem un dalībniekiem. „Veltīsim visas mūsu domas un darbus Latvijai!" aicināja Kanadas latviešu sabiedriskās dzīves vadītājs.

Tad sākās koncerta programma, bez gaŗām ievadrunām, kā tas dziesmu svētkos dažreiz atgadījies, ļaujot runāt vienīgi latviešu dziesmai. Ievadījumā jauktais koris un simfoniskais orķestris atskaņoja mūsu skaņu vecmeistara Jāzepa Vītola kantāti — Dziesma, op. 35 ar solisti Melitu Mičuli. Kantāti diriģēja Arvīds Purvs. Viņu pie diriģenta pults nomainīja Lilija Zobena, kas nodiriģēja Helmera Pavasara Saskaņā, un Roberts Zuika, pēdējam diriģējot Viktora Baštika Mazs Saules stariņš (J. Rainis) un Alberta Jēruma tautasdziesmas sabalsojumu Ej, saulīte, drīz pie Dieva, ar solistēm Melitu Mičuli un Liliju Zobenu. Gados jaunākais diriģents Jānis Beloglāzovs, kas bija arī šo dziesmu svētku virsdiriģentu skaitā, nodiriģēja Imanta Saksa un Jāņa Norviļa tautasdziesmu sabalsojumus — Saule kokles skandināja un Lai aug tīra labībiņa. Atzinībai viņš saņēma Jāņu vainagu. Arvīds Purvs pēc tam diriģēja pats savu kompoziciju Skan balstiņis rītā agri.

Apvienotais sieviešu koris atsevišķi nodziedāja divas dziesmas: Valentīna Bērzkalna Kur tu ņēmi, bālēliņi un Jēkaba Graubiņa Es uzaugu diža meita; pirmo diriģēja A. Purvs, otro — Lilija Zobena. Viņa diriģēja arī jauktā koŗa atskaņoto Tālivalža Ķeniņa Jaunības dziesmu. Programmas pirmās daļas pēdējās trīs dziesmas, H. Pavasara Mazs bij' tēva novadiņš, Ilzes Akerbergas Grūti pūta sila priede un E. Melngaiļa Jāņu vakars (solisti L. Zobena un P. Lielzuika), pie diriģenta pults bija Roberts Baiodis.

Koncerta starpbrīdī Ilze Valdmane paziņoja skumju vēsti, ka Zviedrijā 2. jūlijā miris Gotlandes dziesmu dienu virsdiriģents komponists Arvīds Norītis. Viņa piemiņu godināja ar klusuma brīdi. Starpbrīdī paziņoja arī Ceļojošo balvu rosīgākajam korim Ziemeļamerikā. To saņēma DV vīru koris Kanadā ar diriģentu Ausekli Pērkonu un koŗa mūzikālo vadītāju Imantu Saksu. Speciālas balvas saņēma koŗa vecākais un jaunākais dziedātājs — Pēteris Zariņš no Hamiltonas un Guntra Aistara no Sirakūzām. Apsveica arī koŗus dižo darba gadu aprisēs: Milvoku Brusubārdas koris — 50 g., Klīvlandes Latviešu biedrības koris — 30 g., Milvoku jauktais koris Dzimtene — 20 g., Kalamazū DV vanadžu ansamblis — arī 20 g. un Grand Rapidu latviešu koris — 15 gadu.

Programmas otru daļu ievadīja vīru koris ar Emīla Dārziņa Mūžam zili un Jāņa Cīruļa Koklētājs, diriģējot Robertam Zuikam, pēc tam jauktais koris ar simfonisko orķestri atskaņoja Alfrēda Kalniņa Latvju himna un Jāņa Kalniņa speciāli 7. Dziesmu svētkiem komponēto Cel mani, dziesma ar Ingrīdas Vīksnas tekstu, diriģējot autoram. A. Jurjāna Kantāti Tēvijai, kuŗu dzied gandrīz visos dziesmu svētkos, ar Melitas Mičules solo dziedājumu, diriģēja Arvīds Purvs. Programmas beigās publika, kājās stāvot, kopīgi ar kori nodziedāja J. Mediņa Tev mūžam dzīvot, Latvija.

Svētku fanfārām izskanot, no auditorijas iznesa karogus. Svētku koncerts bija beidzies, un klausītāji steidzās uz svētku balli Royal York viesnīcā, kas tuvojoties pusnaktij bija tā pārpildīta visās zālēs, ka grūti bija pat apgrozīties. Cilvēki satikās, kas nekad necerēja satikties, un nesatikās tie, kuŗi domāja svētkos satikties.

Dziesmu svētku dalībnieki, skaitā krietni pāri trim simtiem, tajā pašā laikā pulcējās divās zālēs Toronto viesnīcā kopējām vakariņām, kuŗos uzrunāja rīcības komitejas priekšsēdis Ž. Šmits un locekļi I. Alksnis, A. Purvs un Z. Miezītis, pateikdamies darbiniekiem par nesavtīgo svētku organizēšanas darbu. Vakariņās arī paziņoja pārējo godalgoto vārdus. Tur balvas saņēma DV vīru koris Kanadā, kas devis visvairāk koncertu, Klīvlandes vīru ansamblis Tēvzeme, kas bijis aktīvākais ansamblis, Toronto vanadžu koris Zīle, kas īpašu vērību piegriezis jaundarbu iestudēšanai un atskaņošanai, un Sv. Andreja ev. lut. draudzes koris Toronto par vērtīgu programmu iestudēšanu un atskaņošanu.

Rīcības komitejas priekšsēdis Ž. Šmits paziņoja „ārpus kārtas" rīcības komitejas apbalvojumus atsevišķās disciplīnās, neatkarīgi no žūrijas komisijas vērtējuma. Tie ir: Vīru koris Junda par izcilu sniegumu svētku atklāšanas koncertā un Sv. Andreja draudzes koris par līdzdalību un izcilu sniegumu tajā pašā koncertā. Rīcības komitejas priekšsēdis vēl paziņoja J. Benjamiņa ģimenes izcilo ziedojumu rīcības komitejai — izlietošanai balvai komponista Tālivalža Ķeniņa Septītās simfonijas atskaņošanas gadījumā. Komponists savos pateicības vārdos paskaidroja, kā tapusi šī simfonija.

Tautas deju lieluzveduma vadītājs Zigurds Miezītis savukārt paziņoja balvas un atzinības rakstus dejotāju grupām. Deju sacensības četru pāŗu katēgorijā 1. vietu ieguvis Vankuveras Varavīksne. Abu nākošo vietu ieguvēji bija Hamiltonas DV Vainadziņš un Milvoku Metieniņš. Lielo, astoņpāŗu deju grupu sacensībās pirmo vietu ieguva Toronto Daugaviņa Edvīna Kalviņa vadībā, otro vietu Toronto Diždancis Z. Miezīša vadībā un trešo vietu Čikagas Dzelmieši.

Jaundeju konkursā 3. jūlijā piedalījās 9 deju grupas. Atzinības rakstus saņēma choreografi Ilze Rudzīte par Senču deju, Edvīns Kalviņš par Viesuli un Staru deju, Zigurds Miezītis par Māmiņas meitiņa, Lidija Auziņa par deju Gredzentiņš, Māra Andersone par Laimes slotiņu un Ralfs Bērziņš par Mātes un līgavas deju. Uzvarētājiem atzinības rakstus pasniedza Gaida Bāliņa.

Kārlis Ķuzulis koncertu ieskaņoja Brīvās Balss raidījumam uz Latviju.

V. S.

TORONTO ZIŅAS

● Visas latviešu ev. lut. draudzes dziesmu svētku laikā savu kārtējo svētdienas dievkalpojumu vietā 5. jūlijā rīkoja vienu kopīgu dievkalpojumu Sv. Andreja baznīcā, kur piedalījās vairāki ev. lut. mācītāji archibīskapa A. Lūša vadībā. Ievadliturģijā un ar Svēto rakstu lasījumiem piedalījās mācītāji Arveds Celms, Juris Cālītis, Ivars Gaide un Kārlis Kuškevics, bet Tēvreizi dziedāja māc. I. Gaide. Svētrunu teica prāv. A. Voitkus, lūgšanu — māc. J. Sapietis no Anglijas, pateicības vārdus — māc. J. Cālītis un beigu vārdus un svētīšanu archibīskaps A. Lūsis. Ērģeles spēlēja Edīte Timermane, dziedāja Pēteris Lielzuika (tenors); braču spēlēja Arturs Jansons.

● Ap 150 latviešu baptistu piedalījās svētku dievkalpojumā 5. jūlijā Sv. Jāņa baznīcā, ko vadīja draudzes māc. A. Arājs; svētrunu teica māc. Pauls Odiņš no Filadelfijas. Māc. Uldis Ukstiņš no Klīvlandes lasīja Svētos rakstus un vadija lūgšanu. Apvienotā baptistu draudžu kora 40 dziedātāji no Klīvlandes, Filadelfijas, Toronto, Bukskauntijas un Čikagas kuplināja dievkalpojumu ar vairākām dziesmām 3 diriģentu vadībā — komp. Viktora Baštika, Benitas Ukstiņas un Žaņa Gertnera vadībā. Ērģeļu pavadījumus spēlēja jaunās paaudzes ērģelnieks Dāvids Ūsis no Klīvlandes. Dr. Valdis Ūsis (bass) no Klīvlandes dziedāja solo. Viesi bija no Austrālijas, Anglijas un ASV. 12. jūlija dievkalpojumā viesosies māc. Gunārs Tīss no Brazilijas, kas ir Sanpaulo apgabala skolu koru inspektors.

● Dziesmu svētku laikā lietuviešu baznīcā 5. jūlijā notika Toronto latviešu katoļu vienības dievkalpojums ar 300 dievlūdzējiem. Svētrunu teica prāv. Dr. A. Brūmanis no Romas, kur viņš vada Vatikāna raidītāja latviešu programmas pārraidījumu. Vēl piedalījās tēvs Jānis no Montrealas un māc. St. Mozga no Londonas, Ont. Mūzikālajā daļā piedalījās draudzes koris A. Gertmaņa vadībā. Kolekti nodeva latviešu raidījumu Vatikānā atbalstīšanai un ceļa izdevumu segšanai Vatikāna pārstāvim.

● Dievtuŗu sadraudzes Durtnieku draudze dziesmu svētku laikā rīkoja plašāku dievtuŗu sanāksmi ar Tēvzemes daudzinājumu. Par šo tematu dižrunu teica Marģers Grīns no ASV. Saietā sapulcējās ap 400 apmeklētāju Royal York viesnīcas telpās, kur tie noklausījās Dianas Lapiņas vadītā Auseklīša koklētāju grupas priekšnesumus un Viestura Branta un Dianas Lapiņas dueta dziedājumu kokļu pavadījumā, kā arī koklētāju grupas Teiksma no Mineapoles Elgas un Jāņa Pones vairākas dziesmas kokles pavadījumā. Saietu vadīja draudzes vadonis Dr. A. Pērkons. Draudzes priekšnieks A. Memenis nolasīja dižvadoņa A. Brastiņa Dieva daudzinājumu. Dzejnieks Modris Mednis un rakstnieks Jānis Sudrabiņš no Vācijas lasīja savus dzejoļus, bet dainas skandēja Jānis Palieps un Jānis Vandelis.

● Vestern slimnīcā 28. jūnijā mirusi 57 g. v. Grietiņa Arāja, dzimusi Anšmita, atstājot Toronto dzīvesbiedru Arvīdu, meitu Anitu un Otavā māsu Annu Anšmitu. Nelaiķi Mt. Pleasant krematorijā 2. jūlijā izvadīja māc. Ā. Čops, bet iepriekšējā vakarā piemiņas brīdi Rosar apbedīšanas mājā vadīja māc. J. Cālītis.

● Savā mājā Toronto 29. jūnijā miris 64. g. v. Pēteris Voldemārs Iņķēns. Aizgājēju 3. jūlijā uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. J. Cālītis. Nelaikis atstāj Toronto dzīvesbiedri Veltu, meitu Rutu Tomasu, divus mazbērnus un dēlu Voldemāru.

● Māc. I. Gaide kristīja Marku Tāli Belardu, Džona un Daces, dzim. Prauliņas, dēlu.

● Dzejnieks Fricis Dziesma ceturtdien, 9. jūlijā, pl. 19.30 Sv. Andreja baznīcas telpās referēs par tematu Raliģiskā dzeja Zviedrijā, kā arī lasīs savus dzejoļus un zviedru Dieva dziesmu tulkojumus.

● DV Toronto nod. vanadžu kopa dziesmu svētku laikā DV kluba virtuvē gatavoja pusdienas un vakariņas svētku viesiem. Virtuve vanadžu priekšnieces Astrīdas Jākabsones vadībā darbojās no 1. — 5. jūlijam. Bija gatavoti ēdieni latviskā gaumē, netrūka arī kurzemnieku skābputras ar ceptu siļķi u. c. latviešu iecienītie gardumi, kā arī dažādi cepumi. Vanadzes 4. jūlijā pacienāja koristus kopkoncerta mēģinājuma laikā Maple Leaf telpās. Saimnieces bija Ženija Memene un Margrieta Dumpe ar palīdzēm.

● Latviešu virsnieku apvienības Kanadā rīkotajā sanāksmē dziesmu svētku laikā pulcējās 105 virsnieki ar ģimenes locekļiem Latviešu centrā. Viesu vidū no vecākiem latviešu virsniekiem bija LKOK majors Alberts Ameriks un virspulkv Arturs Silgailis. Vēl piedalījās Latviešu virsnieku apvienības ASV valdes un prezidija locekļis Harolds Karlsons no Ņujorkas un ltn. Ervīns Balceris no Kalamazū. Virsniekiem un viesiem bija izdevība uzkavēties kopējās brokastīs. Daudzi nebija tikušies kopš Latvijas kara skolas atstāšanas.

● Dziesmu svētku laikā no 30. jūnija līdz 5. jūlijam Latviešu nama valdes un dāmu komitejas pārzinātā virtuve un bārs guvis lielu piekrišanu. Daudz pūļu virtuves darbā veltījusi dāmu komitejas priekšniece S. Zaķe ar palīdzēm, gatavojot silto un auksto ēdienu bufeti. Latviešu nama restorānu katru dienu apmekļēja galvenokārt viesi no ASV un torontieši, lai iebaudītu brokastis, pusdienas un vakariņas un steigtos uz kādu no daudzajiem svētku sarīkojumiem. Bāru vadīja E. Koks. Dāmu komiteja gatavoja arī kafiju un maizītes koristiem kopkoncerta mēģinājuma laikā Toronto universitātes Convocation auditorijā.

● TLB Toronto sestdienas skolas 5. kl. skolniece 9 g. v. Daina Eislere un 11 g. v. 6. kl. skolnieks Guntis Eislers izpelnījās 1. godalgu akordeona spēlē duetā no 9. — 13 g. veco klasē no 20. — 21. jūnijam Kanadas valsts konservātorijas Toronto sacensībās Šeratona viesnīcā. Sacensībās piedalījās ap 400 bērnu. Bez tam vēl Daina vecuma grupa no 9 — 10 g. v. ieguva 1. godalgu akordeona spēlē, bet no 10 — 12 g. v. grupā — otro godalgu akordeona solo spēlē. Viņas brālis Guntis ieguva divas otrās godalgas akordeona solo no 10 — 12 g. v. un no 9 — 13 g. v. grupā. Daina un Guntis Eisleri mācās akordeona spēli jau trīs gadus Kanadas valsts konservātorijā.

● Pēc 5. jūlija dziesmu svētku dievkalpojuma Sv. Andreja baznīcā, Hampton Court viesnīcā rīkotā ventiņu sanāksme ar pusdienām pulcināja 70 ventiņus ar viesiem no Austrālijas, Anglijas, Zviedrijas, ASV un Kanadas. Daudzi nebija tikušies kopš Latvijas atstāšanas. Priekšnesumos Alant Vilis — Fricis Dziesma no Zviedrijas un Kurašs Krišs — Kārlis Zvejnieks no ASV skandēja savus humoristiskos dzejoļus ventiņu izloksnē, bet Valda Zvanītāja nolasīja Ventas Balss 15 gadu jubilejā 1936. g. Alant Viļa sacerēto dzejoli. Kopīgās pusdienās dalībnieki pakavējās atmiņās un pārrunās.

● „Skeet" šaušanas sacīkstes Bērzainē 27. jūnijā norisinājās labvēlīgos laika apstākļos, pulcinot 12 sacensoņus. Sacīkstes vadīja mednieku un makšķernieku kluba sporta daļas vad. A. Mackars. Viņš arī sacīkšu „A" grupā izcīnīja 1. vietu ar 85 punktiem (iesp. 100), iegūstot kluba kasiera K. Šverna dāvāto ceļojošo balvu uz 1 gadu. Otrā vietā A. Tropiņš (85 p.), trešā V. Krauklis 80.).

„B" grupā: G. Paeglis (71), K. Krieviņš (61), Z. Sproģis (54). Uzvarētājiem balvas pasniedza kluba priekšs. J. Atmats. Pēc sacīkstēm sacensoņi ar viesiem kavējās Līgo vakarā pie Fr. Jēkabsona skaņu lenšu mūzikas. Kluba makšķerēšanas sacīkstes notiks no 11. — 12. jūlijam Cameron ezerā (Rozdales apvidū). Pulcēšanās A. Mackara vasarnīcā. Sacīkstes risināsies sestdien no pl. 14 — 20, bet svētdien no pl. 6 — 13.

● Lieliski šogad izdevās Jāņu sarīkojums 27. jūnijā Saulainē, pulcinot ap 1400 līgotāju, to vidū ap 500 jauniešu. Pirmie Jāņa bērni bija sākuši pulcēties piektdienas vakarā un agrā sestdienas pēcpusdienā. Pēcpusdienā sāka iedegties pirmie ugunskuri, atskanēt Līgo dziesmas un jaunieši dedzīgi nodevās sporta spēlēm. Saulaines „Pūnītis" bija dekorēts meijām, jasmīniem, pīpenēm u. c. vasarīgiem ziediem. Saulaines dāmas cienāja ar uzkodām un atspirdzinājumiem. Jāņu vakara degpunktā norisinājās Edgara Kraujiņa īslugas Līgo vakars Madarās divas, izrādes, kuŗās Jāņu dziesmas dziedāja dueti un līgotāji (Dainas koris) diriģenta J. Beloglāzova un vīru ansambļa Kalvis mūzikālā vad. J. Dzeguzes vadībā. Klavieŗu pavadījumus veica komp. Imants Sakss; viņš bija arī veltījis dziesmu oriģinālkompozicijas un duetu aranžējumus. Kā jauninājumus dzirdējām Gaujas dziesmu, Ozollapu vainagu un 2 tautasdziesmu duetu sabalsojumus. Duetu dziedājumos īpaši izcēlās Viesturs Brants (Madaru saimniece — Velga Jansone — dēls Jānis) ar Dzidru Egli (Ance, saimnieka meita), ar patīkamo intonāciju. Salīdzinot ar iepriekšējā gada uzvedumu, balss, liekas, stipri progresējusi Andai Sprūdžai (Tusnelda Biteniece, bagāta tēva meita). Ar dziesmām un dialogiem uzvedumā tāpat labi turējās arī pārējie tēlotāji, A. Pērkons (Fricis Debestiņš, students), Biruta Wachsmuth (Miltiņu Milda, saimniecības vadītāja), V. Gulbis (Pičs, ilggadējs priekšpuisis), Sandra Bādere (Dace, ģimnaziste), A. Vītols (Pēteris, ģimnazists), E. Pētersons (Saša Veceriņš, šoferis), Herta Jurševska (Miķeliene, valiniece), Vilma Vītola un Rita Girgensone (vasaras izpalīdzes, ģimnazistes), Madaru Jāņa draugi, studenti un pārējie uzveduma līgotāji.

Jauko uzvedumu bija iestudējis Juris Dzeguze. Izrādi vadīja R. Šteinbergs, bet suflieres pienākumus veica Ārija Grasmane.

Jaunas grāmatas „kristības"

Sakarā ar dzejnieka Modŗa Lorberga nupat iznākušo dzejoļu izlasi Gruzdošais nemiers, 26. jūnija vakarā viņa mājā Toronto bija pulcējušies tuvākie draugi no vietējo literātu un mākslinieku saimes jaunās grāmatas „kristībās", līdzīgi kā tas ar kādas jaunas grāmatas iznākšanu jau gadiem notiek Austrālijā. Kristības vadīja Latviešu preses biedrības Kanadas kopas goda biedre Biruta Sņkēviča, īsumā apskatot dzejnieka literāro devumu un viņa talantu, pielīdzinot Modŗa Lorberga patriotisko dzeju Andreja Eglīša dzejai. Īsu apceri par dzejnieku sniedza arī LPB Kanadas kopas priekšnieks Rūdolfs Norītis. Pēc tam autors uzdāvināja katram pa vienam savas jaunās grāmatas eksemplāram ar atziecīgu ierakstu. Katram no jaunās grāmatas bija jānolasa viens dzejoļis, kāds tam pagadījies grāmatu atšķiŗot. Savu mīļāko dzejoli beigās nolasīja arī pats autors, kas lūdza parakstīt visiem apmeklētājiem savu autora eksemplāru. Jaunajai grāmatai un tās autoram visi tukšoja tradicionālo šampanieša glāzi un nodziedāja Daudz baltu dieniņu. Šķiroties vēl visi pateicās laipnajai namamātei ar rucavnieku dziesmu: Te bij' laba saiminiece.

Atceries 5. Cēsu kājnieku pulku

Pirms 20 gadiem Toronto pirmo reizi pulcējās 18 Cēsu pulka bij. kaŗavīri, lai draudzībā atcerētos vienu no Latvijas valsts uzticamākiem kaujas pulkiem galvaspilsētā Rīgā — 5. Cēsu kājnieku pulku. Toreiz piemiņas dienā bija ieradušies 5 virsnieki, 7 instruktori un 6 kareivji. Šis toreizējais sastāvs ir samazinājies, laika tecējumā vairāki ir jau piepulcēti aizsaules pulkiem. Dzīvi palikušie pulka kareivji Toronto š. g. 19. jūnijā pulcējās DV namā, lai pārrunātu šī kaujas pulka plašāka veida sarīkojuma izkārtošanu. Iniciātoru grupa, apsveŗot sarīkojuma iespējas, izraudzīja pagaidu rīcības komiteju, kuŗā darbosies E. Krūka — pr-dis, J. Treijs — sekretārs un A. Ameriks — kasieris. Pagaidu rīc. komiteja nolēma lūgt visus 5. C. k. p. piederīgos atsaukties un ierasties š. g. 23. sept. plkst. 19.30 DV namā uz vispārējām pārrunām un rīcības komitejas ievēlēšanu. Pagaidu rīcības komiteja sarakstīsies ar apzinātiem pulka kaŗavīriem ārpus Kanadas, bet Kanadā dzīvojošie lūgti pieteikties tieši komitejā. Komitejas adrese: 125 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4M 2E9. Pulka piemiņas sarīkojums varētu notikt 1982. g. 27. martā Toronto DV namā ar plašu sarīkojuma programmu, kuŗā DV vīru koris Kanadā piedalītos pilnā sastāvā. Būs arī stāstījumi no pulka dzīves un piemērotas deklamācijas. Par dejas priekiem rūpēsies koris un dziesmās iesaistīs arī publiku. Saimniecisko daļu kārtot lūgs DV Toronto nod. vanadzes. Tuvākas ziņas pēc rīc. komitejas ievēlēšanas. 5. Cēsu pulka vīri, atsaucieties! **js.**

Jāņu vakara cieminus sveica Saulaines pārvaldes sarīkojumu vad. G. Tannis, sevišķi tālos viesus no Austrālijas, Venecuēlas, Aŗģentīnas, Vācijas, Zviedrijas, Anglijas, ASV u.c. vietām, kas bija ieradušies Saulainē.

Pēc otrā uzveduma līgotāji, dziesmas skandēdami, Kalvja un Dainas koŗa dziedoņu vadīti, devās uz ugunskura vietu, kur simbolisko darvas mucu iededzināja G. Tannis. Notika dedzīga aplīgošanās, it sevišķi meitu un puišu starpā. Gaisā lidoja H. Plaudes šautās raķetes. Jāņu dziesmu skandētājs, kā arvien, bija arī māc. Ivars Gaide. Jāņu bērnus ar alu un sieru cienāja Jāņu tēvs Jānis Koncis un Jāņu māte Rasma Suchova. Saulaines šķūnī risinājās deju prieki līdz rīta stundai, par ko rūpējās populārie „Runči" V. Cera vadībā. Līgo dziesmas vēl turpinājās pie daudzajiem ugunskuriem, vietumis pat līdz rīta gaismai, īpaši priecīgi bija jaunieši, kuŗu vidū redzēja arī līgotājus Pauli Dzintaru no S. Dakotas, Larisu Krollu un Ievu Kārkliņu no Čikagas u. c. **O. K.**

● Toronto internacionālās karavānas noslēguma un apbalvošanas ballē Royal York viesnīcā, piedaloties ap 2000 apmeklētājiem, labākā paviljona balvu saņēma japāņu Tokijas paviljons. Par Miss Canavan izraudzīja vācu Miss Berlin, par labāko pilsētas galvu — Edvīnu Kalviņu, kas ir Rīgas paviljona rīcības komitejas priekšsēdis un reizē Rīgas paviljona galva. Rīgas paviljons arī ieguva divas pirmās vietas par mākslas un daiļamatniecības izstādi un par iekšējo temu. Pavisam kopā Rīgas paviljons saņēmis četras godalgas. Vēl saņēma godalgas krievu Novgorodas paviljons par ēdienu un tautas tērpiem, ukraiņu Lviv — par skatuves iekārtu, ŗu Shanon — par mūziku, ukraiņu Kijevas paviljons par choreografiju un Filipīnu Manila par priekšnesumiem. Deviņu dienu ilgajā karavānā piedalījās 44 paviljoni, reprezentējot ap 35 atniskās kultūras.

V. S.

● Dziesmu svētku laikā atrasti 2 kungu svārki Royal York svētku ballē, 1 dāmu salokāmais lietussargs, 1 rokas pulkstenis, 1 sainis ar bērnu drēbēm Lettonijas brokastīs, 1 ķēdīte,. Mantas saņemamas pie Intas Kalniņas, tālr. 438-3906.

VANKUVERA

● Jāņuguns aicināja 20. jūnija vakarā pie straujās Čilivakas upes Britu Kolumbijā. Tuvos un tālos ciemiņus ar alus kausu sagaidīja Jāņa tēvs E. Pelēns un ar garšīgu Jāņu sieru pacienāja divas Jāņu mātes G. Slavika un P. Paeglīte. Mājas tēvs I. Lieljuris rūpējās par visu ciemiņu labklājību. Lielā Jāņu siera sējēja bija Alma Ruško un par kafiju gādāja vanadžu vadītāja Vija Pelēna. Kāds simts līgotāju, to starpā ciemiņi no Kalifornijas, Tokomas, Sietlas un Edmontonas, pavadīja daudzus jautras stundas.

Vīta vāra viesībām.
Tel.: 491-9465.

Veidojas jauns latviešu centrs

Floridas Sv. Pēterburgas latviešu biedrības pilnsapulcē 10. jūnijā lēma par jaunā Latviešu centra būvi, kuŗam bija izstrādāti vairāki plāni. Pēc plašākām pārrunām un debatēm nolēma izmantot līdzšinējo ēku uz iegādātā zemes gabala uz 9. ziemeļu avēnijas un 16. ielas stūŗa. Nolēma būvēt namu, kur būtu zāle ar 288 sēdvietām, skatuve, virtuve un bārs. Daži tautieši domāja, ka zemes apbūves gabals nav gluži piemērots latviešu vajadzībām un tas varētu būt labākā rajonā. Sapulcē piedalījās pāri par 100 dalībnieku.

Latviešu centra būves plāni kārtoti apmēram divus gadus, bet nama komiteja nodibināta pirms trim gadiem. Šinī laikā izdarīta līdzekļu vākšana. Nopirkts zemes gabals par 50,000 dol., saziedota nauda 70,000 dol., solījumos 35,000., kopā apmēram 150,000 dol. Daļa tautiešu domā, ka būtu jābūvē tikai par skaidru naudu, bez aizņēmumiem. Būvēšanu varētu izdarīt vairākās stadijās.

Atsaucīgi bijuši mākslinieki, ziedojot savu sarīkojumu honorārus, piem. pianists Arturs Ozoliņš un dziedonis Jānis Kļaviņš. Ilmāra Dzeņa kabarē vakars devis ap 2000 dol. atlikuma. Pēterburgas latviešiem ir nodoms aicināt citus māksliniekus rīkot koncertus vai sarīkot citas sabiedriskas aktīvitātes, kas varētu dot atlikumu jaunā nama būvei.

Sapulci vadīja Ludis Bērziņš. Pēterburgas latviešu biedrību vada Dr. Jānis Kalniņš. Nekustama īpašuma komitejas priekšsēdis ir Kārlis Polis. Lielākie sarīkojumi Pēterburgā pulcina 200 — 300 apmeklētāju, mazākie zem 100.

Parasti domā, ka Pēterburgā dzīvo tikai vecie cilvēki. Te apmetušies arī nedaudz jaunās paaudzes latviešu. Te ir latviešu draudze ar dāmu komiteju, pašreiz gan bez pastāvīga mācītāja. Darbojas koris ar 53 dziedātājiem diriģenta Visvalža Grīnberga vadībā. Ir kokļu ansamblis un tautas deju grupa, ko vada Dr. T. Baumanis. Drāmas kopu vada Anna Tīruma, bet dāmu kopas vakarēšanas Ella Pauzere. Liela atsaucība ir ansamblim „Dienvidnieki" Ilmāra Dzeņa vadībā, bet meiteņu sekstetu vada prof. Vikštelis. Vēl darbojas Šacha kopa, bet privāti daudz spēlē „zolīti". Pēterburgā ap 500 zināmu latviešu, bet jādomā, ka šis skaits ir vismaz par kādiem simt cilvēkiem lielāks.

Darbojas arī pāris latviešu uzņēmumu. Anna Tīruma pārdod nekustamus īpašumus. Kādreizējais hamiltonietis Valdis Tuklers jau četrus gadus izdod sava moteļa „Skylark" (Cīrulītis) istabas. Tās gan nav tik lepnas kā pazīstamās moteļu sabiedrības „Holiday Inn' telpas, bet uz pusi lētākas.

Dienu vēlāk, 11. jūnijā, notika ikmēneša Pēterburgas latviešu „pikniks", kuŗā laikraksta Latvija Amerikā redaktors Viktors Irbe referēja par latviešu presi un lasītājiem. Runātāju ar klausītājiem iepazīstināja rakstniece Lūcija Bārene. Pēc tam ap 100 vasarnieku peldējās Meksikas līcī, iekoda līdz paņemtās maizītes, pakavējās savstarpējās sarunās, šacha vai zolītes spēlēs. **Vk**

Tautas sēru dievkalpojums Čikagā

Visu Čikagas latviešu kopējais dievkalpojums notika 14. jūnijā Ciānas draudzes dievnamā, kuŗā piedalījās Ciānas draudzes māc. V. Vārsbergs, Sv. Pāvila draudzes māc. U. Cepure, baptistu draudzes māc. V. Landmanis un katoļu draudzes prāv. B. Baginskis. Svētrunu teica māc. V. Vārsbergs, uzsvērdams šīs lielās sēru dienas stratēģijas nozīmi latviešu tautas vēsturē. Dievkalpojumu kuplināja Ciānas draudzes koris ar divām dziesmām diriģenta R. Kalnmaļa vadībā. Ērģeles spēlēja M. Kārkliņa. Karogus ienesa un iznesa gaidas un skauti. Dievkalpojumā piedalījās ap 260 dievlūdzēju.

Pēc dievkalpojuma un starpbrīža sekoja Čikagas latviešu organizāciju apvienības aizvesto piemiņas 40 g. atceres akts. To ar uzrunu atklāja ČLOA priekšsēdis I. Bergmanis. Beidzot uzrunu, I. Bergmanis lūdza R. Jaunzemi, kā dzīvo acu liecinieci pastāstīt par savu dzīvi un pieredzi viņa 16 izsūtījuma gados.

Just līdzi savam tuvākam viņa bēdās un ciešanās ir cilvēcības skaitākais un svētīgākais izpaudums — nobeidza savu stāstījumu R. Jaunzeme, ko visi, kājās piecēlušies, spēcīgiem aplausiem arī apliecināja. Noslēgumā bija mūzikāli priekšnesumi, kuŗos piedalījās Perry Simiar ar vijoles, Māra Kārkliņa ar čella un Sarma Aistere ar klavieŗu priekšnesumiem. Sarīkojumu noslēdza ar kopīgi dziedāto Latvijas himnu.

A. Zaube

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīļā

Grietiņa Arājs

dzim. Anšmits

Dzimusi 1924. gada 19. martā Latvijā

Mirusi 1981. gada 28. jūnijā Toronto

Sērās un mīlestībā viņu piemin

meita Anita, vīrs Arvīds, māsa un citi piederīgie Kanadā, ASV un Latvijā.

Rūdolfs Grava

dzimis 1914. gada 31. maijā,

miris 1981. gada 13. jūnijā Toronto.

Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

Daugavas vanadzes Toronto ziņo:

Šinī gadā oktobrī iznāks

A. DZĒRVĪTES un L. TREIMANES grāmata

Latviešu jostas

Šī grāmata ir ar kultūrvēsturisku nozīmi. Tajā būs sakopotas visu Latvijas novadu jostas, attēli, aušanas technika un pamācības. Grāmata ir nepieciešama katrai tautas tērpa darinātājai. Grāmatā būs 320 lappuses un 16 krāsaini attēli.

Pasūtinot līdz 1981. gada novembrim, tās cena ir $45.00. Pēc tam grāmatas cena būs 25% augstāka. Pasūtinājumu adresēt: Mrs. M. Dumpe, 103 Garden Ave., Thornhill, Ont. L4J 1M9. Uz čeka vai naudas pārveduma rakstīt. Latviešu josetas, konta nr. 6342.

DV apgāds izdevis

Lolitas Rozes Gulbes

pirmo dzejoļu krājumu

JĀIZTUR

Grāmata dabūjama DV grāmatnīcās.

SAULAINES LOTERIJAS LAIMESTI

Paģiru grozs — 229 (dzeltens), Rokdarbu grozs — 67 (dzeltens), Dzintara skaņu plate — 52 (zaļš), Ruma pudeļe — 6 (zaļš).

Lūdzu zvanīt Lidijai Bāderei. Tel.: 625-4170.

Izdodama istaba

ar virtuvi. labā rajonā, vēlams sievietei.

Tel.: 465-5885.

Bārtas tautas tērps

PĀRDODAMS

lielam augumam.

Cena 400 dolari.
Tel.: 445-9884.

Pensionāru pāris varētu

piedalīties uzņēmumā

ar mazu ieguldījumu. Tālāka informācija dabūjama pa telefonu: 661-2385.

Tiek gatavotas KOKLES

„C" un arī „E"

Stīgas un kastes.

Pasūtināt, zvanot vakaros (416) 694-4814

Gunārs

BŪVDARBI

Būvēju jaunas mājas un vasarnīcas, izdaru pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādāju atļaujas.

KĀRLIS SUNTAŽS — Metro licence B-2494

Tel.: 751-6829

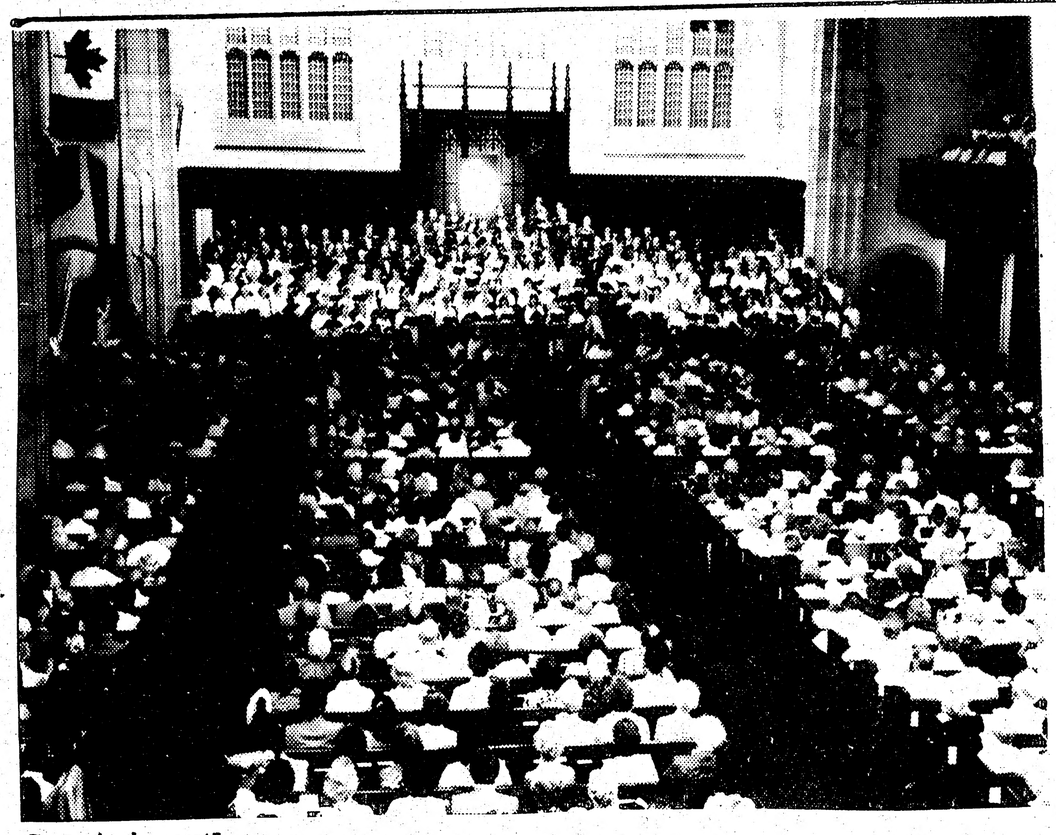

Garīgajā koncertā.

Spožā simfoniskā koncertā Maseja Hallē.

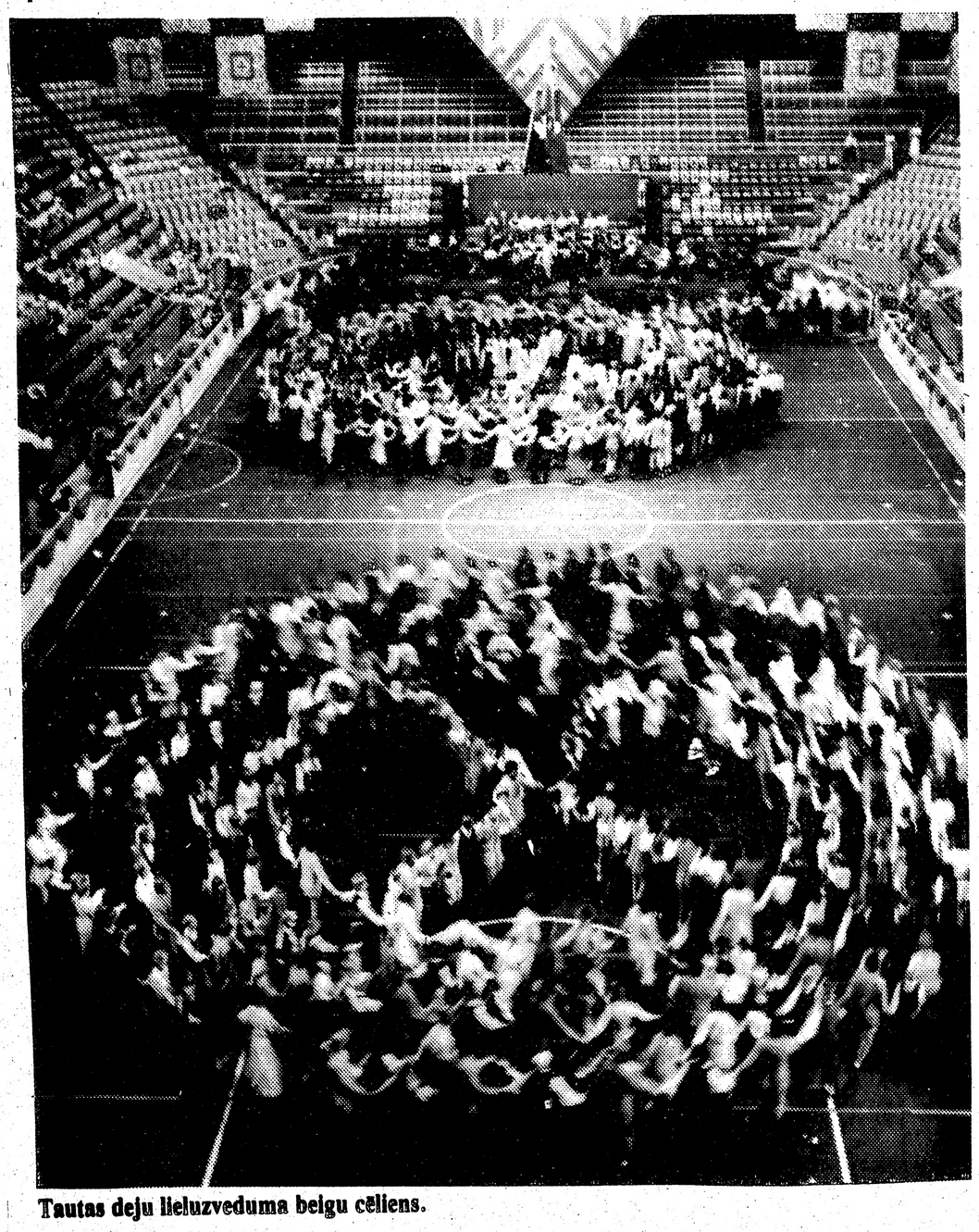

Tautas deju lieluzveduma beigu cēliens.

Ž. Zentiņš

Cel mani, dziesma, cel aizmūžiem pāri —
Tālu aiz jūrām dus dzintara krasts.
(Ingrīda Vīksna)

Atklāšanas koncertā 7. Kanadas latviešu dziesmu svētkos Toronto

Atklāšanas koncertā 1. jūlijā Royal York koncertzāle bija piepildīta līdz pēdējai iespējai. Klausītāji dzirdēja interesantu programmu izcilu mākslinieku izpildījumā.

Programmu ievadīja Montrealas vīru koris Junda diriģenta Andŗa Gūtmaņa vadībā ar Kārļa Baumaņa populāro Latviski lai atskan dziesmas. Sekoja Helmera Pavasara Mēnesnakts (Aspāzija), Jāņa Norviļa Pulkveža atgriešanās (Eduards Virza), pie klavierēm Rita Strautiņa un Tiklas Ilsteres ,,Tēvu zeme runā (Ilze Kalnāre) ar baritona Juŗa Zilkalna solo. Piedevās dzirdējām Andreja Jansona jauki aranžēto tautasdziesmu Visiem rozes dārzā ziedēj.

Gribētos sacīt, ka jaunais diriģents Andris Gūtmanis patiešām pārsteidza. Junda viņa vadībā kļuvusi dziedātāju vienība, kas izseko ikvienai diriģenta vēlmei. Ikviena dziesma ir rūpīgi sagatavota — jauks ir koŗa piano, ko papildina slavējami skaidra izruna. Varbūt varēja nebūt Ilsteres Tēvu zeme runā, kas tā īsti neiekļāvās pārējā programmā. Pirms daudziem gadiem bēgļu nometnē Kaselē Pulkveža atgriešanās atskanēja baritona Geistauta, čellista Ādamsona un paša komponista Jāņa Norviļa izpildījumā. Bijām visi par to sajūsmināti. Domāju, ka nekad korim pārrakstītais Pulkvedis nevarēs sniegt to, ko deva oriģināldarbs. Biju maldījies, — Jundas izpildījumā Pulkveža atgriešanās aizkustināja pārpildīto atklāšanas koncerta auditoriju. Ar šo darbu būtu bijis jānoslēdz Jundas programma.

Ar interesi gaidījām Lilijas Zobenas dziedāto dziesmu virkni — Jāzepa Vītola Sapņu tālumā (Aspāzija), Lūcijas Garūtas Dziesmas spēks (komponistes teksts), mūzikāli prasīgo Alberta Jēruma Paputnu ceļu (Strēlerte) un Jēkaba Poruka Dzimtenē (K. Skalbe).

Lilija Zobena vispirms saista ar savu izcilo mūzikālitāti, skaisto tembru un līdzeno dziedājumu. Izpildījums iejūtas pilns. Ja arī forte dziedājumu vokālā stabilitāte reizēm cieta, tad tur neapšaubāmi bija vainīgs nogurums un pa daļai arī svešā koncertzāles akustika. Edītes Timermanes pavadījums bija smalkjutīgs un lieti atbalstīja solisti. Gaidīsim šo simpatisko mākslinieci kādreiz Toronto ar patstāvīgu koncertu.

Suverēni skanēja Tālivalža Ķeniņa ,,Otrā sonāta vijolei un klavierēm'' internacionālā kalibra mākslinieču — Rasmas Lielmanes un Marīnas Balteres izpildījumā.

Programmu beidza Sv. Andreja draudzes koris diriģenta Arvīda Purva vadībā ar Bruno Skultes kantāti ,,Lūgšana'' (Leonīds Breikšs), solo Lilija Zobena un Andreja Jurjāna kantāti ,,Līgojiet, līksmojiet'' piedaloties arī solo kvartetam: Ērikai Beitānei, Ženijai Vītolai, Jānim Barušam un Albertam Vītolam. Jēkaba Janševska tekstu bija pārkārtojusi Ingrīda Vīksna, pie klavierēm bija Edīte Timermane.

Tas bija skaists koncerta noslēgums. Sevišķi saistīja Jurjāna kantāte, kas ir grūta ritmiski un vokāli, it īpaši pirmiem tenoriem, kuŗu dziedājums skaŗ si bemol. Slavējami savas partijas veica Lilija Zobena Skultes kantātē un solo kvartets Jurjāna darbā.

Oficiālās runas bija kodolīgas un īsas, bet apsveikumi izvērtās par runām un traucēja koncerta norisi, kaut arī runātāju vārdi bija labi un degsmes pilni.

Konsuls Dr. E. Upenieks Latviešu dienās sarunā ar pazīstamo latviešu sabiedriskās dzīves darbinieku Pēteri un Almu Vasariņiem. Foto J. Ligers.

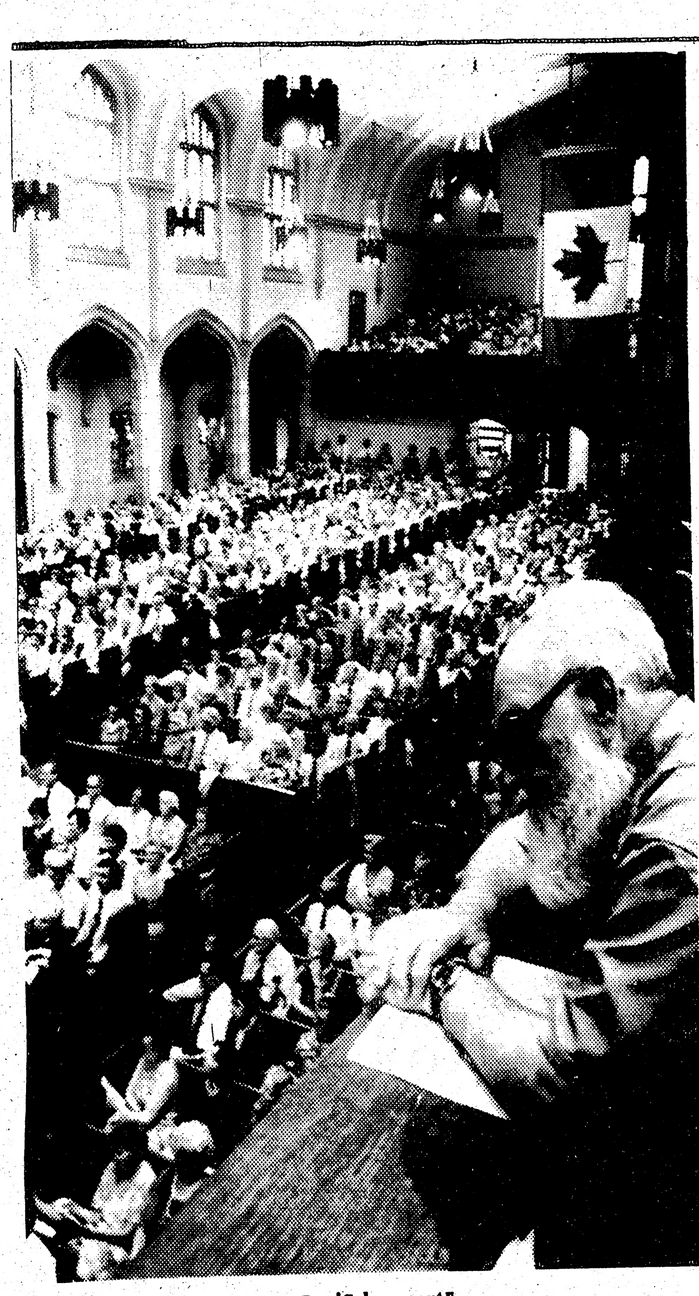

Pārpildītais dievnams garīgajā koncertā.

1400 DIEVLŪDZĒJU BAZNĪCĀ

Latviešu draudžu kopējā Dziesmu svētku dievkalpojumā 1. jūlija rītā Sv. Paula anglikāņu baznīcā piedalījās ap 1400 baznīcēni. To ievadīja Sv. Jāņa ev. lut. draudzes ērģelnieces Anitas Rundānes ērģeļu priekšspēle ar sekojošo ievada dziesmu ,,Sirds ar svētām jausmām pildās'' (Arnolda Lūša vārdi).

Ievada liturģiju vadīja māc. J. Cālītis, ar lūgšanām vēl piedaloties tālajam viesim monsinjoram A. Brumanim no Romas, māc. K. Kuškēvicam no Hamiltonas, māc. A. Celmam un I. Gaidem. Dziļi pārdomātā svētrunā archibīskaps A. Lūsis baznīcēnus aizveda pārdomās par dienām brīvajā Latvijā, par šodienu un rītdienu, atgādinot mūzībā aizsauktā latvju tautas dzejnieka Kārļa Skalbes vārdus... Paliksim ticībā, ka Dievs domā par mums. Tauta gaida brīvību, lai šādā ticībā mēs būtu stiprināti — aicināja archibīskaps.

Baznīcēnus aizkustināja viešņas Rasmas Lielmanes vijoles solo ērģeļu mūzikas pavadījumā. Pacilājoši izskanēja Sv. Jāņa draudzes vokālā ansambļa dziesmas diriģentes Brigitas Alkas vadībā. Dziesma ,,Tu esi'' (Rasma Galeniece) bija pirmatskaņojums (komp. Jānis Barušs).

Dievkalpojumu nobeidza ar kopēji dziedāto Latvijas himnu ...

O. K.

M. Lorberga vadītā rakstnieku cēliena dalībnieki.

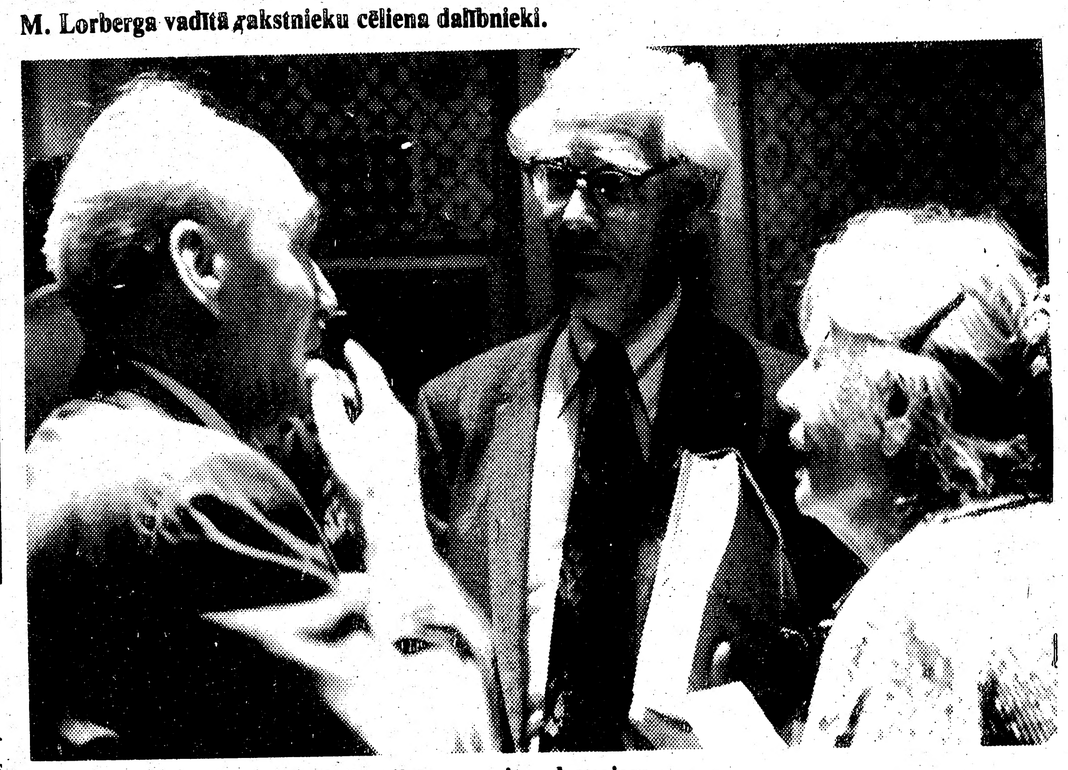

Prof. E. Dunsdorfs svētku laikā tikās ar seniem draugiem.

Jaundeju uzvedumā jaunieši izpelnījās skatītāju nedalītu piekrišanu.

Rakstniece Ingrida Vīksna ar tālo ciemiņu no Zviedrijas pazīstamo grāmatu izdevēju Zelta ābeles īpašnieku Mikeli Gopperu. Foto J. Ligers.

Cienītāju trūkums nebija arī Čikagas Piecīšiem. Foto J. Ligers.

Zobārste

Dr. Mārite Hausmanis

ar jūlija mēnesi mainījusi adresi.

Jaunā adrese: Medical Arts Building, Suite 421, 170 St. George Street, Toronto, Ont., M5R 2M8.
Telefons: 921-2473.

GRĀMATAS DĀVANĀM UN PAŠU PRIEKAM

G. Janovskis — Purvā, rom.	$11.50
L. Bērziņa — Mans draugs Žanis, satīra	$13.50
L. Kalniņa — Atgrieztais riecieņs, rom.	$10.50
Em. Dēliņš — No Prezidenta uz Prezidentu	$ 8.00
V. Silupe — Dzimtenes balss, luga	$ 2.50
88 Latviešu tautas dejas un apdares	$25.00
A. Dzērvīte — Latvju raksti	$25.00
I. Liepa — Vēstījums, st.	$ 9.00
H. M. Grīvāns — Avju gans no Jaunarājiem	$ 7.50
T. Zeltiņš — Tuvos un tālos ciemos, st.	$ 8.50
J. Širmanis — Brīnumi un brīnumiņi, bērn. st.	$ 7.00
K. V. Vanags, dzīve un darbi	$ 6.00
K. V. Vanags, Kas kalis marmorā, dz.	$ 8.00
Latvju karavīrs Nr. 2	$ 5.00
Purvidus, Zelts, komūna un maize	$ 4.50
V. Čakāne, Rotu kalēji Latvijai, dz.	$ 9.00
Ķikures un Sārmas vēstules	$16.00
A. Millers Latvian language, grammar	$12.00
A. Jaunzemis, The Rhyme Chronicle of Livonia	$24.00
M. Čube, Vakarlaiva, dz.	$ 9.00
E. Kalme — Pret straumi, rom.	$11.00
V. Janelsiņa — Kaķi, ja tu būtu cilvēks	$13.50
J. Klīdzēja — Cilvēka bērns, rom.	$12.00
E. Kociņa — Eiropas vārtos, rom.	$13.50
D. P. Odonells — Bunkurs	$16.00
Al. Čaks — Mana mīlestība	$14.00
L. Roze-Gulbe — Jālztur, dzejoļi	$10.00
Dr. J. Siliņš — Mārtiņš Krūmiņš, monogr.	$31.50
T. Lazdiņa — Teach Yourself Latvian	$ 9.00
Rīgas Vārtos ar 5 kārtēm un 22 ilustr.	$10.00
Dr. V. Možezers — Sirds ko dziļi iemīlēja II	$ 9.00
A. Brastiņš — Saules teiksma	$12.00
E. Ēklands — Labā diena, bērniem	$ 8.50
P. Babris — Silent Churches	$24.95
Mūsu virtuves noslēpums — recepšu krājums	$ 5.00
A. Voitkus — Svešinieki un piedzīvotāji, rom.	$ 9.50
A. Voitkus — Redzi, mēs dzīvojam, rom.	$12.50
A. Voitkus — Ogles pelnos, rom.	$ 9.00
Latvijas māksla I	$38.00
Plēpis un viņa gravūra kokā	$50.00
Latviešu mākslinieki Austrālijā	$41.50
Alb. Liepiņš — Dievs, Tēvija, pulks (1. jāņ. p.)	$38.00
Dr. A. Alksnis — Hipokrats spīlēs	$15.50
Latvijas Māksla II	$48.00
Ed. Zirnītis — Andrejs Eglītis	$35.00
E. Aistars — Gaismu sauca, rom.	$13.50
Z. Mauriņa — Manas saknes debesīs	$12.00
J. Jaunsudrabiņš — Kam dāvanas . . .	$12.50
I. Grebzde — Ziedi, mana vasara, rom.	$11.50
I. Gubiņa — Sidrabkāzas, st.	$11.00
K. Puriņš — Trīs ziedošie koki	$10.00
J. Babre — Brīniškā zvaigzne	$ 8.00
Jāņa Veselis, apceres	$16.50
A. Dziļums — Viršu druvas, rom.	$12.00
A. Zemdega — Toreiz Lubes dzirnavās	$10.50
V. Kārkliņš — Pie laika upes, st.	$14.00
A. Zemdega — Zem akmens zaļa zāle	$ 8.00
T. Zeltiņš — Septiņi saulrietā	$11.50
Dž. Barviks — Vilka ēnā, rom.	$13.50
G. Salāts — Debesis nav tālu, rom.	$13.50
Laiks, telpa, jaudis I — III	$55.00
H. M. Grīvāns — Avju gans	$ 7.50
E. Zubeckis — Vini	$18.00
E. Grīslis — Pie rokas ņem un vadi	$10.50
H. Moors — Rītdiena nekad nenāks	$ 9.70
U. Rūtiņa — Vēl tā gribējās dzīvot	$ 7.00
A. Eglītis — Vai zini zemi . . .	$14.00
B. Lamejs — Rīgas kaķēniņš	$ 9.50
A. Gailītis — Brīvības dziesma, rom.	$ 9.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, audumus, kā arī citas mantas.
DV GRĀMATNĪCA, 491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA — SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

A. Eglītis — TV RENTALS

1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3

Tel. 537 1401

Vecākais latviešu puķu veikals

Dibināts 1952. g.

Venus

ZIEDI, SAKĀRTOJUMI UN STĀDI
katram gadījumam

Piegāde Lielotoronto pilsētas robežās

Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO M6R 2L6

Tel. darbā (416) 534-4645,
pēc darba (416) 533-4037

A. Putniņš

PAVASARA

delikatesu veikals un maiznīca

361 Roncesvalles Ave. Tel. 531 7353

Piedāvā latviešiem no pašu ceptuves pazīstamas šķirnes kūkas, maizes un dažāda veida cepumus.

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI

šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes

Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider

7 Riverview Gardens — 769-9535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane.

Plašā izvēlē

latviska un moderna keramika, skulptūras, sienas segas

Pieņem pasūtinājumus brokastu un pusdienu traukiem (īpatnēji latviski medus dzelteni un zaļi)

ZIGFRIDS JURSEVSKIS — ZIGFRID POTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M3P 3L6, tel. 536-8183.

Andrejs M. Stikuts

B.A., L.L.B.

ADVOKĀTS

17 Queen St. E., #701, Toronto, Ont. M5C 1P9. Tel. 364-6976

Murray E. Newbigging

BĒRU MĀJA

Izjusti personīgi pakalpojumi

pastāvīga kapella.

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director

733 Mount Pleasant Rd., pie Eglington Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician

VĀCU OPTIĶIS
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu acenu rāmji.

1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas - Bloor nodaļas. Tel. 535-6252.

LATVIEŠU NAMS

IZĪRĒ TELPAS
KLAJ
VIESĪBU
GALDUS
491 College St.
Tel. 922-2931

Alsungas tautas tērps

pārdošanā.

Tel.: 453-4660
Var zvanīt katrā laikā.

VALDONA

kundze, atsaucies.
Tevi meklē krustmeita Māra ASV.

Rakstīt šī laikraksta redakcijai.

Pārdodama Veldres glezna

„GAUJA PIE SIGULDAS"

Lielums
100 cm x 73 cm.

Tel. 438 4559.

MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJAI

sākot ar 1981. g. 1. septembri,

vajadzīgs

LATVIEŠU VALODAS SKOLOTĀJS VAI SKOLOTĀJA

Kvalifikācijas: latviešu valodas skolotāja tiesības ģimnazijā vai augstākās mācības iestādēs; maģistra grads un modernās valodas skolotāja apliecība par tiesībām mācīt sekundārās skolās.

Piezīme: skolotāji ar universitātes vai kolledžas izglītību un 3 līdz 5 gadu praksi latviešu valodas mācīšanā vidējās vai augstākās mācību iestādēs arī var iesūtīt lūgumus.

Atalgojums pielīdzināts vācu skolotāju algu katēgorijām (BAT). Lūgums līdz ar notariāli apstiprinātām dokumentu kopijām un 1 pases formāta fotografiju sūtāms MLĢ direktoram māc. A. Liepkalnam, Wienburgstr. 52-54, 4400 Münster, W. Germany.

Māc. Andrejs Arājs

Slimais kaŗavadonis

(Nobeigums)

Bet Elīza neiznāca. Lasām 10. pantā: „Un Elīza sūtīja vēstnesi pie tā un lika sacīt: Ej un mazgājies septiņas reizes Jardānē, tad tava miesa atkal būs vesela, un tu tapsi šķīsts." Šāda rīcība un padoms no pravieša Elīzas puses Naāmanu tomēr sadusmoja. Lasām, ka Naāmans apskaitās un aizgāja. Naāmana dusmas šinī gadījumā ir tik raksturīgas cilvēka dabai, ka ir vērts pie tām tuvāk apstāties.

Kas Naāmanu sadusmoja, pirmkārt, bija sitiens viņa lepnībai, iedomībai. Viņš jutās dziļi pazemots. Viņš bija pieradis visur saņemt sevišķu cieņu un ievērību. Bet pravietis Elīza pat neiznāca ārā pie viņa. Tas bija smags trieciens Naāmana pašcieņai, pašlepnumam. Tas briesmīgi ievainoja viņa augstprātību. Elīzas rīcība tomēr saskan ar Dieva vārdu vispār. Pravietis izturas līdz pēdējam sīkumam kā sava Kunga kalps — kā Tā kalps, kas „lepniem stāv pretī un pazemīgi dod žēlastību." Vispirms Naāmana lepnībai ir jāatkāpjas, un tikai tad viņš var kļūt dziedināts. Kamēr spitālīgais Naāmans tērpies savā augstprātībā un iedomībā, viņš dziedināšanu saņemt nevar.

Esmu pārliecināts, ka simtiem un tūkstošiem cilvēku pazaudēs Debesu valstību tikai lepnības dēļ. Tie ir par lepniem, lai atzītu savas kaites un vainas; par lepniem, lai zemotos Dieva priekšā un lūgtu piedošanu, šķīstīšanu; par lepniem, lai padotos Dieva gribai un vadībai. Arī starp tiem, kas sevi dēvē par Dieva ļaudīm, lepnība sitīs lielus robus. Arī starp šiem ļaudīm daudzi ir par lepniem, lai atzītu savas kļūdas, pazemotos, lūgtu piedošanu, izlīdzinātos. Debesu valstību tādiem neredzēt.

Otrkārt, Naāmana dusmās redzam pievīltu cilvēcīgo tieksmi saņemt visu pēc savas iedomas, pēc sava prāta. Naāmans jau iepriekš bija iztēlojies, kādā veidā dziedināšanai jānotiek. Bet nekas tamlīdzīgs nenotika. Tai vietā viņam lika mazgāties Jardanes upē. Lasām 12. pantā dusmās sacītos Naāna vārdus: „Vai Amana un Varvara, tās upes pie Damaskas, nav labākas nekā visi Izraēļa ūdeņi, vai es tur nevaru mazgāties, lai topu šķīsts?" — Patiesi, šīs upes un Damaskas pilsēta to krastos senajos laikos piederējušas pie skaistākajām vietām pasaulē.

Bet vai arī šinī ziņā Naāmans nav vispārcilvēcisks? Ar kādiem visdažādākiem priekšrakstiem un prasībām cilvēki negriežas pie Dieva! Kādas, vissīkumainākās izdomas cilvēki nevēlas, lai Dievs piepilda! Vieni grib saņemt savas dvēseles dziedināšanu vienā veidā, otri atkal pavisam citādā. Vieni sagaida no Dieva svētības kādā smalki noteiktā veidā, citi tās pašas svētības vēlas, ietērptas mazliet savādākā formā. Un dažkārt ārēji visgarīgākie cilvēki uzstāda Dievam visizsmalcinātākās prasības un priekšnoteikumus. Mēs bieži aizmirstam, ka Dieva domas nav mūsu domas, un Viņa ceļi nav mūsu ceļi.

Mūsu notikuma aprakstā redzam, ka Naāmana kalpi ir pārliecināti, ka viņu kungs noteikti būtu bijis gatavs darīt kādu lielu lietu, lai saņemtu dziedināšanu. Tai vietā tik necili un vienkārši — jāmazgājas Jardanē. Viņš saskaitās par pravieša dziedināšanas vienkāršību, tāpat kā daudzi atsakās no pestīšanas tāpēc, ka tā tik vienkārša — nožēlot grēkus, ticēt Kristum. Un tomēr, tas ir Dieva vārdā rādītais ceļš. Cita ceļa nav.

Kā ar tevi, dārgais lasītāj? Vai arī tev grūti atzīt savas vainas, pazemoties, salīdzināties ar Dievu un cilvēkiem? Pazemojies pilnīgi Dieva priekšā un paklausi Dieva vārda patiesībām bez izņēmumiem, pirms negaidīti nāk tas brīdis, kad tava sirds stājas pukstēt un tev jākāpj pāri mūžības slieksnim.

Viņa dziedināšana

Jautājums rodas, kā Naāmans varēja kļūt dziedināts, ja viņš dusmās aizbrauca projām? Atbilde, kā to rāda notikuma apraksts, ir vienkārša: dziedināšana notika tad, kad Naāmans izšķīrās paklausīt un mazgājās Jardanes upē. Tad mēs lasām, viņa miesa palika atkal vesela un viņš tapa šķīsts. Viņš ne tikai mazgājās Jardanē, bet mazgājās septiņas reizes, taisni tā, kā pravietis bija sacījis. Viņš atmeta savas dusmas, aizmirsa savu augsto stāvokli, atkāpās no savas lepnības, mazgājās nicinātajā Jardanes straumē un kļuva brīvs no spitālības. Tāpat kā Naāmanam toreiz dziedināšana bija iespējama vienīgi Jardanes straumē, tāpat no grēka spitālības vienīgā dziedināšana iespējama Golgatas straumē. Kas tai grib paiet garām, tas dziedināšanu nesaņems.

Mūsu notikuma aprakstā par Naāmanu ir kāda jauka vieta. Kad slimais kaŗavadonis dusmās un lepnumā griezās atpakaļ uz mājām neizdziedināts, viņa kalpi piegāja pie tā un, laipni runādami, mēģināja pārliecināt Naāmanu paklausīt pravieša aicinājumam. Viņi sirsnīgi lūdza savu kungu iet mazgāties Jardanē. Naāmans redzēja, ka tie viņu patiesi mīl un no sirds viņam labu vēl. Un viņš padevās to lūgumam. Ar savu mīlestību un laipnību Naāmana kalpi palīdzēja uzvarēt sava kunga lepnību.

Šodien vairāk nekā jebkad ir vajadzīgi šādi Naāmana kalpi, kas ar savas sirds siltumu un laipno izturēšanos palīdz cilvēkiem nākt pie Dieva. Tagad vairāk kā jebkad ir vajadzīgi Dieva ļaudis, kas dziļas iekšējas gaismas apmirdzēti un neizsīkstošas degsmes caurstrāvoti, neatlaidīgi aicina un skubina grēka spitālības saēstos un lepnības gara apsēstos nākt un mazgāties Golgatas straumē. Ja tu, lasītāj, esi atradis dziedināšanu savai dvēselei, tad arī tavs uzdevums ir — būt šo aicinātāju un liecinieku pulkā.

Dievu lūgt un liecināt

Mēs gribam arī turpmāk Dievu lūgt un kalpot ar vārdu.

Apust. darbi 6, 4

Kristus mācekļu nelielā grupa Jeruzalemē īsā laikā tā pieauga, ka apustuļi bija spiesti meklēt palīgus praktiskā darba veikšanai: proti, vīrus, kas t. s. mīlestības mielastu laikā rūpētos par to, lai atnesto pārtiku taisnīgi sadalītu sanāksmes dalībnieku starpā. Paši viņi, kas bijuši kopā ar Jēzu, gribēja arī turpmāk „Dievu lūgt un kalpot ar vārdu."

Viņi gribēja liecināt par Kristu. To mērķis bija skaidrs un nepārprotams: neļaut apklust labajai vēstij. Mīlestības mielasti, sadraudzības stundas bija labas lietas, bet svarīgākais bija uzturēt gaišu to svēto liesmu, ko cilvēku sirdīs bija iedegusi Kristus mācība.

Ir zināms, ka mīlestības mielasti ne vienā vien gadījumā bija gaidīts un augstu vērtēts atbalsts daža laba trūcīga pirmdraudzes locekļa nedēļas iztikā. Uz to norāda arī apust. Pāvils (1. Kor. 11, 21-22). Bet — tiem nepiederēja centrālais svars, sekojot Kristus pavēlei: eita un darait par mācekļiem visas tautas (Mt. 28, 19).

Bieži jo bieži mūsu dienu draudzēs pārāk svarīga nozīme piešķirta dažādām laicīga rakstura izdarībām: bazāriem, koncertiem, izlozēm, priekšlasījumiem, teātŗa izrādēm, azaidiem utt. Tās visas ir labas un derīgas izdarības, bet viņu kopšana nav kristīgās draudzes būtiskais uzdevums.

Kristīgās draudzes svarīgākais uzdevums un pareizākais ceļš, pa kuŗu ejot tā var pilnībā veikt Kristus vēlēšanos, ir — Dievu lūgt un kalpot ar vārdu, t. i. — paust Kristus vēsti.

Prāv. A. Voitkus

Ak mosties, mosties, mana tauta,
Pie malas savus elkus liec!
Laiks uzklausīties Kristus balsi,
Nost to, kas tavu prātu jauc!
Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey B.C. V3T 5B7.

BAZNĪCAS ZIŅAS

TORONTO

SV. JAŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, Ont. M4V 1J6, tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

12. jūlijā pl. 16 dievkalpojums Saulainē, atklājot 30. Saulaines nometni.

19. jūlijā pl. 19 dievkalpojums dievnamā; pl. 10.30 dievkalpojums Saulainē.

26. jūlijā pl. 19 dievkalpojums dievnamā; pl. 10.30 dievkalpojums Saulainē.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālīša jaunais runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un no 18 — 19. Citā laikā iepriekš sazināties.

12. jūlijā pl. 17 dievkalpojums un Sidrabenes bērnu nometnes atklāšana. Dievkalpojums dievnamā nebūs.

19. jūlijā pl. 10 dievkalpojums dievnamā, pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

26. jūlijā pl. 10 Sidrabenes bērnu svētku dievkalpojums. Dievkalpojums dievnamā nebūs.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms, pagaidu adrese: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālr. 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

Draudzes locekļiem, kas ieinteresēti veco ļaužu atpūtas nama „Kristus dārzs" tapšanā, veidlapas aizpildīšanai saņemamas dievkalpojumu dienās baznīcā pie dežūranta.

12. jūļijā, pl. 11 Austrumu draudzes īpašumā Tālavā dievkalpojums.

19. jūlijā, pl. 13 Toronto Sv. Barnaba baznīcā dievkalpojums.

BRAMPTONA

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr. Toronto, Ont., M4B 3C6, tālr. 757-2735.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skolas vasaras pārtraukums jūnija, jūlija un augusta mēnešos. Bībeles studiju - lūgšanu sanāksmes nenotiek jūlijā un augustā.

12. jūlijā, pl. 11 dievkalpojums ar viesi no Brazilijas — māc. Gunāru Tīsu.

19. jūlijā, pl. 11 dievkalpojums ar tematu — Kristus māceklis Andrejs.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, plkst. 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

12. jūlijā pl. 10 dievkalpojums a dievgaldu.

19. jūlijā pl. 10 dievkalpojums.

26. jūlijā pl. 19 dievkalpojums.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marceli Ave.

12. jūlijā pl. 19 dievkalpojums.

19. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē, pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

12. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Sprīdīšos. Dziesmu lapiņas.

19. jūlijā dievkalpojums nenotiks.

26. jūlijā pl. 11 Kapu svētku dievkalpojums Beechwood kapsētā. Dziesmu lapiņas.

PRIEKAVĒSTS

Kristīgo latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons, 60 Stevenson Rd., Rexdale Ont. tālr. 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac. 100 Huntley St., Toronto, no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ikdienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.

Radio FM CBN 107.1 24 stundas. Tel. 889-3126.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS „BRĪTIŅŠ AR DIEVU" nepārtraukti 25. gada gājumā katru svētdienas rītu a o pl. 9 — 9.30 Vilnis 1270 AM

no Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis 106 Dorset Rd. Scarboro, Ont., tālr. 261-4218 Latviešu misijas

Ž. Zentiņš

Liela atsaucība skolnieku koncertam

Skani, dziesma, droša, dzīva,
Dziesmā ceļas tauta brīva.

Ceturtdien, 2. jūlijā, notika skolēnu koncerts Royal York viesnīcas koncertzālē. Klausītāji ar piecelšanos godināja pāri par simt dziedātāju lielo skolēnu kopkori, kas reprezentēja 16 latviešu skolas, desmit no tām bija no ASV. Korī dziedāja arī atsevišķi dziedātāji, to vidū bija ar A. Homka no Rietumvācijas. Visvairāk pārsteidza, ka korī dziedāja arī pavisam jauniņie, pirmo klašu skolēni. Tas bija krāšņs skats, kad zālē iesoļoja jaunie dziedātāji, tērpti skaistos tautiskos tērpos. Arī pašiem mazākajiem bija rokās nošu raksts. Ka tas nebija tikai izskata pēc, liecināja tas, ka arī viņi uzmanīgi sekoja tam un uztraucās, ja pāršķīrās nepareizā lappuse.

Koncertā piedalījās vēl flautisti — Andra Ādlere, Daina Saksa, Rita Šteinberga un koklētāji — Auseklītis.

Programmu ievadīja kopkoris ar tautasdziesmu „Stāvēju, dziedāju", diriģēja Jānis Beloglāzovs. Sekoja M. Aldiņa aranžētā tautasdziesma „Rāmi, rāmi es dziedāju ar Māri Kristapsonu par diriģentu. Nākošās tautasdziesmas — Ar laiviņu iepeldēju un E. Melngaiļa Es par tumsu nebēdāju izpildīja flautisti un skolēnu kopkoris diriģentes Guntas Dreifeldes vadībā. Māra Kristapsona diriģēto A. Salaka un A. Jansona Pērkons veda vedekliņu izpildīja flautisti, trideksnis, koklētāji un skolēnu kopkoris. Vairākus tautasdziesmu duetus ļoti mūzikāli un teicami arī vokālā ziņā dziedāja Linda Kronberga un Laura Zariņa Aelitas Brīviņas kokles pavadījumā. Vienu no duetiem bija jauki sabalsojusi Linda Kronberga. Bruno Skultes Nāc, nākdama vasariņa dziedāja kopkoris koklētāju pavadījumā. Šajā dziesmā soprāna solo partiju dziedāja Laura Zariņa, diriģēja Māris Kristapsons. Imanta Saksa un J. Beloglāzova „Līgo dziesma" un J. Sērmūkšļa „Līgo dziesma" dziedāja kopkoris J. Beloglāzova vadībā. Pēdējo dziesmu „Ziedi, ziedi, rudzu vārpa, I. Saksa un J. Beloglāzova aranžējumā dziedāja kopkoris un klausītāji.

Koncerts guva lielu klausītāju atsaucību ne tikai tāpēc, ka dziedātāji bija mūsu jaunākā audze, bet arī tāpēc, ka programma bija tiešām labi sagatavota. Dzidri, mūzikāli un droši skanēja ikviena dziesma. Labi spēlēja arī jaunie instrumentālisti. Ja arī pāris sīkākās meitenītes dziedāja no galvas, nevērojot diriģentu, tad tomēr dziedājums bija drošs un iekļāvās kopējā ritmā. Atzīmēšanas vērts ir jaunās Lindas Kronbergas sniegums.

Abām dziedātājām — Lindai Kronbergai un Laurai Zariņai ir dzidri skanīgas balsis un slavējama mūzikālitāte. Laura Zariņa ir guvusi rūpīgu mūzikālo sīlpējumu kā dziedātāja, dziedot vairākus gadus Kanadas Nacionālā operā Toronto un daudzkārt ieguvusi pirmās vietas bērnu solo dziedātāju grupas sacensībās.

Pasaules Baznīcu Apvienība izlabos kļūdu

Šinīs dienās archibīskaps A. Lūsis saņēmis atbildi uz savu 14. maija iesniegumu, kurā viņš protestēja pret nepareizām ziņām, kādas Pasaules Baznīcu Apvienības izdotā lūgšanas grāmatā atrodamas par trimdā veidotām Baltijas tautu baznīcām.

17. jūnijā datētā atbildē t.s. Faith and Order komisijas, kas šo grāmatu sagatavojusi, vadītājs W. H. Lazarets ziņo, ka „lielā kļūda" tikšot izlabota nākošā izdevumā. 22. jūnijā rakstītajā vēstulē Pasaules Baznīcu Apvienības oficiālā žurnāla redaktors R. E. Kurnijs (Curney) raksta, ka redakcijas komisija pārrunājusi archibīskapa prasību viņa iesniegumu ievietot Eucumenical Press Service izdevumā, un atzinusi, ka to nevar darīt, bet kļūda izlabojama nākošā grāmatas izdevumā, kas iznākšot šīgada rudenī.

Archibīskaps izteicās, ka viņš izlems tālāko rīcību, sazinoties ar baznīcas Virsvaldes prezidiju. Pēc archibīskapa paša domām viņa vēstule tagad jāizsūta ap 250 Pasaules Baznīcu Apvienības Centrālās komitejas locekļiem, kā arī visu Pasaules Baznīcu Apvienībai piederošo baznīcu vadītājiem. Archibīskaps ir pārliecināts, ka informācija ir bijusi mērķtiecīgs viltojums, ko izraisījusi mūsu un citu trimdas baznīcu apzīmēšana par „eksil baznīcām". Tāds apzīmējums daudzos ir modinājis interesi par šādu baznīcu rašanos, un Maskava resp. pareizticīgo vai citu baznīcu pārstāvji būs pacentušies dot atbildi, kas ne vien met ēnu uz Baltijas valstu brīvības gadiem, bet arī liecina par nekaunīgu faktu viltošanu, kas ir necienīga kristīgai baznīcai.

Pāvesta pateicība

Kā mūsu laikrakstā jau zināms, archibīskaps Arnolds Lūsis bija izteicis mūsu baznīcas līdzjutību pāvestam Jānim Paulam II sakarā ar atentātu, kurā pāvests tika smagi ievainots. Šinīs dienās archibīskaps saņēmis pāvesta pateicības vēstuli, ko pāvesta uzdevumā sūtījis Vatikāna valsts sekretārs — kardinālis A. Kaseroli. Vēstulē teikts: Svētais Tēvs Jānis Pauls II bija dziļi aizkustināts par jūsu vēstījumu un jūsu rūpēm par viņa drīzu atveseļošanos. Šajās ciešanu dienās pāvestu uztur un viņam palīdz kristiešu lūgšanas visā pasaulē, un viņa cerība ir, ka šīs vienotās lūgšanas veicinās arī visu to vienību, kas tic Kristum. Viņš mani ir lūdzis jums pateikties un apliecināt jums viņa brālīgo draudzību. Kristū Jēzū, Jūsu kardinālis A. Kaseroli.
1981. g. 11. jūnijā.

Informācijai par abonementa maksas kārtošanu un ievietojamiem sludinājumiem lūgums zvanīt:

466-1514

Sludinājumus laikraksta nākošajam numuram pieņem līdz pirmdienas pēcpusdienai.

CREST MOTORS CUSTOM SERVICE
Labo visāda veida automašīnas
Latviešu uzņēmums, īpašnieks S. MIĶELSONS
253 Merton Str. (starp Yonge un Mt. Pleasant)
Tel. 485-5537
Sestdienās strādā līdz pl. 12.00

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas - Bloor modaļas. Tel. 535-6252.

GRĀMATA **LATVIA** IR SAGATAVOŠANĀ

DŪNU SEGAS

Pērciet tieši no rūpnīcas dūnu segas, gultas, spilvenus un palagus. Spilvenu pārvalki. Labo, pārveido, gatavo pēc mēra.
MASTER DOWN PRODUCTS
4544 Dufferin St., Unit 25, Downsview, Ont. (dienvidos no Finch). Tel. (416) 638-2255.
un otrs veikals
2311 Bloor St. W. (rietumos no Runnymede). Tel. (416) 763-7325.

RAIBĀ NEDĒĻA

ĶĪNA APROK MAOISMU

Ķīnas komūnistu partijas 60 gadu pastāvēšanas kongress Pekingā iezīmējās ar līdzšinējā partijas vadoņa Huā aizstāšanu ar aizkulisēs stāvošā manipulātora Denga izraudzīto jauno vadoni Hū. Savā

Denga izraudzītais jaunais mandarīnu mandarīns Hū.

laikā Mao bija nosūtījis tā dēvētās kultūras revolūcijas ietvaros tagadējo mandarīnu mandarīnu pārskološanai kādā lopu audzētavā, kur viņam piecus gadus ar lāpstu bija jākrauj ratos govs mēsli. Huā bija paša Mao izraudzītais pēctecis. Ar Huā aprakšanu Dengs sācis arī plānveidīgu maoistu izņemšanu no apgrozības partijas un valsts administrācijas vadībā.

Jubilejas kongresā runāts par liberālām reformām un lielākas brīvības piešķiršanu ķīniešu miljoniem. Vai šos lēmumus īstenos, ir gluži cits jautājums. Ķīna ir un vēl ilgi paliks neaprēķināms politisku pārsteigumu faktors starptautiskā forumā.

BEGINS MĒĢINA PALIKT AMATĀ

Izraēlā notikušajās kneseta vēlēšanās Menachema Begina Likud partijas un Šimona Pereza sociālistu spēku samērs izrādījies gluži vienāds. Varbūt ka gala rezultātā Beginam būs viena deputāta pārsvars — 48 pret 47. Domā, ka Begins ar ultraortodoksālām reliģiskām grupām spēs „sagrabināt" 61 balss koalicijas vairākumu 120 locekļu lielajā žīdu valsts likumdošanas iestādē. Iespējams, ka Beginam pievienojas Moiše Daiens, bet tādā gadījumā Beginam būtu jāmaina sava līdzšinējā nostāja palestīniešu jautājumā. Daiens ir par Izraēlas okupēto territoriju atdošanu atpakaļ arabiem. Ja arī Beginam izdotos noturēties pie varas, respektējot arī ortodoksālo reliģisko sektu deputātu košerlikumu prasības un piedabūt arī klāt kapriso Moiše Daienu, tad tomēr viņa valdībai nav paredzams ilgs mūžs. Tikai vienas balss iztrūkšanas gadījumā opozicija nekavēsies izteikt valdībai neuzticību. Un tā jaunas parlamenta vēlēšanas Izraēlā vēl šogad ir tikpat kā drošas. Starplaikā Begins jau plāno jaunas bīstamas dēkas Lebanonā.

IRĀNĀ PLŪST ASINIS

Pēc pēdējām ziņām no amata atceltais prezidents Bani Sadrs vēl joprojām atrodas Irānā. Kurdu nemiernieku patvērumā viņš uzturoties ziemeļu kalnos, kur sācis jau plānot arī cīņu pret saviem politiskiem pretiniekiem. Pēc atentāta, kurā bojā gāja Bani Sadra lielākais ienaidnieks — par asiņaino tiesnesi dēvētais ajatola Bašeti un gandrīz puse no islāma revolūcionārās republikāņu partijas politiskiem vadoņiem, Teherānā sākusies nežēlīga izrēķināšanās ar ikvienu aizdomās turētu irānieti. Kopā ar dzīvi palikušiem monarchistiem tagad apšauti arī simtiem kreisā spārna atbalstītāju. Domā, ka tagadējais ministru prezidents Radžai mēģinās tikt arī valsts prezidenta amatā un ar paša Komeini svētību tā kļūs par neaprobežotu Irānas diktātoru. Paša imama Komeini nāve var vienā dienā politisko ainu Teherānā pilnīgi pārmainīt. Irānas tagadējos notikumos par ironiju jāuzskata parlamenta priekšsēža Resafjani apgalvojums, ka Bani Sadrs gatavojot sazvērestību kopā ar liberāliem un pagrīdes marksistiem, pie kam pēdējie, kas islāma revolūcijai vēlas piešķirt laicīgu seju, esot amerikāņu aģenti.

Begins jau plāno bīstamo dēku turpinājumu Lebanonā.

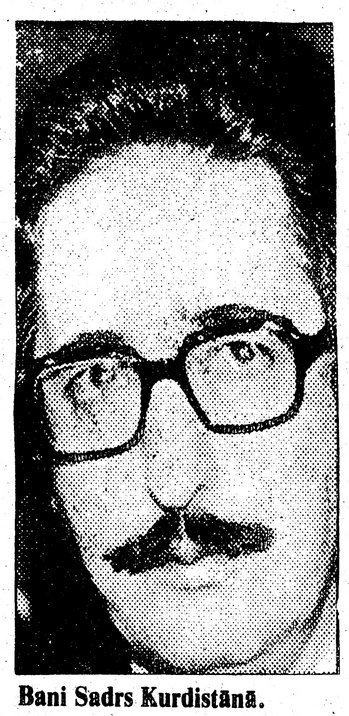

Bani Sadrs Kurdistānā.

GROMIKO AIZDOMĪGĀ MISIJA

Brežņeva uzticības vīra Kremļa politbiroja locekļa, Pad. savienības ārlietu ministra Andreja Gromiko Varšavas misija Polijas komūnistu partijas sanākšanas priekšvakarā nebūt nav jāiztulko par Kremļa miermīlības apliecinājumu. Gromiko un Maskavas sūtnis Varšavā Boriss Aristovs brīdinājis Kaniu un ministru prezidentu Jeruzeļski par sekām, kas sagaida Poliju, ja poļu komūnisti iedomātos atļauties vēl tālākas ķecerības. Lai kas notiktu nākamās nedēļās Polijā, Maskava tomēr divreiz pārdomās pirms došanās militārā dēkā. Valesa un katoļu baznīca sakausējuši poļu tautu nacionālā lepnumā, ko salauzt nespēs ne krievu tanku divīzijas, ne čekas moku kambari.

Gromiko un sūtnis Aristovs Varšavā.

Pēc pēdējām ziņām Rīgā aizliegts klausīties Polijas radio stacijas, un čeka ar apcietināšanām dara visu iespējamo, lai jau pašā dīglī apslāpētu „poļu nacionālā mēra" baciļu izplatīšanos tieši Latvijā. Tāpat neparasti piesardzības soļi sperti arī Lietuvā un Igaunijā. Pretestības gars Baltijas valstīs nebūt nav salauzts. Tas gruzd visos iedzīvotāju slāņos, lai īstā stundā uzliesmotu gaišās liesmās.

Kania un Jaruzeļskis uzklausa pēdējo brīdinājumu.

BAŽAS PAR PARĪZES NOSTĀJU

Miterāna solis uzņemt valdībā arī Francijas komūnistu partijas locekļus nebūt nav tikai nenozīmīgs iekšpolitisks taktisks manevrs. Ar vienu mutes pusi Miterāns gan nosoda Kremli dažādos vecos grēkos, bet ar otru jau paspējis izteikt, ka ASV prezidentam Rēgenam būšot nopietni jāapsveŗ sava līdzšinējā nostāja daudzos kardinālos jautājumos. Vai tā nav nekaunība, ka amerikāņu prezidentam par nelūgtu politisko padomdevēju vai pat par izspiedēju grib uzmesties tās valsts tagadējais politiskais vadonis, kuŗas suverēnitātes izglābšanai divos pasaules kaŗos amerikāņi lējuši savas asinis.

CIK ŽĒL

Mums ļoti žēl, ka šī laikraksta numuru, un varbūt arī nākamos, jūs saņemsit ar lielu nokavēšanos. Kanadas pastnieki ar pārspīlētām algu un darba prasībām sākuši gadskārtējo streiku. Kreiso radikāļu vadības uzkūdītie 22,000 pasta ierēdņi tagad par savu „augsti kvalificēto" darbu prasa pāri par 10 dol. stundā.

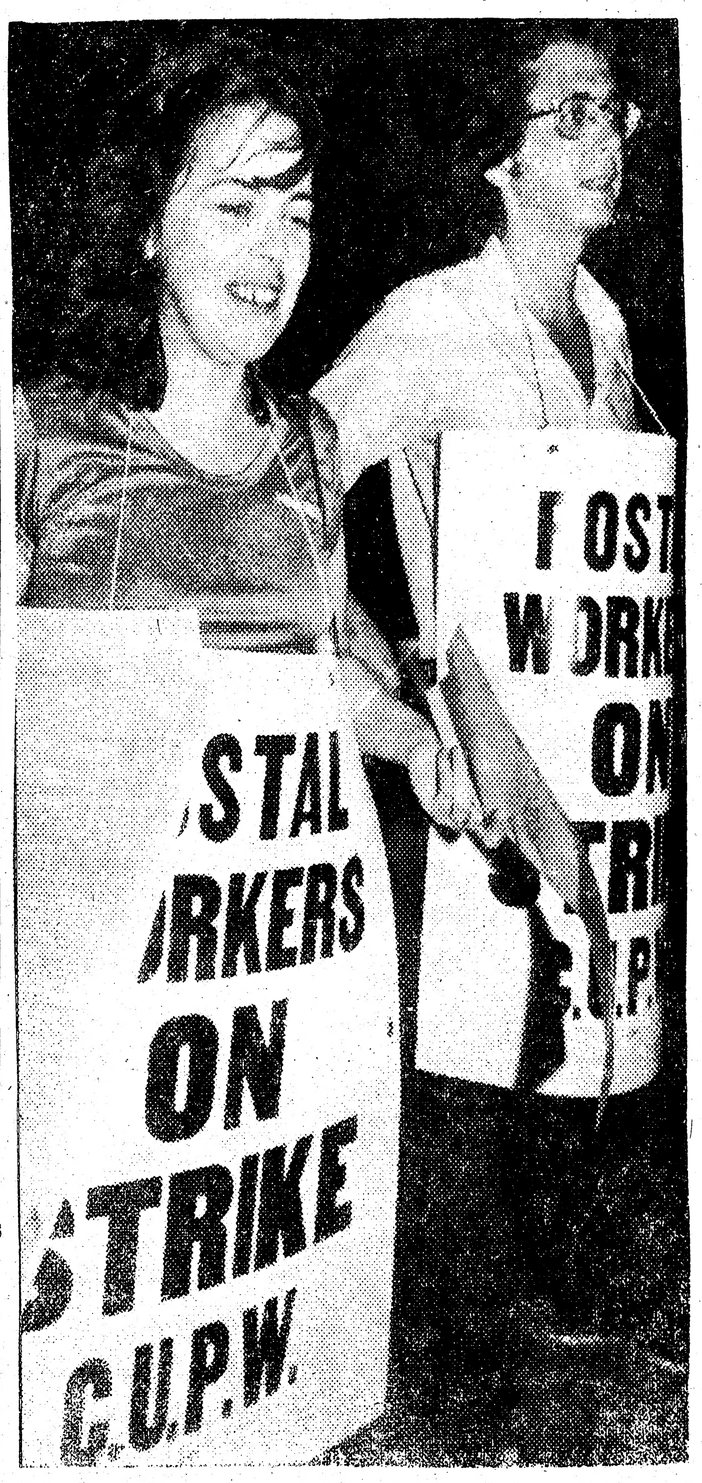

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $3.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — ceturtdienai, iesk., no pl. 12 dienā- 12 naktī,
piektd., sestd. no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

Fotogrāfisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

VALUPE
• DIMANTI • PULKSTEŅI
• LATVISKAS ROTAS
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS UN
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

EAGLE'S NEST
ĒRGĻU LIGZDAS MEDUS
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534 0563
S. Vasarājs

RM
NSM
ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4x 1K5. Tel 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
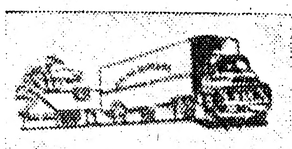
BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

Alcan Building Products Authorized Dealer
ALCAN
Māju īpašnieki!
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING:
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
1) Ietaupa darbu un laiku
2) Instalācijas un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantija
△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARKĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)
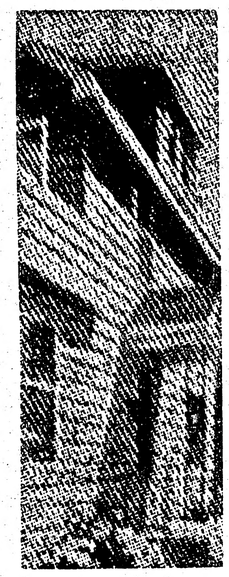
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *īpašnieks Artūrs Mime*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Vasaras mēnešos veikals atvērts darbdienu vakaros līdz pl. 18 un sestdienās līdz pl. 15.
Māra Gugāns-Lūsis

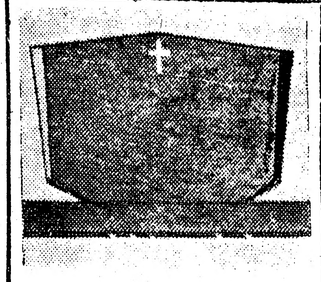
PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Hello WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto,
Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304
Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumiem sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto tel.

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma — pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1X9
Tel. 444-2447
Pērkot un pārdodot sāvu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

GRĀMATA **LATVIA** IR SAGATAVOŠANĀ

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

Vald. Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266; 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
72 Northdale Rd. Willowdale, Ont. M2L 2M1
445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību — Zvaniet pēc izvēles.

Vai Bruno Kalniņš izglāba Latvijas armiju?

(Turpinājums.)

Savās atmiņās vēlēšanos iekļūt LKP, B. Kalniņš nemaz nemēģina kaut kā attaisnot, bet mēmi noklusē. Nojaušamu sentimentu gan pauž tās pāris rindas, kuŗās viņš pastāsta, ka pēc tam, kad ,,tautas saeima'' 21. jūlijā ,,pasludināja'' Latvijas ,,iestāšanos'' PSRS, kompartijas centrālkomiteja esot pieprasījusi viņa atcelšanu no poļitruka amata, bet kad tas ieradies pie Višinska un vecā paziņas Derevjanska, tie viņu nomierinājuši — ,,lieta nokārtota'', ģenerāļa uniforma nebūs jānovelk. Višinskis, kā Br. Kalniņš priecīgi citē, viņam teicis: ,,Pēc padomju prakses jums pienāktos nevien būt partijas biedram, bet vismaz centrālkomitejas loceklim!'' Šis Višinska sarkasms liek secināt, ka tam bija zināms Kalniņa neveiksmīgais mēģinājums kļūt par kompartijas biedru, viņa centīgā darbība Latvijas armijas boļševizācijā, par ko komūnistu vēsturnieks Ē. Žagars savā 1975. g. grāmatā par norisēm 1940.—1941. g. Latvijā raksta, ka armijas polītiskie vadītāji paveikuši ,,lielu darbu, audzinot armiju proletāriskās internacionāles garā, cīnoties pret reakcionāro virsniecību, saliedējot masas ap LKP''. Cik lepns B. Kalniņš bijis ar savām ģenerāļa zīmotnēm, to lasām viņa ģimenes drauga sūtņa Feliksa Cielēna atmiņu 3. daļā, kad tas pēc daudziem gadiem 1940. g. vasarā atkal sastapis Brūnīti, pēdējā ,,ģenerāļa stāja un pašapziņa traucēja (seno) tuvību!'' Zīmīgi, ka savās atmiņās Kalniņš tagad apgalvo, ka par armijas polītisko virsvadītāju viņš iecelts bez viņa piekrišanas. Otrā dienā pēc viņa ierašanās Rīgā (5. jūlijā) viņu uzmeklējis armijas komandieris ģen. R. Kļaviņš un teicis, ka stāba priekšnieks M. Jeske un citi ģenerāļi vēloties, lai Kalniņš būtu armijas polītiskais vadītājs. (Leļļu valdība 4. jūlijā bija pieņēmusi likumu par polītiskiem vadītājiem armijā). Vēlāk viņam to pašu lūdzis bij. ministru prezidents A. Bļodnieks, atsaucoties arī uz ģen. J. Balodi un armijas vadību. Vēl vairāk, kad V. Derevjanskis viņu aicinājis uz padomju sūtniecību, arī tas izteicis vēlēšanos, lai B. Kalniņš uzņemoties armijas polītiskā vadītāja amatu. Viņš gan neesot tam piekritis, bet kad 8. jūlija vakarā ielūgts mājās pie kaŗa ministra ģen. R. Dambīša, ministrs viņam vienkārši paziņojis, ka tas jau todien (8. jūlijā) ar pavēli iecelts amatā un tam nekavējoties jāstājas pie amata pienākumu pildīšanas. Ko nabaga Latvijas armijas rezerves leitnants tad nu varēja darīt?! Savās atmiņās viņš nopūšas: ,,Biju tātad nostādīts notikuša fakta priekšā (!) un šinī stāvoklī toreiz atkāpšanās nebija iespējama!'' (Kādā citā vietā viņš gan norāda, ka virsnieki varējuši pēc pašu lūguma atvaļināties no dienesta, bet neesot to darījuši). Pārlasot šo notikumu norisi B. Kalniņa atstāstījumā, duŗas acīs nesaskaņa. Kaŗa ministru Kalniņš apmeklējis pirmdien, 8. jūlija vakarā, bet kaŗa ministra 23. pavēle par Kalniņa iecelšanu parakstīta tikai otrdien, 9. jūlijā, nosakot, ka iecelšana spēkā ar 8. jūliju (pavēle publicēta Valdības Vēstnesī 10. jūlijā). No tā varētu secināt arī, ka tikai pēc tam, kad pirmdienas vakarā Kalniņš pieņēmis viņam piedāvāto amatu, kaŗa ministrs otrā dienā izdeva iecelšanas pavēli, ieskaitot dienestā ar pirmdienu, kad vienošanās panākta. Tādā gadījumā ,,notikušais fakts'' (iecelšana), no kuŗa ,,atkāpties vairs nevarēja'', pirmdienas vakarā vēl nemaz nebija fakts (pavēle parakstīta otrdien) un padomju vara nelaimīgo rezerves leitnantu nemaz pret viņa gribu ģenerāļa formā neietērpa ...

Savu darbošanos vienreizēji svarīgajā amatā Kalniņš raksturo pavisam nevainīgu. Poļitruku darbs armijā esot izpaudies ar ,,dažādu sīku kareivju prasību un sūdzību kārtošanu''. Darba patieso svarīgumu tomēr pauž B. Kalniņa radio un sapulču runas (sk. tālāk). Lielākas pārmaiņas virsnieku sastāvā neesot notikušas, no kaŗa dienesta atvaļināti gan 15. maija apvērsuma dalībnieki, daži kaŗa tiesneši, kas bija vadījuši Ulmaņa laika polītiskās prāvas (pret B. Kalniņu) un mācītāji. Pavisam atlaisti tikai 55 virsnieki. Vajāšanas pret tiem neesot ievadītas un ,,laba daļa no tiem atkal bijusi ierindā vācu okupācijas laikā''. Reti kāds no virsniekiem gribējis atvaļināties, visi vēlējušies palikt armijā. Virsniecība nekādus protestus vai pretestību neesot rādījusi. Pielāgojoties apstākļiem, daži, piem. ģen. Grosbachs, kuŗš bijis Nacionālā kluba atbalstītājs, rādījuši pārmērīgu padevību jaunajai varai. Kuŗa ierosmē notikusi armijas reakcionārā elementa atlase raitajā boļševizācijas procesā, to Kalniņš nenorāda. Neapzīmē par viltojumiem un meliem trimdā lasītās ziņas par notikumiem, kuŗos iejaukts arī viņa vārds (viņa parakstīts ziņojums kaŗa ministram: ,,Ierosinu aiz polītiskiem iemesliem atvaļināt no kaŗa dienesta tos un tos''; pirms daudziem gadiem bija iespiests arī kāds ltn. J. stāsts, kā viņš 4 dienas spīdzināts čekā ,,sakarā ar B. K. parakstītu ziņojumu par 32 virsniekiem,kas naidīgi pret krievu virsniekiem un polītiskām apmācību stundām''). Bet Kalniņš gan atceras, ka ,,krievu iestādes izdarīja dažos gadījumos virsnieku apcietināšanas''. Viņš veltīgi protestējis pret tām krievu sūtniecībā. Vienam otram viņš varējis arī palīdzēt (vltn. Dr. J. Ikši pierunājis neprotestēt pret viņa atvaļināšanu no armijas, mūsu kaŗa atašejam Berlīnē plkv. A. Plensneram, kas interesējies par atgriešanos Latvijā, devis padomu to nedarīt, dažus mazākus starpgadījumus viņš likvidējis bez grūtībām ...).

Ka poļitruku darbs jau nu gan nebija tikai ,,dažādu sīku kaŗavīru sūdzību kārtošana'', kā to tagad mēģina iestāstīt Bruno Kalniņš, to it labi zina kā viņš pats, tā arī visi tie, kuŗi tanī laikā bija aktīvā dzimtenes aizsardzības dienestā. B. Kalniņam, savas atmiņas rakstot, ,,piemirsies'', piemēram, liecinājums ASV Tautas vietnieku nama Kerstena komitejai par mūsu robežsargu brigādes 3. (Abrenes) bataljonā iecelto poļitruku ,,pulkvežleitnantu'' Aleksandru Kalnavārnu, kuŗam par spiegošanu bija piespriests 6 gadu cietumsods. Traģiskas sagadīšanās dēļ A. Kalnavārna tika iecelts par ,,polītisko audzinātāju'' tieši tanī bataljonā, kas viņu 1938. gadā bija notvēris nelegāli pārejot robežu. ,,Podpolkovnika'' Kalnavārņas ,,nevainīgās darbības'' sekas (viņš vēlāk pēc latviešu poļitruku demobilizēšanas bija čekas-NKVD Abrenes nodaļas vadītājs) bija katastrofālas: no 3. bataljona 17 virsniekiem čeka pievāca 14 (!), tāpat ap 20 instruktoru pazuda čekas krātiņos.

Mūsu nacionālai armijai, ko leļļu valdība iesāka dēvēt par ,,tautas armiju'', jauno gaisotni noteica kaŗa ministra ģen. R. Dambīša 29. jūnija runa: ,,Vecās plutokratiskās (Ulmaņa) valdības un reakcionārās armijas vadības mērķtiecīgi iedvestajam naidam pret PS tautām un sarkanarmiju tagad jādara gals!'' Jaunā gara iepotēšanai leļļu valdība tad arī, pēc krievu iekārtas, ieviesa polītiskos vadītājus jeb poļitrukus, kuŗu uzdevums bija rūpēties par armijas audzināšanu ,,demokratiskā garā'' un militārās disciplīnas nostiprināšanu. Pavisam tad nu iecelti 76 poļitruki, piešķirot tiem visaugstākās dienesta pakāpes. Viņu augstais priekšnieks ģen. Bruno Kalniņš savus amata pienākumus veica ne vien ar lielu centību, bet ar manāmu pārcenšanos, izceļot kompartiju un nopelot Ulmaņa nacionālo valdību. Savu stāju ģen. B. K. nodeklarēja jau savā pirmajā radio runā 10. jūlijā: ,,Ulmaņa valdība ir kritusi. Tā rīkojās pret tautas interesēm. Latvijas armija bija spiesta atbalstīt Ulmaņa valdības reakcionāro režīmu un nostāties kā varas organs pāri latvju tautai. Līdz ar vecās valdības gāšanu (!) nepieciešamas lielas pārmaiņas, piemērojoties jaunā laikmeta prasībām un garam. Sakarā ar to notiek lielas pārmaiņas iestāžu un organizāciju personālā, tīrot to no jaunajai iekārtai naidīgiem un nederīgiem ļaudīm! Armijā jau notikušas šādas pārmaiņas un notiks arī turpmāk.'' Visspilgtāk ģen. B. K. sevi apliecināja, aģitējot par vienīgo, Maskavas noteikto sarakstu ,,tautas saeimas'' vēlēšanās, norādot: ,,Darba tautas bloka priekšgalā iet LK partija, kas arī savā vairāk nekā 20 gadu ilgajā varonīgajā pagrīdes darbības posmā ir izteikusi visas Latvijas darba tautas prasības un vajadzības. LKP savā pašaizliedzīgajā darbā iemantojusi vispļašāko tautas masu uzticību, jo vienīgi tā ir spējusi nodrošināt patiesu demokratiju'' (Latvijas Kareivja 1940. g. 11. jūlija n-rā).

BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel.: (416) 465-9905

POKO'S MEAT
376 College St. (netālu no Bathurst ielas), Toronto, Ont.
Tel.: (416) 922-1300

Abos veikalos dabūjamas augstākās kvalitātes preces par mērenām cenām.

Izdarait pasūtinājumus jau labi laikus savam svinīgajam gadījumam.

Svaiga gaļa un gaļas produkti. * Importēti eiropiešu produkti lielā izvēlē. * Viss ir svaigs, tīrs, gaumīgs!

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni.

LATVIJA AMERIKĀ

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē un 7. latviešu dziesmu svētkiem Kanadā, Toronto.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $35.00

☐ 6 mēnešiem $18.00

☐ 3 mēnešiem $9.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Čeku lūdzu rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

TERMINĒTI NOGULDĪJUMI

30 dienām	16.25 %
60 dienām	16.00 %
90 dienām	15.75 %

MINIMĀLĀ SUMMA $10.000.

SAVINGS — 15.00 %

LATVIEŠU NAMĀ
491 College St.
Tel. 922-2551

LATVIEŠU CENTRĀ
4 Credit Union Dr.
Tel. 751-8982

HAMILTONĀ
16 Queen St. N.
Tel. 527-4344

LONDONĀ — pārvaldnieks R. Bērziņš.

NO 15. JŪNIJA LĪDZ 15. SEPTEMBRIM BIROJI SESTDIENĀS SLĒGTI.

(30. turpinājums)

Lai atbrīvotu Mirdzai vietu uz dīvāna, Pastalnieks tik neprātīgi pacēla tautisko spilvenu, ka baltā grāmata vai lēkšus ielēca Mirdzas platajās acīs.

„Ko tur tur lasi?" viņa tūliņ iejautājās.

„Vait' pati neredzi, Jaunsudrabiņa Balto grāmatu," Pastalnieks ierūcās kā izbiedēts lācis, kam uzkritusi ozola zīle.

Taču nekas vairs nebija saglābjams. Grāmata ar baltajiem vākiem un zaļo uzrakstu jau bija Mirdzas rokās.

„Oja, ūja, kur tev nu tas prātiņš!" viņa paspēja tikai izsaukties un ielidināja balto grāmatu kaktā:

„Tāds tev ir tas Jaunsudrabiņš!"

„Linards iedeva, lai palasos," Pastalnieks taisnojās.

„Nedod tēvam lasīt tādas grāmatas, tās satrauc. Viņam vāja sirds," Mirdza vēlāk sūdzējās Linardam.

„Kādas grāmatas?" Linards brīnījās.

„Nu, par seksu."

Nu vairs ar tēvu nebija labi. Ka viņam vāja sirds, to Linards jau zināja, bet ka ar vecumu kaut kas noticis arī galvā, tas viņu satrauca.

„Kādu grāmatu es tev esmu iedevis?" Linards tēvam jautāja.

„Nekādu," Pastalnieks likās izbrīnījies.

„Mirdza teica."

„Viņai vāja atmiņa."

„Tu to nopirki?"

„Varbūt nopirku, kas tādus sīkumus vairs atceras."

„Tad arī tev ar to atmiņu kaut kas nav kārtībā."

„Par ko tad mans dēls ir ārsts?" Pastalnieks smīnēja.

„Diemžēl, es neesmu psīchiatrs," Linardam nepatika šāda tēva piebilde.

Viņam bija aizdomas, ka tēvam grāmatu būs atnesusi Pamela. Tēvs pats nebūs grāmatu veikalos meklējis grāmatu angļu valodā, ja jau gadiem nekad nebija iegriezies pašu latviešu grāmatnīcā.

„Tēvs gribēja mācīties angliski, tāpat kā es latviski. Mēs ar grāmatām apmainījāmies," Pamelai lieta bija vienkārša.

„Un tad tev, jaunai meitenei, jādod manam vecajam tēvam lasīt par seksu?"

„Arī vecajiem vīriem der seksa izglītība. Vecākiem latviešiem šejienes seksa dzīvé ir sveša. Tāpat es neko nezinu par latviešu seksu. Tu jau man par to neesi neko stāstījis," Pamela pārmeta.

„Vai tev manam tēvam par to bija jāprasa?" Linards bija saskaities.

„Es nekā viņam neprasīju, viņš man iedeva izlasīt latviešu seksa grāmatu."

„Latviešiem šādu grāmatu nav."

„Ir gan!" Pamela pastāvēja.

„Tad parādi."

Pamela parādīja Nerātno dainu izlasi.

„Tā

„Tā noder tikai folkloras pētniekiem. Mēs šo grāmatu, kas bija liels atsevišķs Nerātno dainu sējums, turējām aizslēgtu.

„Es arī gribu pētīt latviešu folkloru," Pamela neatlaidās.

„Nenes tēvam vairs šādas grāmatas, tās viņu satrauc, viņam tās vairs nav vajadzīgas," Linards lūdza.

„Zini, ko atbildējis kāds vīrs savos astoņdesmitajos gados?" Pamela jautāja.

„Ko tad?" Linards gaidīja, ko Pamela atkal teiks.

„Kad ārsts viņam jautāja, vai viņam interese par sievietēm nav mazinājusies, tas atbildējis: Par to jums jājauta kādam citam, kas vecāks par mani," Pamela zināja pastāstīt.

„Tu esi salasījusies vai saklausījusies visādas gudrības, par kuŗām paši ārsti un seksologi vēl nav droši," Linards apstrīdēja, bet viņš atcerējās veco Rājumu, kas teicās, ka Rīgā viņam palikusi krieviete ar pieciem vēl lielā vecumā piedzīvotiem paša dēliem. Arī Linardam cilvēka sarežģītā fiziskā un jūtu dzīve nemaz tik skaidra nebija.

„Tu esi vēl vecāks nekā tas astoņdesmit gadu vecais vīrs, par kuŗu tev nupat stāstīju," Pamela pēc brīža teica.

„Kā tā?" Linards nesaprata.

„Nu — tā! Tu pats esi nodevies visādiem praktiskiem nākotnes projektiem, bet neesi pat parūpējies, lai mums pašiem būtu vismaz kāda mierīgāka vieta, kur mūs neviens netraucētu. Mēs abi vēl joprojām dzīvojam pie vecākiem kā mazgadīgie, kuŗiem vienmēr vajadzīga uzraudzība. Vai tu vēlies sagaidīt, kad es būšu savos labajos četrdesmitajos un ar bagātu pagātni?"

„Kas pēc tavām domām man tagad būtu darāms?"

„Pieņem pats savu dzīvokli, to tu vari manis dēļ atļauties."

„Vispirms iekārtosim paši savu ārsta kabinetu un apprecēsimies. kāda mums steiga?"

„Jā, līdz tam laikam es varēšu apmierināties tikai ar savām latviešu folkloras studijām. Vai tev neliekas, ka tu varētu mani arī pazaudēt?" Pamela brīdināja.

„Nedomāju, ka es būtu sadraudzējies ar tik nenoteikta rakstura sievieti," Linards vairāk teica sev nekā Pamelai.

Taču Pamelas brīdinājums viņam neizgāja no prāta. Varbūt aiz tīra spīta viņa varēja pasākt kādu nelāgu dēku. Kā viņš līdz šim par to nebija nemaz padomājis? Vai viņš bija pilnīgi drošs? Pamelu vajadzēja uzraudzīt, vai nav sākusi jau staigāt atriebības ceļu. Viņa kļuva mazrunīgāka un no Linarda tīši sāka izvairīties. Tikai rītos, kad tie saskrējās slimnīcā, atņēma negribīgu sveicienu un atkal aizsteidzās. Pamela ilgu laiku nebija rādījusies arī Pastalnieka mājā, it kā tāda Linarda tur nemaz nebūtu.

Reiz viņš ieraudzīja, ka Pamelu gaitenī, cieši piespiedis ar muguru pie sienas, ar abām rokām pie gurniem tur slimnīcas grīdu mazgātājs Džerijs, vēl gandrīz zēns. Viņi bija cieši saspiedušies kopā, ar sejām viens pret otru un tā stāvēja nerunādami ilgu laiku kā iesaldēti. Pamela savas rokas bija uzlikusi uz Džerija pleciem un skatījās viņā kā brīnumā, pa brīžiem īsu laiku sadurdami lūpas kopā.

Kad Linards kādu rītu notvēra Pamelu aiz elkoņa un viņai to pārmeta, tā izbrīnā iesaucās:

„Tagad jaunieši skūpstās it visur, pat ielas vidū! Vai tev kā ārstam un psīchologam liekas tik nesaprotami, ka jaunieši tagad agrāk izslāpuši pēc dzīves nekā varbūt tavu vectēvu laikos?"

„Neaizmirsti, ka es esmu arī teologs, kam ir savi morāles principi," Linards cieti teica.

„Tad turies pie saviem principiem, es pie savējiem!" Pamela spītīgi atcirta. Viņa ar Linardu vairs nerunāja un no viņa tīši vairījās. Pamela bija lūgusi viņu iedalīt arī citā maiņā, lai nebūtu ar Linardu kopā jāstrādā.

25

Pamelai ar Džeriju draudzība ilgi neturpinājās. Viņa atkal sāka interesēties par latviešu seksu. Džerijs bija tāds pats kā visi citi, nerunīgs un gauss. Viņš vairāk atgādināja vecu vīru nekā devīto padsmitnieku. Liekas, viņam nebija arī nekā ko teikt, un ja arī ko teica, valoda bijs skopa un trūcīga. Viņš bija neinteresants un apnicīgs.

Pamelu kaitināja Linarda vienaldzība. Kopš viņa draudzējās ar Džeriju, Linards tai nepiegrieza vairs nekādas vērības. Satiekoties slimnīcas gaiteņos, viņš atkal iejautājās „How are you?" un steidzās tālāk.

(Turpinājums sekos.)

Metimne

Mums

Ar smaidu un mīļu vārdu
Var ikdienas rūpes apsegt;
Ar smaidu un mīļu vārdu
Var sāpes priekā pārvērst.

Lai dzīvē un ikdienas darbā
Mēs paturam sauli prātā;
Lai paši ar prieku sejā
Mēs nesam svētību sētā.

Tu biji un paliksi sieva
Ar auglības zīmi vaigā;
Kaut matus jau rotā sarma —
Vēl jaunība tavā smaidā.

Es biju un palikšu vīrs
Ar arkla ragiem rokās;
Kaut esmu kā sējējs vēls,
Kam mūžība seko pēdās.

Mēs varam vēl rudens vējam
Lapas zeltītās ceļā bārstīt;
Mēs varam vēl rudens saulei
Dzīves brīnuma teiku stāstīt.

Ar smaidu un mīļu vārdu
Mēs vēlamies mūžībā ieiet ...

Arnolds Apse

Vasaras gaisma

Saule, virsotnē paliec
— vasaras kalnā —
un nekāp vairs lejā!
Negribu ziemu
ar ledus puķēm uz loga,
negribu ziemeļu vēju,
kad dvēsele salst
kā sašauta dzērve,
kas aizlidot nevar!

Saule, tu redzi:
briest meža ķirši,
tev pretim tvan bērzi
un vaivarāji,
baskāje meitene
— vasaras raibumiem sejā
un matiem kā pienenes pūkām —
no pakalna kūleņus met.
Saule, tu mīli pasauli savu!

Negribu ziemu un tumsu!
Vasaras gaismā es gribu
priecīgs no pakalna kūleni mest,
kaut iekristu dadžos!
Tādēļ es lūdzu Dievu un sauli,
lai dvēsele mana nekad
nav kā pagrabs bez logiem.

Austra Balode

Laikmets

Pāri debesu lokam zvīļam,
un asfaltā grimušu lielceļu joslām
slīd ātrums un laiks;
un tērauda spārni, smailes
un režģi
sevi dievināt liek:
laikmets runā
dzelžainās mēlēs.

Alma Richtere

Gara ciems pie māmuliņas

To kapsētu dzimtenē zinu,
Kur, māmiņ, Tev dusēt lemts.
Laimes dienās tur gaŗām gāju,
Vārtu uzrakstu lasīju:
„Mīlestība nekad nebeidzas" —
Nu meklējot kapiņu Tavu
Tos vārdus sirdī jūtu ...
Vientuļo kapiņu rindā
Tavējo saskatu.
Mazs nekopts uzkalnītis,
Ar rudens lapām vēl klāts;
Mazs krustiņš satrunējis
Apkārt kaltušo smilgu klāsts.
Tur savas dvēseles bēdas
Tev klusībā izsūdzu:
Trūkst Tavas labestības,
Trūkst Tavas lūgšanas.
Par tavu mīlestību
Ar asarām pateicos, māt,
Caur dievišķām debess tālēm
Tavu svētību izlūdzos ...

A. Sedasdēls

ES ATCEROS...

(turpinājums)

Retons savos ceļojumos bija pieradināts pie dažādiem jaunumiem un pārsteigumiem. Tai vasarā Meksikā risinājās starptautiskas sporta sacīkstes. Šo izdevību viņš nepalaida secen, braucienu apvienodams ar dienesta lietu kārtošanu. Līdz devās arī sieva, kuŗas mīlestība piederēja tērpiem un puķēm. Gan no Meksikas viņa pārveda tikai skaistus dārzu un apstādījumu uzņēmumus. Laikam jau pastāvēja kādi šķēršļi īpato dienvidu puķu un krūmu ievešanai.

Bet pasaules redzēšana maksāja naudu. Lai cik prāva bija Retoniem šī rocība, tai tomēr blakus nostājās auksts aprēķins vai pat skopuma rēgs.

Mazajā pilī bērnu istabas augšstāvā bija palikušas tukšas. Laikam jau Retoniem tas bija kremties, un viņi sāka prātot par papildus ienākumiem. Laikrakstā parādījās piedāvājums — izīrējamas divi istabas ar skatu uz parku.

Es tam nepievērsu uzmanību — man tādas nebija vajadzīgas. Taču nevarēju iedomāties, ka piedāvājumam sakarība ar manām nedaudzajām darba stundām Retonu īpašumā.

Retinot noziedējuša jasmīnu krūma vainagu, pa kājceliņu pamanīju ienākam divus jauniešus — slaidu zēnu ar tādu pat meiteni. Sakļāvušies rokām un priecīgi lūkodamies apkārtnē, viņi tuvojās pils ieejai, virs kuŗas vijās spilgts apīņu pinums, ieslēdzot akmenī kaltu ,,1885''.

Pavisam tuvu augšstāva logos raudzījās sudrabegles, kas vasaras karstajās dienās ne vien vieda veldzējošu ēnu, bet, ar vainagiem pieskaŗoties logu rūtīm, izdvesa savu sveķaino elpu. Jasmīni, rozes un naktsvijoles tai pievienoja savu vilni, un tā mazā pils grima saldu smaržu šūpās.

Retons ar abiem nācējiem bija runājis krietnu pusstundu. Kad tie atkal devās pa kājceliņu atpakaļ, nomanīju jaunajos lielu apmierinātību, pat prieku. Vēl ciešāk sakļāvušies rokām un draiskulīgi triekdami, viņi nozuda aiz parka koku rindām. Laikam jau bija labi veicies.

Otrā dienā, kad man atkal vajadzēja ap tulpju dobēm pavērst vairāk saules gaismas, paretinot krāšņumkrūmu žogu, Retons iznāca apjautāties, gan neko vairs nesakot, kas turpmāk būtu darāms. Līdz šim viņš allaž mēdza iedalīt darāmo. lai mītnes apkārtne pakāpeniski atklātos jaunā saules gaismā un skaudīgo kaimiņu skatieniem.

Viņi tikko beiguši mūzikas skolu, tūdaļ apprecējušies, meklēdami klusu apmetni ārpilsētā — Retons sāka stāstīt par vakardienu. Man, un arī manai sievai, abi jaunieši ļoti iepatikās, un tā sarunājām, ka viņi pārnāks uz dzīvi mūsu mājā — viņš turpināja.

Retons bija vaļsirdīgs un nemaz neliedzās, kāda būs maksa par augšstāva istabām: jaunie, vēl būdami bez algota darba vai citiem ienākumiem, apsolījuši appļaut zāļājus, uzmanīt puķes, kokus un krūmus. Tātad visu to, ko es biju darījis.

Ar to bija arī izšķirtas manas darba stundas Retonu īpašumā. Bet es par to daudz negaudos, drīzāk iejūtos jauno nākotnes idillē, skaistā un sapņainā dzīvē, kāda nu tiem uzsmaidīja. Viņi iekārtojās un dzīvoja no divi mīlestībām — pašu starpā un skaņu pasaulē.

Gan nespēju apjēgt, kā viņi apkops vecās pils apkārtni, jo tam vajadzēja ne tikai zināšanas, bet arī izmaņu. Bet ja jau ko mīl, tad ar laiku rodas māka, kā to pierādīt darbos.

Un tomēr šķiršanās no Retonu parka man nelikās vienaldzīga, kaut gan lūkoju to atstāt bez smeldzes un nožēlas. Tā kā sūrstēja. Pils apkaimē bija iegulušās daudzas darba stundas, kuŗu virknējumā cieši saspiestie krāšņuma krūmi atguva telpu elpai un gaismai, aizsniedzamo koku vainagi vairāk uztvēra sauli un vēju skrējiens cauri zaru režģiem kļuva brīvāks. Tā ir cilvēka palīdzība dabas nolikumiem. Gluži tāpat tas mežā: cieši kopā saslēgusies lapotne notur zaļo templi it kā tumsā, samazinot masas pieaugumu un kaitējot zemes slānim, kuŗā pletušās koku turētājas saknes.

Vasara bija aizsmaržojusi ar rasas rītiem un saules tveici diendusā. Rudenim tuvojoties, vairs netikās taujāt cita darba, bet ieceres tomēr nedeva miera.

Varbūt kaut ko atrast priekšdienām, lai nebūtu jānīkuļo steidzīgo gadu noskaņā un jāskaita, cik to vēl atlicis līdz saulrietam.

Iestādes un darba vietas labprāt piedāvāja nodarbošanos uz dažām stundām tiem, kas jau aizgājuši atpūtā. Te auksts aprēķins: izmantot darba spēku par zemu atalgojumu, jo kuŗš gan vēlētos maksāt vecam vīram jaunekļa algu? Un lai ieviestu dažādību un izskaustu vientulību atpūtas gados, daudzi šādu nepilnīgi apmaksātu darbu arī pieņēma.

Perintonas atpūtas vietu un parku pārvalde taujāja pēc talcinieka. Zaļais košums atkal mani satvēra. Koki, vējā liekdami savas galotnes, it kā aicināja pie sevis.

Gluži jauniņš ierēdnis ar nelaika prezidenta Kenedija vārdu mani iztaujāja savā darba istabā. Laipni un saprātīgi viņš klāstīja savus nodomus pilsētas zaļā košumā izvēršanai. Viņam bija veselīgi nodomi, bet tanī pašā laikā viņš, likās, bija piemirsis, ka no manis nevar prasīt darbu tādos apmēros, kādu varēja veikt jauneklis.

Help is available to pay your OHIP premiums.

Ontario provinces iedzīvotājiem ar zemu izpeļņu pienākas financiāls pabalsts OHIP maksājumiem. Galvenais — pabalsta summas apmēri pēdējā Ontario provinces budžetā ir tikuši mainīti.

Ja jums kā vieniniekam ienākums ir mazāks par 8,200 dol. gadā vai četru cilvēku ģimenes izpeļņa ir zem 14,000 dol., jums var pienākties pabalsts pilniem vai daļējiem maksājumiem.

Pensionāru un valdības sociālo pabalstu saņēmēju OHIP maksājumi tiks pilnīgi segti kā līdz šim.

Stājieties sakaros ar savu vietējo OHIP biroju — tas ir labākais veids, kā pārbaudīt, vai jums pabalsts pienākas. Biroju adreses un telefona numuri ievietoti telefona grāmatas zilajās lapās ar virsrakstu ,,Government Services''.

Lūdzu paintereséjieties — iespējams, ka jums ir tiesības uz šo pabalstu, pat ja agrāk jums uz to nebija tiesību.

Ministry of Health
Ontario
Dennis R. Timbrell, Minister

EATONA AĢENTS

VELI KINNUNEN, 179 Byng Ave., Willowdale, Ont. M2N 4K8
— Pilnvarots Eatona aģents. —

Izdarait savus pirkumus pie Eatona no savas ērtās dzīvojamās istabas. * Izvairaities no parkošanas grūtībām.

SILTUMA PUMPIS * Izmanto saules enerģiju — vēsina vasarā, silda ziemā. * Modernizējiet savu vēsināšanas un apsildīšanas sistēmu ar enerģiju taupošo SILTUMA PUMPI. * Valdības atbalsts līdz 800 dol., ja jūs aizstājat savu siltā gaisa apkuri ar siltuma pumpi. * Lielā izvēlē — stereo, TV, video centra aparāti, elektroniskās kino kameras, virtuves ierīces, mazgātavas iekārtas — viss ar Eatona slaveno garantiju — ,,Labas preces vai atmaksāta nauda''. Par precēm, kuŗas izsūta ārpus Ontario, Ontario prov. mazumtirdzniecības nodoklis nav jāmaksā.

SAMAKSĀJIET TAGAD — BEZ NODOKĻA!
SAMAKSĀJIET PIRMS 1. JŪLIJA.

Pieprasait savu personisko iepirkšanās pakalpojumu, zvanot:
(416) 221-7694

Lūdzu ziedojiet
PATIESĪBAS FONDAM

Čeki vai naudas pārvedumi rakstāmi ,,TRUTH FUND'' un sūtāmi Latvian Truth Fund, Inc., P.O. Box 1682, New York, N.Y. 10163. USA. ASV ziedojums atvelkams no federālā nodokļa.

PATIESĪBAS FONDS

Vēstījums latviešiem

Padomju režīms savas imperiālistiskās politikas dēļ ir piedzīvojis smagu krizi. Pēc iebrukuma Afganistānā tas neatrod citas iespējas salauzt afganistāņu tautas pretestību kā ar bumbām un ķīmiskām kaujas vielām iznīcinot civīliedzīvotājus vai piespiežot viņus doties trimdā. Vēl smagāku krizi padomju režīmam sagādā poļu tautas prasība pēc brīvības un krievu virskundzības izbeigšanas. Ja Maskava iesūtīs papildus tankus un armijas masas Polijā, tā sastaps ilgstošu poļu tautas pretestību, bet ja tā atļaus poļu komūnistu partijai demokratizēties, tad izkaļotās brīvības iebangos tālus viļņus apspiestajā Austrumeiropā. Latviešu tauta Latvijā garā solidārizējas ar poļu tautas brīvības cīņu, un latvieši trimdā šo cīņu atbalsta arī politiski un ar citiem līdzekļiem. Mēs protestējam pret padomju armijā iesaukto latviešu karavīru sūtīšanu uz Afganistānu, kas ir pretrunā visiem starptautiskiem principiem; tāpat mēs protestējam pret latviešu un lietuviešu karavīru nosūtīšanu uz Polijas pierobežu nesenajos Varšavas pakta manevros.

Rietumu pasaule ASV vadībā stiprina savus militāros spēkus pretdarbībā padomju agresijai Polijā, Afganistānā un citās vietās. Tāpat rietumu pasaule atbalsta Latvijas un pārējo Baltijas valstu neatkarības centienus un ir vairākkārt apliecinājusi, ka neatzīst padomju aneksiju Baltijas valstīs. Madrides konferencē Baltijas valstu neatkarības jautājums bija ierosināts darba sekā. Tas notika trimdas latviešu saimes kopīgo pūļu rezultātā, jaunatnei plaši piedaloties. Latviešu protesta demonstrācijas atbalsojās rietumu presē un raidītājos.

Šā gada jūnijā rietumu valstu parlamentārieši un citi politiskās dzīves vadītāji kopā ar baltiešiem protestēja pret padomju varas izdarītajām masu deportācijām, no kuŗu sākuma Baltijas valstīs pagāja 40 gadi. Šo genocīda akciju ar individuālu izlasi okupācijas režīms turpina vēl arvien, un tas ir atbildīgs par vismaz 155,000 latviešu dzīvībām. Genocīda akciju visus šos gadus ir papildinājusi latviešu patriotu vajāšana viņu nacionālās vai reliģiskās pārliecības dēļ. Latvieši trimdā protestē pret 15 gadu spaidu darbos nosūtītā Ivara Grabāna necilvēcīgo spīdzināšanu, tāpat pret Žaņa Skudras, Teovila Kūmas, Pēteŗa Lazdas, Juŗa Būmeistera, Daiņa Lismaņa un daudzu citu patriotu sodīšanu, ar ko padomju vara ciniski pārkāpj cilvēka tiesības. Mēs darām atbildīgu Maskavu par igauņu brīvības cīnītāja Jiri Kuka mocekļa nāvi un par lietuvieša Viktora Petkus vajāšanu. Jo sevišķi atbaidīgs cilvēka tiesību pārkāpums ir Lotara Stūres daudzbērnu ģimenes turēšana tumšā nehigiēniskā dzīvoklī, izceļošanas atļaujas liegšana un nelikumīga tiesas procesa ievadīšana.

Padomju okupācijas vara ir ievazājusi Latvijā alkoholismu, korrupciju, sabiedriska īpašuma zagšanu un sava tuvākā nodošanu. Pat dažs komūnistu partijas biedrs, kā Pēteris Tomsons, protestē pret šādu sadzīves sagandēšanu. Mēs aicinam latviešus tēvzemē noraidīt šos svešos sārņus un saglabāt savu morālo spēku. Trimdas latvieši savukārt ir aicināti uzturēt ciešu tuvību ar saviem tautas brāļiem tēvzemē, noraidīt padomju varai izmantojamus sakarus un Latvijas apmeklētājus rīkoties tā, lai nekaitētu latviešu tautai.

Kanadas pasta streika dēļ laikraksta saņemšana var aizkavēties. Toronto laikraksts parastā laikā būs dabūjams Latviešu nama un Centra Daugavas Vanagu grāmatnīcā, kā arī veikalos, kuŗos lasītāji varēja iegādāties atsevišķus laikraksta numurus. Laikrakstu uz ASV un citām valstīm nosūtīsim ar kaimiņvalsts pasta starpniecību. Streika laikā visas Kanadai adresētās vēstules ASV tiek sūtītas atpakaļ nosūtītājiem. Lūgums laikrakstam domātos rakstus sūtīt pēc streika izbeigšanās.

REDAKCIJA

DV grāmatnīcas tālr. n-ri: **Latviešu namā — 921-7121; Centrā — 757-1482.**

Latviešu tautas dzīvības izredzes prasa uzturēt stipras un lielas latviešu ģimenes tēvzemē un trimdā. Ģimene ir visdrošākais latviskuma cietoksnis, un no tās ir atkarīga latviešu tautas nākotne. Viens bērns, kas izaug par latvieti, ir vērtīgāks par visdārgāko laicīgo mantu.

Padomju vara Latvijā īsteno rasisma politiku, nobīdot latviešu valodu otrā vietā un visās nozarēs uzspiežot krieviskumu. Mēs aicinām latviešus tēvzemē stingri pastāvēt uz savas valodas tiesībām un atteikties runāt krieviski iestādēs, veikalos, darba vietās, sabiedrībā un visur citur. Trimdas latvieši savukārt aicināti lietot savās ģimenēs tikai latviešu valodu un ieaudzināt tajā savus bērnus.

Latvijas kolonizēšanai Maskava forsē industriju, noziedzīgi izsaimniekojot Latvijas dabas bagātības un piesārņojot vidi. Nesaimnieciski plaši izvērsta industrija dod padomju varai iespēju iepludināt Latvijā sveštautiešu strādnieku masas, lai padarītu latviešus par minoritāti savā zemē. Ar šo rīcību padomju vara ir lielā mērā pārspējusi visnesaudzīgākos agrāko gadsimtu kolinizācijas noziegumus. Šai izšķirīgajā padomju imperijas iršanas laikā mēs aicinām latviešus būt garā stipriem, apņēmīgi cīnīties par savām nacionālajām un cilvēka tiesībām un nešaubīgi ticēt nākotnei, kad Latvija būs atkal brīva un neatkarīga.

Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības valde
1981. gada 24. jūnijā, Anglijā, „Straumēnos"

Goda viesi koŗu kopkoncertā.

Mana valoda — mans svētums

DZIESMU SVĒTKU ATKLĀŠANAS SARĪKOJUMS

7. Dziesmu svētkus 1. jūlijā ievadīja ar īpašu atklāšanas koncertu, runām un apsveikumiem pārpildītā koncertzālē, uzrunu sakot rīcības komitejas vicepriekšsēdim Imantam Alksnim un lūdzot priekšsēdi Žani Šmitu atklāt 7. Dziesmu svētkus.

Savā uzrunā priekšsēdis atgādināja, ka atrodamies trimdā jau vairāk nekā 36 gadus, un šai laikā ir sarīkoti pavisam vairāk nekā 60 dziesmu svētki un dziesmu dienas, kas sev piesaistījuši vislielāko dalībnieku skaitu. Dziesma ir mūsu gara mantojums, kas mūs stiprina un dara bagātākus. — Dziesma pat radījusi veselu garīgo kustību. Lai tikai atceramies Dikļu dziesmu svētkus. Bija jāpaiet neskaitāmām paaudzēm, līdz piepildījās latviešu sapnis un augšā cēlās Gaismas pils.

Ingrida Vīksna savā runā izcēla latviešu valodas uzturēšanu, pieminot, ka mēs spēku smeļam latviešu valodā. Taču mēs nevaram nedomāt par kādu smagu draudu — šo dziļo tautas dzīvības sakni sāk grauzt kāds ķirmis, kas to var iznīcināt. Padomāsim, kas gan sagaidītu mūsu tautu nākotnē bez valodas — mums vairs nebūtu dziesmu, grāmatu, baznīcu.

Mūsu valoda ir izauklējusi mūsu dainas. Kaut arī gadu gaitā esam pārdzīvojuši svešas ietekmes, taču tagad nevaram nesaklausīt brīdinātājas balsis, tāpēc nevaram vairs būt droši par savas valodas nākotni.

No mājām nāk bēdu vēsts — latvietis sācis šļupstēt svešā mēlē. Bet ko darām mēs svešumā? Mūs ir pārņēmis vienaldzības trulums, jo kā citādi būtu izskaidrojamas vērojamās negātīvās parādības? Šodien latviešu tauta no mums neprasa vairs dzīvības upuri, bet tikai karstu sirdi. — Dzejniece mudināja, lai šī paaudze sadotos rokās un savus bērnus izaudzinātu par latviešiem, mātes un tēvi lai sarunātos latviski, ne svešā mēlē.

Mūsu valoda ir sena un bagāta, un tikai tad tā paturēs savu skaistumu, ja ievērosim savas valodas likumus. Runātāja aicināja cieši sargāt savas tautas dzīvības saknes un atgriezties pie latviskās dvēseles, kuŗa mums sākusi zust, nobeidzot ar Kronvaldu Ata zīmīgajiem vārdiem — Man nav svētākas valodas par latviešu valodu, man nav mīļākas tautas par latviešu tautu. — Dziļi patriotiskā runa plašo auditoriju aizkustināja.

Koncerta daļā bija iestarpinātas arī apsveikuma runas. Sūtniecības vadītāja Dinberga apsveikumu nodeva padomnieks Harijs Kreicbergs, PBLA apsveikumu nolasīja Imants Alksnis, no Latv. Apvienības Austrālijā runāja R. Rolavs, no Lielbritanijas latviešiem māc. J. Sapietis, bet ALA vadītāja J. Riekstiņa sveicienus nodeva LNAK priekšsēdis T. Kronbergs, no LNAK Elmārs Šķobe.

E. E.

Korporāciju kopas lielais sarīkojums

Toronto korporāciju kopas rīkotā balle Dziesmu svētku laikā Vestin viesnīcā pulcēja apm. 600 dalībnieku. Sarīkojumu ievadīja kopas seniora V. Pētersona uzruna. Sarīkojumā patīkamas stundas kopā ar veciem un jauniem draugiem pavadīja Kanadas, ASV, kā arī Dienvidamerikas, Eiropas un Austrālijas korporāciju saimes locekļi. Ballē spēlēja Runču mūziķi.

Sarīkojumu prāvo atlikumu Toronto korporāciju kopa nodos Tēvijas Fondam.

Lai pateicība Toronto kopas prezicijam par priekšzīmīgi noorganizētu sarīkojumu. Tas izdevās patiesi spīdoši.

Spēkus smeļoties

(Nobeigums no 1. lp.)

jā ekskursija pa lielo varu konfrontācijas degpunktiem. Paturēsim vērā, ka zināma vara dara visu iespējamo, lai vājinātu mūsu spēku. Pēcsvētku pārdomās apsvērsim nopietni, kas tad īsti mūs šķiŗ. Vai tie nav tikai pārejoši sīkumi, apmulsums, taktika vai pat tikai gluži personiskas pretišķības. Bez šaubām, sadarbošanās ar ienaidnieku ir noziegums, kas jāsauc vārdā. Arī grēkus nožēlot nekad neesot par vēlu, tādēļ varbūt mēģināsim mūsu kopējās lietas labad atgriezt vienu otru aplamos ceļos nomaldījušos vai ienaidnieka lamatās ievilinātu upuri.

Latvijas brīvības rīts vairs nav aiz kalniem. Vienotību nevar mākslīgi radīt, tā jāizkopj, jāizveido savstarpējā cieņā un goddevībā. Kad vēstures rats pagriezīsies lielo drāmatisko politisko pārmaiņu rezultātā mums labvēlīgā virzienā, to mēs vēl nevaram pateikt. Negaisa mākoņi Baltijas jūras piekrastē tieši pēdējo mēnešu laikā savelkas arvien tumšāki, un kad pērkonam dimdot izšķelsies zibens bultas, sagrīļosies vara, kas vēstures lapās ieies kā tumšākais periods mūsu tautas ilgajā vēsturē.

Aleksandrs Ķegumnieks